

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

○ Düşmana meydan okuyordu, ama onu bile sıradan bir şey yapar gibi yapıyordu İBRAHİM KAYPAKKAYA... İşte İbo'yu büyük yapan budur. Kahramanlığı sıradanlaştırması, onu yeryüzüne fanilerin arasına indirmesidir...

RAED

Sayı 56, Mayıs 2011-5, 3,5 Lira (KKTC 4 Lira)

MİS CİBİ TATMİN OLDUM!

ÜFFF! BEN DE ÇOK FENA TATMİN OLUYORUM!

ÇILGIN PROJE-I

KANALİZASYON!

ŞİFRE NAKLİYAT

40 KM

ISSN 1307-072X

9771307072007

AKP Diyarbakır'ı
'Kutsal Şehir' ilan edecekmiş!
Kürt sorunu bitecekmiş!..

ÇILGIN PROJE-II

HZ. DİYARBAKIR!

SERHAT ÖZCAN

Minare-Hırsız-Kılıf...

1 3 Nisan'da Bilim ve Gelecek, TÖP, SDP yöneticileri ile **RED** yazarlarından Hakan Soytemiz'in de içinde bulunduğu, adı '**Devrimci Karargah davası**' konmuş komediyi izlemeye Beşiktaş'taki meşhur mekâna geldik. (Hakan Gülseven, Ümit Dertli, ben.) Neyse, detayları geçelim. Yedi aydır savunma haklarını kullanmayı bekleyen sanıkların savunma hakları, hukukla hiç bağdaşmayacak biçimde 'hukukçu'larca engellendi. Savunmalar alınmadığı gibi birde 'dosya önceki 'Karargâh' davasıyla birleştirilerek yeni ve uzun bir inceleme süreci başlatıldı. Hani şu Hanefi Avcı'nın işkence yaptığı devrimcilerle birlikte yargılandığı meşhur 'örgüt' davası...

- Hâkim bey yıllar geçiyor siz hâlâ benim neyle suçlandığımı söyleyemiyorsunuz.

- Allah Allah... Biliyoruz da söylemiyoruz sanki.

- Bilmediğiniz bir suçtan bunca zaman nasıl tutabiliyorsunuz içeride?

- Elbet bişey bulucuz. Acele etme kardeşim. Bak acele dedim de. Ne malum 'Acilci'lerden olmadığın?

- Yahu ne malumdan yola çıkarak içerde adam tutulur mu?

- Uzatma kardeşim seninle ilgili gizli tanıklar ve belgeler varmı?!

- Tamam da ben neyle suçlandığımı bilmiyorum. Bırakın beni, savunmamı yapacak avukatım neyle suçlandığımı bilmiyor.

- Sen avukatının avukatı mısın?! Savcıların incelemesi bitsin, dosya hangi dosyalarla birleştirilecekse birleştirilsin. Toplu dava süreci de atlatılsın, suçun yoksa çıkarsın. Mahkeme sürecinde de efendi olursan gizli tanık belki cezanda indirime gidebilir.

12 Eylül'den sonra 10-15 yıl yatıp aylarca işkence görmüş, beyninde ve bedeninde dönüşü olmayan kayıplarıyla suçsuz oldukları anlaşılıp beraat ettirilen insanlarımız var bir dolu. Ne giden gençlikler, ne çürütülen yaşamlar değiştiremedi bu ülkede koşulları.

Tam tersi daha da ağırlaştırıldı.

Mahkeme, sanıkların savunma hakkını görmezden gelerek, sonuçta dört ay sonraya atılıyor. İnsanların yattıkları süreye bir dört ay daha eklenmesi kesinleşiyor böylece. Kesinleşemeyen tek şey, suçlananların suçları.

Onlar, "Ne olur ne olur" denerek ve "Her ihtimale karşı" tutuluyorlar içeride.

Avukatlar savunma yapılamamasını

Bilim ve Gelecek dergisinden Baha Okar, eski sendikacı Kemal Hamzaoglu ve **RED** yazarı Hakan Soytemiz (soldan sağa) Silivri'de voltada... Şimdi Tekirdağ F Tipi'nde ayrı ayrı hücrelerde, tecrit koşullarında kalıyorlar...

protesto ederek cüppelerini yere fırlatıyor, salon bir anda karışıyor, sanıklar coplanıyor. Tutuklu yakınları ve bizler, mahkeme kapısı izleyicilere açılmadığı yani, **izleyiciye açık duruşma illegal hale getirilip mahkemece suç işlendiği için**, içeride olanları dışarıda duyuyoruz. Bu arada girişteki kapalı bekleme alanında balık istifi ve sıfır oksijenle iki saatten fazla kaldıktan sonra öğrendik mahkeme başkanının keyfi kararını. Bize kapatılan duruşma salonundan sloganlar yükselince anlamıştık aslında. Ve yine sonradan öğreniyoruz ki, **RED** yazarı **Hakan Soytemiz hakkında, elindeki savunma dosyasını savunma hakkını engelleyen hakime fırlattığı gerekçesiyle soruşturma başlatılmış!**..

İşte size kutsal savunma hakkı!..

Dışarı çıktık, duvara sırtımızı dayayıp sigara içiyoruz. -Bir sigarayı üç nefeste bitirip kendi rekorumu da kırdım bu arada. - Hiç değilse cezaevi arabasına koyulurken görelim arkadaşımızı ve içeride çıkan arbedede durumu kötü olan var mı anlayalım... Hakan bize bir el sallasa yeter...

Sabahki oturuma giremedim, göremedim. Kilo mu almış, sakal mı bırakmış, sağlıklı görünüyor mu? İnsan her şeyi merak ediyor böyle durumlarda dostları adına.

Ama asıl merak eden, yüreği herkesten çok acıyan Kemal Amca'nın eşi. Tertemiz yüzlü bu kadını bu kadar üzen bu düzen kendini sorgulamalıdır. İçindeki acı öyle bir yer etmiş ki artık

yaşları hiç duramayan gözlerine. Çok kötü hissettim kendimi. Bu yaşta bir insanına bunları yaşatmamalı bir ülke. O an **Cumartesi Anneleri** geldi aklıma kayıp evlatlarını arayan. Aradığı için, acısını haykırdığı için dövülen, yerlerde sürüklenen. Hakan sinir içinde sigarasını içerken bazı tanıdıklarla durum değerlendirmesinde, ben çevreyi, yüzleri, sanki orada her gün hiç bir şey olmuyormuş gibi takılan -bu lafı sevmem ama bir tek yavşakca takılmak örtüşüyor kafamdaki fotoğrafla- vurdumduymaz üniversitelileri gözlemleyip ne hissettikleri ve samimiyetlerini anlamaya çalışıyorum.

Bu arada, "Sanıklar arka kapıdan cezaevine götürülmek üzere çıkarılmış," haberi geliyor. Yetmişli yaşlarındaki Kemal Amca'nın eşi çaresizce ağlıyor, Ümit anneye sarılıyor... Ümit'in anneye o anki bakışı ben yaşadıkça çıkmayacak aklımdan, sorumlular sorumluluk almazken, sanki o, her şeyin sorumlusu, acı, çaresizlik...

Boğazıma takılan şey gözlerime çöktü. Etrafa sigarayı rüzgârdan yakamıyormuşum hissi uyandırıp, sırtımı duvara dönüp yaktım sigaramı. Bir zaman geçti, baktım yanımdaya Hakan da duvara bakıp sigara içiyor.

Oysa karşımız deniz, ama denize dönecek yüzümüz yok.

'Hukukun üstünlüğü'nün de ne olduğunu gördük böylece. Adalet mülkün temeli olduğu için, mülkün de temeli olan sermayeyi koruma telaşında.

El altından gibi dillendirilen, ama bence göstere göstere gelen AKP darbesini 'ileri demokrasi' diye yorumlayan 'yetmez ama evetçi' zihniyetin de nasıl bir şeye hizmet ettiklerini tekrar ve her gün görmek, her dönemde ülkeye en büyük zararı vermekle yükümlü satılmışların, foyaları ortaya çıkınca köpekleşmelerini izlemek sıkıcı bir ülke klasiği artık.

"Sınavlarda neler oluyor, cemaat ne diyor, deniz fenerini kim çaldı da ortalarda yok?" gibi soruları sorsalar yeter mi yetmez mi, evet mi hayır mı görünüyordu aslında. Eskiden deniz fenerini çalan kılıfını hazırlardı önceden. Şimdi çalıp okyanus ötesine sipariş edilen kılıfı bekliyorlar, dualarla, zikirlerle, ellerini kollarını sallayarak.

Bir garip tesadüfle bitirelim.

Meydanda polis yok, 1 Mayıs olaysız. Ne tesadüf değil mi?

HALİT ÇELENK'i Denizlere uğurladık...

Koskoca bir ömrü, onurlu duruşundan zerre taviz vermeden yaşayan değerli büyüğümüz Avukat Halit Çelenk'i yitirdik... 1922'de Antakya'da doğan Halit Çelenk 1944'te Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Türkiye İşçi Partisi'nde görev alan Çelenk, 1960'larda İlerici Avukatlar Demeği ve yine Devrimci Avukatlar Demeği'nin kurucularındandı. Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın (TÖS) daha sonra kurulan TÖB-

DER'in hukuk danışmanlığını yapan Çelenk, 1968'de Türk Hukuk Kurumu'nun ikinci başkanlığı, 1975 yılında Çağdaş Hukukçular Demeği başkanlığı görevini yaptı. İnsan Hakları Demeği ve İnsan Hakları Vakfı'nın kurucuları arasında yer alan Çelenk, 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde, Dev-Genç, THKO, TİP, TKP, TSİP, Dev-Yol, DİSK, Barış, Türkiye Yazarlar Sendikası, Halkevleri, Köy-Koop gibi davalarda avukatlık yaptı. Çelenk, başta Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Taylan Özgür, Mahir Çayan olmak üzere pek çok devrimcinin avukatlığını üstlenmişti...

Çok kaşarlı it dalaşı...

Doğduğum kasabada kimi pis adamlar vardır. Horozlanmayı, adam vurmayı marifet bilirler. Aslında ciğerleri beş para etmez ama etraflarında palavradan bir hale oluşmuştur; gençler onları adam zanner, palavralarını ise delikanlılık... Halbuki yaptıkları delikanlılık değil, cazgırlıktır... Bu ciğersizlerden biri, kendi çocuklarını gaza getirip katil etmişti. Sonra, iki oğlu mapus yatarken, onu vurdular. Vurduranların da ciğeri beş para etmez... Memlekete gittiğimde bahsi açıldı, bir ahabım, "Çift kaşarlı it dalaşı!" diye özetledi, "İki kaşar cazgırlık etti, olan gençlere oldu işte..."

Recep Tayyip Erdoğan'ın, "5 bin, 10 bin kişiyi karşılarına çıkarınız," lafını duyunca, hele arkasından Devlet Bahçeli'nin, "1000 bozkurtla Kasımpaşa'ya kadar kovalarız," açıklaması gelince, aklıma memleketteki hikaye ve ahabımın, "Olan gençlere oldu," lafı düştü... Evet, geçen ay yaşanan bu dalaşma, bahis konusu adamların tıynetini bütün açıklığıyla gösteriyordu. Bu adamlar böyle adamlardır. Ve böyle adamlar yüzünden, yani yaşından başından utanmadan gençleri gençlere kırdırabilecek tıyneteki bu cins adamlar yüzünden, 1970'li yıllarda binlerce genç öldürülmüştür.

Evet, bu adamlardan biri, ki maalesef başbakanlık görevini ifa etmektedir, hiç utanmadan, hiç sıkılmadan, 'cemaat'ın şifre hırsızlığına karşı sokağa dökülüp hakkını arayan gencecik lise öğrencilerinin karşısına bir çeşit 'sürü' çıkaracağı tehdidini savuruyor. Şuursuzca! Kimsin sen?! Nesin?!

Ya diğeri?! Bu ülkenin düşünen, sorgulayan, geleceği için mücadele eden gençlerine üniversite çıkışlarında polis destekli pusu atmaya adet edinmiş, güce taparak köpekleşmiş 'sürü'sü ile gurur duyuyor besbelli! Bu adamlık mıdır? Siz neden söz ettiğinizin farkında mısınız?!

İşte 'Yüce Meclis'in ceylan derisi koltuklarında bunlar ve benzerleri oturuyor! Ve artık açık açık gençlerin kanı, canı üzerinden siyaset yapmaları hiç tuhaf karşılanmıyor. Bunlar gençleri öldürtür, bir de beraber cenaze namazını kırlarlar!.. Ne diyeyim, o kadar yürekliyse, bıraksınlar şu koruma ordularını da, ne meseleleri varsa yeke yek gelsinler meydana, görelim yürekleri kaç okkaymış...

Bu satırları okuyan ve AKP'ye, MHP'ye ya da benzerlerine sempati duyan genç arkadaşlar varsa, bu partileri yöneten adamların tıyneti

hakkında bir kez daha düşünmelerini öneririm. Gençleri sürü gibi birbirinin üzerine sürmekten söz eden bu adamların peşinden gidenlerin, sürüşmekten başka şansı yoktur çünkü...

Kendi kendine tatmin!

Gerçekten saçma sapan bir çağ yaşıyoruz. Demirel'in, Özal'ın, hatta Tansu Çiller'in siyasi düzeyi, şimdilerde edilen laflarla karşılaştırıldığında hayli yüksekte duruyor. Turgut Özal, "Benim memurum işini bilir," deyip rüşveti makul karşıladığını beyan ettiği vakit kıyamet kopmuştu. Şimdi 'cemaat' her sınavda soruları çalıyor, şifreler icat ediyor, bildiğiniz adi hırsızlık yapıyor, **Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı makamlarını işgal eden zevat ise kendi kendine tatmin oluyor!** Koskoca adam bunlar! Şifre varmış ama kopya yokmuş!.. Hep bir kurnazlık hali... Nedense bunlara baktığımda, *Salkım Hanım'ın Taneleri* filmindeki doymak bilmez köylü kurnazı karakteri canlanıyor zihnimde. Hani ne yaptığını alenen fark edersiniz ama muhatap olmak istemeyeceğiniz bir seviyedir söz konusu olan, onun adına utanırsınız, başa çıkamazsınız...

Neymiş, duble yol yapmışlar, tünel açmışlar, toplu konut inşa etmişler!.. Bir avuç doymak bilmez müteahhidi durmadan semirterek, memleketin tüm varlığını yok pahasına uluslararası sermayeye devrederek, tarihi boyunca sömürge olmamış bu toprakları emperyalizme peşkeş çekerek, ve tabii aile efradıyla birlikte durmadan semirerek, abuk subuk işlere

savurdıkları paralarla, halkın parasıyla hava atıyorlar. Evet, memleket ne kadar yağmalanıyorsa, bunlar da o kadar semiriyorlar. Tansu Çiller servetini annesinin çıkınından çıkan altınlarla izah etmişti, bunlar da çocuklarının düğününde takılan altınlardan muazzam bir servet yarattıklarına inanmamızı bekliyorlar. Ve diğer tarafta, Amerikan elçilerinin kriptolarında bile bunların doymak bilmezliklerinden, İsviçre bankalarındaki hesaplarından söz ediliyor.

Semirdikçe havaları da değişiyor; villalara terfi oluyorlar. Karıları, kızları, tesettürlerini Chanel'den giysilerle tamamlıyor. Modacıları var. Ortalıkta memleketin sahibi gibi dolaşıyorlar...

Misal, kızı tiyatroya gidiyor, 'bilet kalmamış', 'mecburen' en öne, protokol sırasına kuruluyor, cak cak sakız çiğniyor, sahnedeki tiyatro sanatçısı laf dokundurunca, mazlum edebiyatı yapıp zeytinyağı gibi üste çıkıyor, dışlandığını, 'ötekileştirildiğini', çok kırıldığını falan anlatan açıklamalar yapıyor... Bu pişkinlik seviyesi karşısında ne yapabilirsiniz ki? Ben o oyuncuların yerinde olsaydım, "Al kardeşim, al! Tiyatro da senin olsun, sahne de, ne halin varsa gör!" demekten başka şey gelmezdi mesela elimden...

Tabii bu mümin muktedirler semirdikçe, halkın imanı gevriyor. Onur Dalar'ın 18. sayfadaki yazısını okuyun lütfen, İstanbul, İzmir ve Ankara'da 60 bin kadın genelevde çalışmak için vesika sırası bekliyor! **Bu mümin muktedirler güç kazandıkça, 'cemaat'ler banka kurdukça, 'İslami' sermaye büyüdükçe... Kerhane**

kapısında vesika bekleyenlerin, pezevenklerin, torbacıların, hırsızların, kumarhancilerin sayısı da artıyor. Bu yüzden, Türkiye İstatistik Kurumu son iki senedir suç oranı istatistiklerini yayınlamıyor!

Halk her geçen gün daha büyük bir yoksulluğun ve pisliğin içinde boğuluyor ama onlar çılgın -deli saçması da diyebilirsiniz- projelerle uğraşıyor! Diyarbakır'dan milletvekili adayı gösterdikleri bir kadın, Mekke, Medine, Kudüs ve Şam'dan sonra **Diyarbakır'ı beşinci kutsal kent ilan edecekleri vaadinde bulunmuş!** Kürt meselesini böyle çözeceklermiş! Polis panzerlerinin ezdiği ölü çocukların kutsal anısından utanmadan...

Tabii kadın bakıyor, Tayyip Efendi Musa Peygamber'i falan sollamış, dağları bayırları ikiye bölüyor, "Arada Diyarbakır'ı da kutsal şehir ilan ediversek ne olacak?" diye düşünüyor. Haklı... **Çankırı milletvekili adayı da çıkıp fırıncıyı kont, bakkal çırağını arşidük ilan eder, kimse bir şey diyemez artık!..**

Hep söylüyoruz, memleketin freni patlamış, koskoca bir çadır tiyatrosuna dönmüş her taraf, artık ne olsa şaşırmayacağız...

Bakin, bu memlekette işler nasıl dönüyor, biliyor musunuz? Fethullah, Pensilvanya'da CIA korumasındaki malikanesinde kameraya konuşuyor, internetin sakıncalarından bahsediyor, **"Gayrimeşru çentleşmeler,"** diyor, **"Fuhşiyata gidiyor,"** diyor, "Bağlayıcı kanun, kural yok, tahdit koyulamıyor, belli anahtarlarla girilmesi gereken yerlere girme gibi bir tahdit yok," diyor, hop, bir kanunla internete sınırlama geliyor. Ne güzel değil mi? Vaaz verip salya sümköl ağlayan bir müezzinden, internete dahi nizam getiren bir fetva makamı yaratan güzel yurdumda, yine **cemaat kameralarından yeri geldikçe servis edilen 'siyasi porno'lar 'üç film birden devamlı' halinde oynatılabilir ama...**

Bu arada, Rusya Yüksek Mahkemesi, Fethullah Gülen tarikatının bütün faaliyetlerini yasaklamış, Gülen okullarının kapatılmasına karar vermiş; Rusya'daki Yakın Doğu Enstitüsü, Gülen örgütünün CIA'nın paravanı olduğunu ilan etmiş, ne gam! Bizi, KPSS sorularını çaldığı kesinleşmiş, YGS sorularını dershanelerindeki deneme sınavlarında çatır çatır dağıtan, hırsızlıktan sonra şifre sahtekarlığını geliştiren bu cemaatin 'hizmet gönüllüleri'nden müteşekkil bir 'sivil toplum örgütü' olduğuna inandırmaya çalışıyorlar hâlâ...

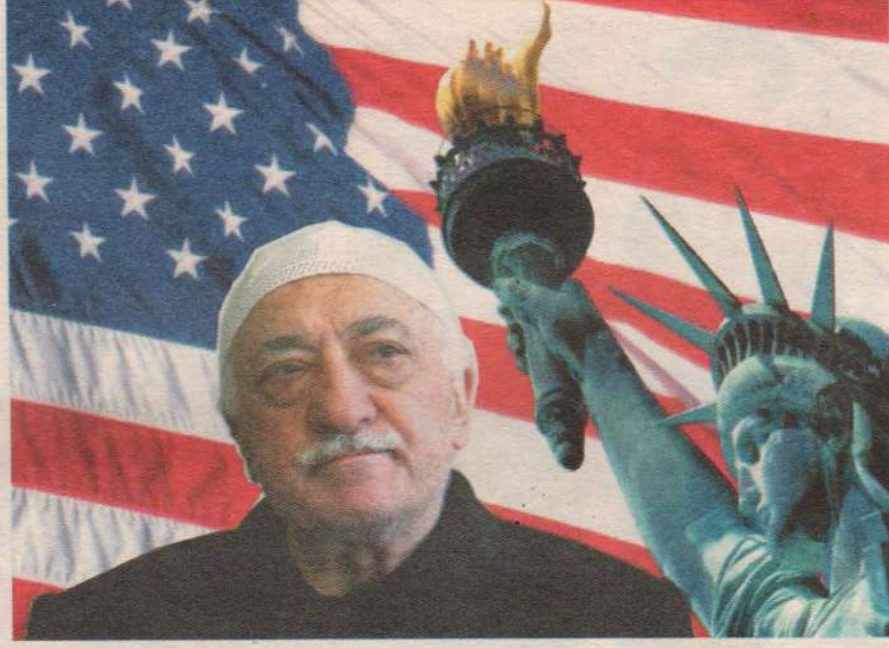
ABD, cemaat, ulusalcılar, yeni düzen...

Türkiye'deki geleneksel rejim değişiyor. Bir sömürge rejimi kuruluyor. İktidardaki parti önemli değil; her partinin, her siyasi figürün bir kullanım süresi var ve ihtiyaç kalmadığı anda iskartaya çıkarılabilirler. Bu millet, oturdukları koltuklardan hiç gitmeyecekmiş gibi görünen Tansu Çiller'in, Mesut Yılmaz'ın ve nihayet Deniz Baykal'ın iskartaya çıkışına tanık oldu. Doğaldır, çünkü eski paradigmanın elemanları, uyum sağlayamadıkları ya da yıprandıkları ölçüde yerlerini sömürge paradigmasının elemanlarına terk ediyor.

Bir 'flash back' girelim araya ve yaşanan süreci anlamak için geriye doğru 'ilerleyelim'... İkinci Cihan Harbi'nden sonra oluşan eski paradigma, yani Sovyetler Birliği'nin varlığıyla belirlenen iki kutuplu dünyadaki resmi devlet paradigması, ABD'yi komünizm tehdidine karşı stratejik bir müttefik olarak görüyor, bir çeşit iktisadi, siyasi ve askeri bağımlılık ilişkisi geliştiriyor ve bunu 'karşılıklı menfaat ilişkisi' olarak tarif ediyordu. Böylelikle, Türkiye burjuvazisinin efendiliğindeki devlet, büyük ağabey ABD'nin dümen suyunda, al gülüm, ver gülüm geçinip gidiyordu. Bu statükoyu parçalayacak her şey bir tehdit olarak telakki ediliyordu.

1970'lerle birlikte kapitalizm derin bir uluslararası iktisadi krize sürüklendi. ABD'nin Vietnam yenilgisiyle birleşen iktisadi kriz, tüm dünyada devrimci yükselişi güçlendirdi. Emperyalizm hem bu yükselişi bastırmak, hem de neo-liberal politikalarla iktisadi krizini aşmak zorundaydı. Bunun 'normal', 'demokratik' yollardan gerçekleşme ihtimali yoktu. Düşünsenize, işçilere gidip, patronların krizini aşmak için, sosyal kazanımlarından, iş güvencelerinden, parasız sağlık ve eğitimden vazgeçmeleri gerektiğini, kamuya ait olan her şeyin patronlara peşkeş çekilmesinin icap ettiğini 'demokratik demokratik' anlatacaksınız ve onlar da bunu gayet makul karşılayacak!.. Olacak iş değildi...

Haliyle tüm dünyada darbeler dönemi başladı. Bizim payımıza düşen 12 Eylül askeri darbesi de, bir tehdit olarak yükselen devrimci hareketi imha etmek, işçi sınıfının örgütlülüğünü dağıtmak ve böylelikle neo-liberal politikaları sorunsuz olarak uygulamak için yapıldı. İkinci Cihan Harbi'nden sonra oluşan Amerikancı statükonun devlet kadroları açısından bakarsanız, bu darbe son derece

rasyoneldi. 'Komünizm tehdidi' ezilmiş, ortalık yeni iktisadi politikalar için düzlenmişti. Darbenin ardından toplumun din aracılığıyla acılarını hafifletmesi de gayet anlaşılır bir müdahaleydi. Tarikatlara yol verildi, dinin toplumsal ağırlığı artırıldı.

Lakin Sovyetler Birliği ve Doğu Bloğu, yine dünya kapitalizmiyle kurmuş olduğu iktisadi ilişkilerden dolayı uluslararası kapitalizmin krizini kendi kırılgan ekonomisine transfer etti ve Sovyetler Birliği'nin başındaki ahmak bürokrasi krizi idare edemeyerek paramparça oldu. ABD ve bir bütün olarak Batı emperyalizmi, bu çöküşten doğan büyük pazarı sisteme dahil etmekle uğraşıyordu artık. Üstelik Çin de, bizzat Komünist Parti bürokrasisinin doktrin değişikliğiyle, hiyerarşik nizamda kapitalistleşmeye başlamıştı. Dev bir ucuz emek cenneti ve dev bir pazar daha!

Kapitalizmin piyasa ekonomisi, eski Doğu Bloğu'nda İkinci Dünya Savaşı'ndan, Çin'de ise sömürge savaşlarından çok daha büyük insani yıkımlar yarattı. Ne var ki, bu yıkımlar ve sömürü payları uluslararası kapitalizmin krizini dindirmede. İnsanlığın gerçek ihtiyaçlarını esas alan bir planlamaya değil, şuursuz bir üretim ve tüketim üzerine kurulan kapitalist sistem; yağmalanacak yeni kaynaklara ihtiyaç duyuyordu. Artık önünde Sovyetler Birliği gibi ayrı bir kutup kalmayan ve halklar karşısında dilediği gibi at oynatan ABD merkezli Batı emperyalizmi, bir yandan şirket evlilikleri ve satın almalar yoluyla sermayeyi daha da merkezileştirirken, bir yandan da yeni iktisadi saldırı politikasını uygulamaya koyuyordu: Dünyanın yeniden sömürgeleştirilmesi...

Artık emperyalizmin kendisine bağımlı ülkelerle 'karşılıklı menfaat' esasına dayanan bir ilişki kurmasına gerek yok. Çünkü ortada bir denge durumu, alternatif bir odak yok.

Uluslararası sermaye, tek tek ülkelerin sermaye gruplarını kendi küçük ortakları haline getirdi ve dünya ekonomisi içinde eritti. Dolayısıyla, emperyalizme karşı 'milli' direnç gösterebilecek sermaye kesimleri de yok. Putin, Ahmedinecat, Kaddafi ve Chavez (Castro'yu Chavez'le birlikte saymak yanlış olmaz) gibi petrol ve doğal gaz geliri üzerinden direnen dört 'milli' barikatı saymazsak, emperyalizm dünyada istediği gibi at koşturabiliyor. Zaten güncel dünya siyaseti, bu 'milli' barikatların kuşatılması ve yıkılması üzerine kuruluyor... Hatırlarsanız, Saddam'ın ipi Irak'a 'demokrasi' götüren eller tarafından çekilivermişti...

Aval aval bakan ulusalcılar.

Türkiye'deki genel siyasi atmosferi dünyanın bu halinden bağımsız ele almaya kalkarsak, çuvalarız. Hiçbir şeyi anlayamayız. Bizim iskartaya çıkan taş kafalı 'ulusalcı'larımızın etraflarında olup bitene aval aval bakmasının sebebi de budur. Kafası eski devlet nizamında, ABD'yle 'karşılıklı menfaat' üzerine kurulu münasebet biçiminde takılıp kalmış bu cenah tasfiye ediliyor. Sivil-asker bürokrasiden, onların siyaset arenasındaki temsilcilerine kadar eski paradigmanın tüm temsilcilerinin devletle ilişkisi kesiliyor. "Ama bir dakika! Karşılıklı menfaat! Hani bizim menfaatimiz?" diyenlerin hepsine, Deniz Baykal'ın mavi donu gösteriliyor... Dolmabahçe'deki Tayyip Erdoğan-Yaşar Büyükanıt zirvesinde birileri birilerine birilerinin donunu

gösterdi mi, bilemiyoruz tabii, devlet sırrı çünkü...

28 Şubat'ı şanlı ordumuzun şeriatçı-dinci odaklara karşı giriştiği bir bastırma hareketi olarak algılayan ahmaklar, Sincan'da yürüyen tankların daha sonra nasıl kendi üzerlerinden geçtiğini anlayamaz tabii. 28 Şubat, esas olarak Milli Görüş'ü bölme, İslamcı kesim içinde görece milli refleksler taşıyan Erbakancı kanadı tasfiye etme ve bugün AKP'de ifadesini bulan siyasi ucubenin önünü açma operasyonuydu. O günün mağduru ve mazlumu pozlarında ağlaya ağlaya iktidara gelen Tayyip Erdoğan'ın, bugün 28 Şubat'ı tertipleyen cenah içindeki millici kuvvetleri nasıl tasfiye ettiğini başka türlü izah edemezsiniz.

Ergenekon adı verilen operasyon da, elbette İkinci Dünya Savaşı sonrası devlet paradigmasının ayrılmaz parçası olan kontrgerillanın tasfiyesi falan değil, asker-sivil bürokrasi içindeki millici kadroların iskartaya çıkarılması anlamına geliyor. İçlerinde hakiki kontrgerillacılar var mıdır? Hiç kuşkusuz vardır. Ama onlar da kontrgerilla içindeki 'karşılıklı menfaat' kadrolarıdır. Gerisi görevinin başındadır. Kontrgerillamıza, maazallah, hiçbir şey olmamıştır!..

CHP'deki Baykal operasyonu, ardından gelişen Önder Sav ekibinin tasfiyesi, 'ana muhalefet'in millici kadrolarını bastırma hareketinden başka bir şey değildir. *The Economist*'in Nisan sonunda yayınlanan sayısında yer alan *Gandi'nin Yükselişi* başlıklı makale, "CHP'nin 12 Haziran seçimlerini kaybedeceğini ama artık çok daha 'uyumlu' bir parti haline geldiğini" yazıyordu. Peki, nereye 'uyumlu'? Kuşkusuz o 'uyumlu' lafını hangi el yazıyorsa, ona uyumlu...

MHP ise hâlâ sistemdeki 'uyumsuz' olarak varlığını sürdürüyor, Devlet Bahçeli millici bir hat izlemeye çalışıyor. Uzun bir süredir arkadaşlara, "Sıra MHP'de," deyip duruyordum, Allah utandırmadı, seçim meydanlarında coşup 'okyanus ötesi'ne laf etme cüreti gösteren Devlet Bahçeli'ye, iki genel başkan yardımcısının öküz muhabbetini anında seyrettiriverdiler! İddialı konuşabilirim, önümüzdeki süreçte MHP'nin de kendi misyonunu -icabında kullanılacak bekçi köpeği misyonunu- koruyarak, yeni rejim tarafından ıslah edildiğine tanık olacağız.

'Cemaat' tabir edilen örgütlenmenin sırrı da buradadır. ABD ile stratejik işbirliğine giren, üstelik 'karşılıklı menfaat' ilişkilerini

ülke menfaatleri üzerinden değil de, çok daha karşılanabilir kendi menfaatleri üzerinden kuran **Cemaat örgütlenmesi, ABD'nin bu ülkedeki bütün pis işlerini hevesle görüyor.** Asker-polis-sivil bürokrasi içindeki varlığı, her türlü komployu, manipülasyonu mümkün kılıyor. Allah için hizmet ifa ettiğini düşünen nur yüzlü kardeşlerimiz, kendilerini sağa sola kamera yerleştirirken bulduklarında aslında CIA'ya hizmet ettiklerini fark ediyor mudur bilinmez ama, denilebilir ki, **bugün emperyalistlerin operasyonel aleti Cemaat'tir.** Halihazırda daha uygun bir alet bulunmamaktadır. O yüzden her türlü 'light' muhalefet anlayışla karşılanabilir ama Cemaat'i hedef alan herkes topun ağzındadır. O yüzden Hanefi Avcı apar topar, doğru düzgün bir iddianameye bile ihtiyaç duyulmadan paketlenip, ilgisiz alakasız solcularla birlikte *Devrimci Karargah* davasına dahil edilmiştir. Bakmayın siz kimilerinin, "Sosyalistler hedef alınıyor," söylemine, esas hedef Hanefi Avcı'dır. **Yazarımız Hakan Soytemiz de dahil olmak üzere, davaya dahil edilen herkes mizansenini tamamlamak için mapusta tutulmaktadır.** Duruşma sırasında savcının ve hakim yüzlerini görseydiniz ne demek istediğini çok daha iyi anlardınız... Ya da, son tutuklama furçasında Ahmet Şık, "Dokunan yanar!" diye bu yüzden bağırırmıştı... **Hanefi Avcı'nın kitabı da, Ahmet Şık'ın kitabı da, Hrant Dink cinayetinde fail olarak İmamın Ordusu'nu -cemaatleşen kontrgerillayı- işaret etmektedir ve Hrant Dink cinayeti, Türkiye'deki toplum mühendisliğinin ana malzemesi haline gelmiştir...** İmamın Ordusu teşhir oldukça, Türkiye'nin sömürgeleştirilmesi sürecindeki aletin işlevi zayıflayacaktır. Buna müsaade etmezler...

Yani bugün, 'ileri demokrasi' nutukları ata ata, ama gerçek adresleri işaret eden herkesi içeri tuka tuka ilerleyen bir süreç var. Elbette güç dengeleri kollanıyor; toplum üzerinde 'darbe', 'suikast', 'kaos' gibi tırışkadan tehditler canlı tutuluyor; 'sol' görünümü liberal cazgırlar yedekte bulunduruluyor, gazete sayfaları onlara açılıyor, gönülleri hoş ediliyor... Ve olabildiğince dikkatli bir hat izleniyor. **ABD Büyükelçiliği'nin müdahaleleri, operasyonun kıt akıllı iktidar kadrolarına bırakılamayacak kadar nazik olduğunu gösteriyor...**

Peki, önümüzdeki süreçte ne olacak? İçten içe kaynayan Türk Silahlı Kuvvetleri'nden aslanlar gibi bir kadro çıkacak ve 'ulusalci' tabir edilen cemaatçi sivil bürokrasiyle birlikte, ve tabii devlet partisi CHP'yi yeniden ele geçirerek, milli

politikalarla istikrarlı ve haysiyetli bir ülke yaratıp, o ülkeyi yeni baştan demir ağlarla örebilecek mi? Umut fakirin ekmeği... **Kimi sosyalistler, ellerinde avuçlarında ne kadar kumar fişi kaldıysa, ulusalcıların üzerine oynuyor.** Yalçın Küçük'ün utanç verici bir biçimde, "Ben orducu sosyalistim!" diye bağırması, böyle bir 'ulusalci' barikatın kurulabileceği umuduna dayanıyor. Yani, Chavez-Ahmedinecat hattı üzerinden dünya halklarının bir direnç geliştirebileceğini, emperyalist kampa karşı buradan ilerlenebileceğini düşünüyorlar. Bu durumda, ordu içindeki millici subaylardan Kemalist işadamlarına, hatta MHP içindeki

'yurtsever'lere kadar geniş bir ittifak yelpazesine karşımıza çıkıyorlar... Sebep? Çünkü işçi sınıfı örgütsüz, darmadağın, sınıf olduğunun bile bilincinde değil. Bu koşullarda sınıf mücadelesinden söz etmek, hadi daha cüretkar olayım, bir işçi devrimini falan hedeflemek ancak hoş bir rüya olabilir onlara göre...

Kendi adıma tam tersini düşünüyorum... **Dünya kapitalist sisteminin dışına çıkmayan tüm ülkeler, emperyalizm tarafından hizaya çekilecektir. Kapitalizmi yıkmayı önüne koymayan hiçbir proje, emperyalist boyunduruktan kurtulamaz.** Emperyalizmle 'karşılıklı

menfaatler'i gözeterek düzeyli bir birliktelik kurmayı düşleyen her kim olursa olsun, ilk randevuda tecavüze uğrayacaktır.

Evet, bir işçi devrimi ve sosyalizm bugün pek çok kişiye, hele Türkiye'den baktığınızda, tatlı bir rüya gibi gelebilir. Ancak bu tatlı rüya, ulusalcılarla bir gelecek kurmak gibi tatsız bir rüyaya yeğdir... Üstelik Arap devrimci süreçleri, devrimci ayaklanmaların hiç beklenmedik yerlerde, hiç beklenmedik anlarda patlak verebildiğini göstermiştir. Yeter ki o patlamanın içinde, salim kafayla, cesaretle ve her şeyden evvel bir işçi sınıfı programıyla yer alacak kesimler olsun...

SEÇİMLERDEN CİVCİV Mİ ÇIKAR, KUŞ MU?

Seçimlerin sonucunu The Economist ilan etmiş zaten; kimi başka yayın organları da benzer sonuçlar veriyor. Hiç kuşku yok ki, kaynakları ABD Büyükelçiliği'dir. CHP adaylarını kesinleştirmeden evvel, günde neredeyse yedisekiz kere temasa geçti ABD 'makam'larıyla. Bunlar bizim bildiğimiz 'resmi' temaslar. Bir de bilmediklerimizi düşünün...

AKP'nin durumu da malum... Cemaat, milletvekili kontenjanı için sıkı bir pazarlık yürütmüş, bu gerilime yol açmış, netice itibarıyla bir biçimde uzlaşmışlar. Baştan aşağı Amerikancı, emperyalizme biat etmiş unsurlardan oluşan bir aday listesiyle parlamentoya doğru yol alıyorlar. Büyük ihtimalle hükümet yine AKP tarafından kurulacak.

MHP, genel başkan yardımcılarının açtığı uçkur çukurunu kapatabilirse, az miktarda vekiliyle barajın üstüne çıkıp arzu ettiği gibi tepinecek. Kuş mu, balık mı, belli olmayan siyasetleriyle, ırkçı hezeyanlarıyla, düzenin milliyetçi payandası olma niteliğini koruyacak. Kurulacak sömürge hükümetine alternatif bir siyasi hat geliştirmesi, ABD'nin sopa menziline uzaklaşması mümkün değil. Üstelik Cemaat tarafından kuşatılmışken...

Yani, blok halinde, tepeden tırnağa Amerikancı dolu bir parlamentodan söz ediyoruz... **Elbette tek nitelikleri Amerikancı olmaları değil. Bir sürü cahil, lümpen, ırkçı, acayip tip dolduracak Meclis'i. Çocuklar gibi şen, zaman zaman kavga çıkartan, zaman zaman yılışık esprilerle birbirlerine sarılan, ona buna 'Sayın' diye hitap etmekten vahşi bir zevk duyan...**

Bu parlamenter kompozisyon içinde Kürt milletvekilleri de yer alacak tabii. Belki de parlamentodaki tek meşru ekip de, veto edildikten sonra halkın canı pahasına meydanlara

dökülüp adaylıklarını yeniden kabul ettirdiği o Kürt temsilciler olacak. Bu temsilcilerin işlevi de, esas olarak ve doğallıkla, demokratik özerklik başta olmak üzere, Kürt hareketinin kendi gündemini parlamentoya taşımaktır. Halihazırda verilmekte olan bir kavga her an vazgeçilebilecek bir mevzii olarak parlamentoda bulunacaklar. Kendi mantığı içinde son derece tutarlıdır...

Peki ya sosyalistler? Açık konuşmak gerekirse, Türkiye sosyalist hareketi ne kadar basiretsiz olduğunu bu seçimlerde bir kez daha kanıtladı. Aslında kimi sol parti ve grupların Kürt hareketinin peşine takılması biçiminde hayata geçen 'Emek, Özgürlük ve Demokrasi Bloğu', bir seçim programı ilan edilmeden ama 'kalıcı bir mücadele cephesi' diye tanımlanarak kuruldu. Yani biz Batı'da aday gösterilen şahısların parlamentoya girdikleri takdirde hangi programı savunacaklarını bilemiyoruz. Yeni bir Ufuk Uras vakasının yaşanıp yaşanmayacağını hiçbir garantisi yok. Ve yine bu süreçte kimi ekiplerin Meclis'e bir vekil sokmak için ilkelerini derhal bir kenara bırakabildiklerini gördük; kimileri kendi adaylarına yer verilmediği için sitem yazıları yayınladı, pazarlık eleştirileri yaptı; fiilen bir siyasi varlığı olmayan kimileri ise, kervana katılarak karşılıksız bir 'varlık' gösterisine girişti. Kürt hareketini bir vesileyle bu kompozisyon

çıkarıldığınız andan itibaren, geriye kalan bileşim bir 'cephe' oluşturmak için hakikaten fazla komik kaçıyor. **'Kalıcı bir mücadele cephesi'nin bu bileşenleri, daha birkaç ay evvel referandum vesilesiyle taban tabana zıt tutumları savunuyordu; düşünsenize, referandumda 'hayır' oyunu savunan ekiplerle, onlara 'başçavuşun solcusu' diye hakaret eden AKP destekçisi DSİP-EDP ekipleri bir arada mücadele edecek!.. Neye karşı, nasıl bir mücadele bu?**

Oysa işçilerin, emekçilerin, yoksulların en temel taleplerini içeren, emperyalizme karşı düzen partilerinin telaffuz dahi edemediği tutumları açıkça savunan; sendikaların, meslek örgütlerinin ve sol siyasi parti ve grupların ortak iradesini temsil eden birleşik bir işçi cephesi oluşturulabilir ve seçimlerde bu cephenin adayları belirlenebilirdi. 1 Mayıs'a gelen yüz binler böyle bir potansiyel olduğunu gösteriyor. Böyle bir cephenin oluşabilmesi için gereken şey, birazcık basiretti. **Sanırım bizde eksik olan şey de o...**

Bu durumda, seçimlerden medet uman solcular için, Sırrı Süreyya'nın Meclis kürsüsünden zaman zaman edeceği hoş lafları bekleyerek Meclis TV'ye bakmaktan başka çare kalmıyor. Ya da Meclis TV'ye bakmak yerine yüzünüzü sokaklara çevirmeniz gerekiyor... Seçim sizin...

AKP'nin şu

S seçim kampanyalarında siyasal partiler beyannameleri ve propaganda söylemleriyle oy istedikleri insanları çocuk yerine koyarlar. Seçim döneminde düzen partilerinin liderleri bol keseden atan aile reisi, meydanlara doluşup onları alkışlayan insanlar işe henüz ergenliğe ulaşmamış çocuk rolündedir.

Türkiye'de ilk seçimlerin 1877 yılında yapıldığı, uzun kesintilere rağmen halkın oy verme tecrübesine sahip olduğu dikkate alındığında, seçimlerin bir müsamere, tuluat, Karagöz-Hacivat ve hamaset gösterisi olma özelliğini açıklamak daha da zorlaşır. Burada, **isyan geleneği olmayan, devletten ve hükümetten bağıni koparıp kendi öz-örgütlerini oluşturma deneyimi edinmemiş, askeri diktatörlükler ve sıkıyönetimlerle sindirilmiş bir halkın seçim dönemlerinde kolayca kandırılabilmesi, çocuklaşması** üzerine uzun çözümlemeler yapmaya gerek yok. Ancak siyasetçinin pervasız palavralarının, halkın o palavralara göre oy verebilecek bir bilinç ve algı düzeyine sahip olmasıyla ilişkili olduğunu belirtmek gerekir.

Seçim kampanyaları muazzam paraları gerektirir. Satın alınmış basın yayın organları ince bir propagandayla kendi iktisadi çıkarına en uygun siyasi partiyi desteklerler; davul zurna sesleri göğe yükselir, bayraklar dalgalanıp bildiriler konfeti gibi yağar; liderler çok farklı bir ışık altında, ortada kurtarılacak bir şey olmasa da birer kurtarıcı gibi parlatılırlar. Seçim kampanyaları, eşitsiz, adaletsiz, **yanıltıcı ve gerçeklerin çarpıtıldığı bir itişme alanında sürdürülür.**

Bugünün dünyasında o alana, etnik ve dinsel bir zemine dayanmadan, çözümlemelerle, fikirlerle, broşür ve bildirilerle, aıdat paralarıyla giriyor ve insanların izanına ve vicdanına hitap etmeyi düşünüyorsanız, hiçbir şey yapamazsınız; sizden önce birileri kapıları çalmış, yeni doğana altın takmış, sünnet ve düğün törenlerine nezaret etmiş, bir torba mercimek, bir buzdolabı falan bırakmış ya da bir iki etnik ve dinsel işaret ve simgeyle çoktan işi bitirmiş olabilir. Baraja yaklaşmanız, derdinizi anlatmanız, insanların idrak alanında bir etki yaratmanız mümkün olmaz. Ancak mevcut yasalar ve kurallar içinde size ayrılan **küçük ve dikkatle denetlenen bir bahçe içinde oynamanıza izin verilir.** Ciddi siyasi analizler yapmanız, ittifaklar kurup stratejiler belirlemenize, 'seçimlerde tavrımız' başlıklı bildireler çıkarmanıza karışmazlar. Bir yolunu bulup birkaç değerli insanı ittifaklar ve cepheler

içinde meclise sokmaya kalkışırsanız, bu kez karşınıza YSK dikilir, sizi veto etmeye, yasaklamaya, kitlenin önüne çıkıp derdinizi anlatmanızı engellemeye çalışırlar. **Toplantı tutanaklarını eksik gönderdiğinizizi, ananızın kızlık soyadını yanlış yazdığınızı söyleyip; kadınlardan askerlik belgesi talep eder, seçilmek şöyle dursun hiçbir hakka sahip olmadığınızı iddia ederler.**

Kendinizi onların arabasına bağlayarak belki biraz görünür olabilirsiniz. Bu durumda afişlerinizi belediye kamyonlarıyla götürüp asarlar; bildirilerinizi ve bayraklarınızı bedava basarlar. Fakat bu da geçicidir. Bu yolla sadece bir üst bahçeye terfi etmiş olursunuz. **Kullanım değeriniz konjonktürün imkânları ve zamanla sınırlıdır. 'Yetmez ama evet' olayında olduğu gibi, rezil olduğunuzla kalırsınız. Kendiniz hiçbir şeye yetmezsiniz, sadece 'evet' demiş olursunuz.**

Faşist eğilimler ve toplumun parçalanması

AKP'nin seçim beyannamesinden türettiği söylem kulağa bir fuar ya da panayır ilânı gibi gelmektedir: Yeni şehirler, devasa köprüler ve tüneller, ışık ve ses gösterileri, 'ileri demokrasi', çılgın projeler vb. Son dönemecine giren Kürt sorununda 'sivil itaatsizlik kampanyası' bütün Ortadoğu'yu kaplayan bir isyan ve savaş dalgasıyla birleşirken önde giden 2 bin 200 Kürt eylemcinin, 34 general, 164 subay ve çok sayıda gazetecinin cezaevlerinde yargılanmayı beklediği; uluslararası finans kuruluşlarının - sizi stratejik kullanım değerinizden ötürü şu ana kadar suyun yüzeyinde tutmayı başardık, lâkin- "Ekonominiz fazla ısındı, biraz soğutmazsanız zora girersiniz," diye uyarıda bulunduğu; her sivil toplum kuruluşunun kendine göre bir anayasa taslağı hazırladığı, ancak yeni bir anayasanın ne hazırlanma yöntemi ne de içeriğiyle ilgili gerçekçi ve uygulanabilir bir mutabakatın olduğu bir ortamda yazılan beyanname, mevcut bütün sorunları görmezden gelerek, Cumhuriyet'in 100. yılında, yani 2023 yılında 'yıldız' gibi parlayan bir Türkiye hedefiyle, **cehennemin kapısında cennetin yıldızlarını vaat ediyor.**

İnsan bazen bir şey yazdığında, yazdıklarını tanımlama ihtiyacı duyar ve metnin amacına ilişkin en gerçekçi yorumu peşinen önlemeye çalışır. Nitekim Başbakan da beyannamesini sunarken, Kasımpaşa tarzında bir tanımlama yapma ihtiyacı duyuyor:

Bu beyanname, 'dostlar alışverişte görsün' niyetiyle, ya da vitrin düzenlemek,

RED 1 MAYIS'TA 1 MAYIS ALANI'NDAYDI

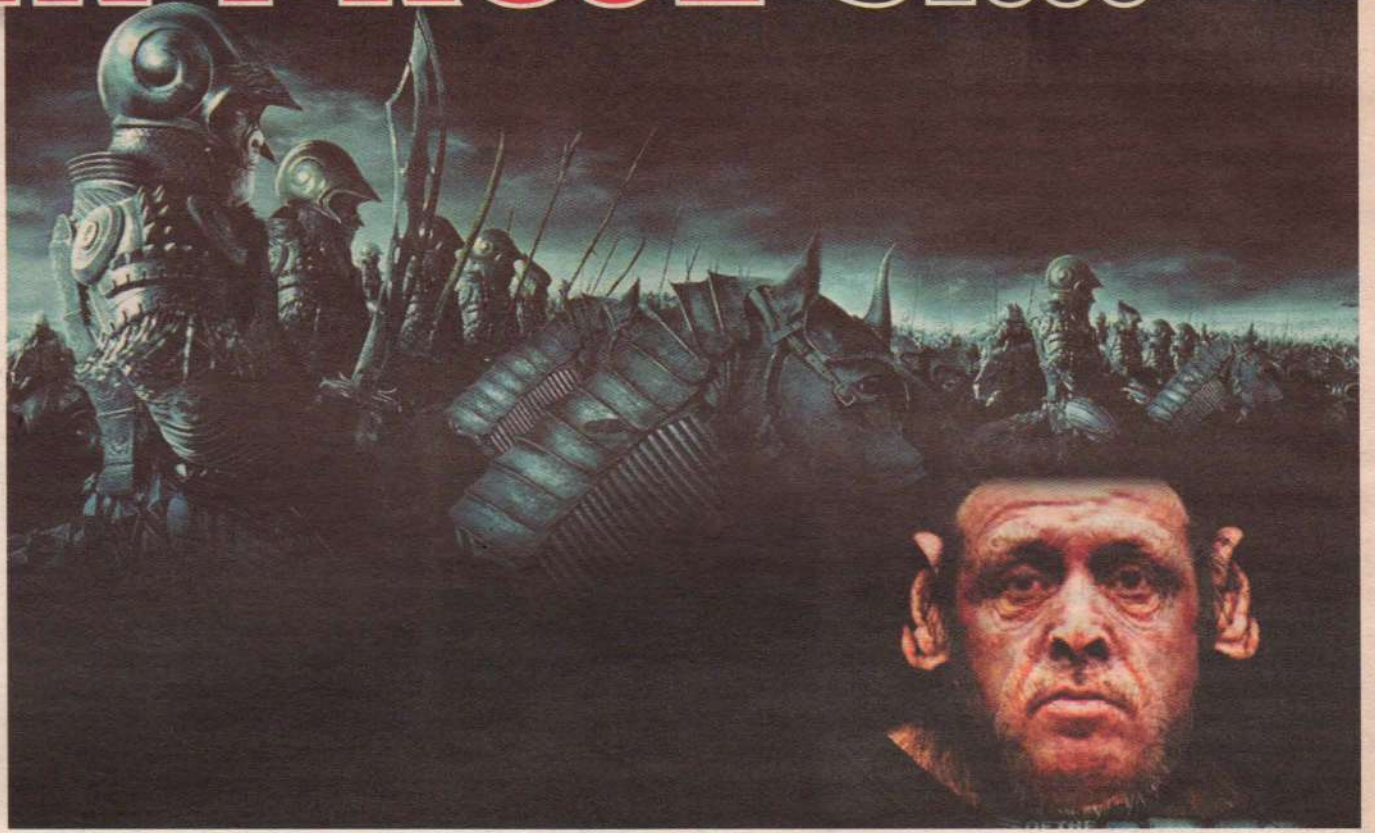
1 Mayıs 2011'de, 1 Mayıs alanına yürüyen yüz binlerin arasında **RED** okurları ve yazarları da vardı. Sendikalarda, meslek örgütlerinde, farklı sol parti ve gruplarda örgütlü kardeşlerimizle omuz omuza yürümenin onurunu paylaştık. 1996 1 Mayıs'ında gözaltına alınan ve işkencede katledilen Akın Reşber de her yıl olduğu gibi aramızdaydı.

1 Mayıs alanına akan yığınların, önümüzdeki süreçte bir emek cephesi etrafında birleşmesini ve hep birlikte bu zorba düzenden hesap sormayı umuyoruz...

'ÇILGIN PROJE'si...

laf kalabalığı yapmak, orta sahada top çevirmek gayesiyle hazırlanmış bir beyanname değildir.”

Aslında, tam da öyle bir beyanamedir. AKP'nin beyannamesi stadyumun temelleri çatırdarken orta sahada top çevirmekte, bu arada Başbakan 'çılgin proje'den vb. söz etmektedir.

AKP'nin çılgin projesi aslında devletin bütün kurumlarını ele geçirerek toplumu tam bir hegemonya altına almaktan ibarettir. 'Çılgin proje' ihtiyacı üzerinde de özellikle durmak gerekir. Bir kere 'demokrasi' adını hak eden rejimlerde, seçimle gelip gitme taahhüdünde bulunan iktidarların 20 yıllık bir perspektif içinde 'çılgin proje' tasarlamak gibi bir hakları ve yetkileri olamaz. 'Çılgin proje'ler ancak faşist rejimlerde ya da hegemonik güçler tarafından tasarlanabilir. Beyannamede yer alan, 'BÜYÜK ekonomi', 'GÜÇLÜ toplum', 'MARKA şehirler', 'LİDER ülke' gibi ifadeler de faşist rejimlere özgüdür. Burada küreselleşmenin değerleri hegemonya arzularına karışmakta ve AKP tarzı küreselleşmeci-millî görüşçü-muhafazakâr-liberal ve alt-empyralist tuhaf bir karışım, **gerçek bir 'ucube'** ortaya çıkmaktadır.

Bu karışım modern -devrimci olmasından vazgeçtik- sendikalar yer yoktur. AKP, devleti bir şirket (Erbakan 'garson devlet' derdi), emekçi kitleleri ise fakir-fukara-garip-guraba olarak görmek; 'sosyal devlet'i cemaat vakıflarında cisimleşen bir hayır-hasene müessesesine; onurlu, hak sahibi yurttaş 'müşteri'ye, sıradan bir hizmet alıcısına indirgemekte; günde ortalama beş kadının ailesi, kocası ya da sevgilisi tarafından katledildiği ülkede, kadın erkek eşitliğine inanmamakta; kendi burjuvazisini, kendi sendikalarını, kendi kültür kurumlarını ve kendi alternatif-rövanşist cemaatler toplumunu yaratmaktadır. Çılgin proje asıl budur.

Toplum AKP döneminde birbirinden keskin çizgilerle ayrılan üç parçaya bölünmüştür: demokratik özerklik isteyen Kürt toplumu; AKP'nin her konuda ne istediğini gayet iyi bilen cemaatler toplumu; ve ne istediğini pek bilemeyen (ya da Kemalist asr-ı saadete dönüşten, proletaryanın devrimci demokratik diktatörlüğüne kadar geniş bir yelpazede pek çok şey isteyen ya da sadece, "Hayat tarzıma karışmayın," diyen) bir diğer toplum...

AKP'nin devleti ele geçirirken

yaratığı ayrışma iç savaş cephelerini kesin çizgilerle belirlemiştir ve çatışma kaçınılmazdır. Tarihte görülen bütün iç savaşların tartışılmaz ön şartı, ülkedeki silahlı güçlerin kendi içlerinde bölünerek toplumdaki muhalif kutuplara doğru çekilmeleridir. **Ordunun karşısına ağır silahlarla donatılmış polisi çıkarır; polisi cemaatlerle böler; askeri 'göz bebeğimiz' ve 'darbeci' olarak ayırırınız, iç savaş giden yolu döşemiş olursunuz.** İlk büyük krizde bütün bu güçlerin kendi mevzilerini oluşturarak toplumdaki safları tahkim etmelerini hiçbir güç engelleyemez. Devlet, toplumu son tahlilde silah zoruyla, 'zor kullanma tekel'iyle bir arada tutar. Bu tekel ortadan kalktığı zaman iç savaş kaçınılmazdır.

Korku ve demagoji

Geçmişe; ekonomik kriz, darbe, sıkıyönetim dönemlerine gönderme yapılarak korku yaratılmadan hegemonya kurulamaz ve demagoji, bütün faşist rejimlerin en önemli silahıdır. Halkın yüzde 60'ından fazlası ABD'ye karşıyken NATO kuvvetlerine katılıp Libya'ya filo göndermenin; Hüsnü Mübarek'e, "İktidarı bırak," çağrısı yaparken, Suriye devlet başkanına MİT müsteşarıyla destek olmanın izahı, ancak 'bölgesel merkez devlet' pozları ve saf anlamda demagojiyle yapılabilir. AKP dış siyaset alanında tam bir çıkmaza girmiştir. **Cemal Abdülnasır'ın postuna talip olarak Arap çarşısında şöret**

kazanmaya çalışırken, Ortadoğu'daki büyük krizin Türkiye'ye Kürdistan'dan girmek üzere olduğunu görmeyip, 'darbeci' sıfatıyla andığı silahlı kuvvetleri NATO marifetiyle Kuzey Afrika'da kara harekâtına hazırlayan bir rejimin bir noktada iflas etmesi kaçınılmazdır. Bu kadar büyük çelişkileri gözlerden saklayacak demagoji Joseph Goebbels'i bile aşar. Kaba kuvvet kullanma hevesi faşist/hegemonik yönetimlerin bir diğer özelliğidir. Sınav soruları çalınan öğrencilerin barışçı gösterisini isterlerse 5-10 bin imam hatip mezunu tosuncukla ezebileceklerini söyleyerek böbürlenirler. Şu 'ileri demokrasi' etiketini gereksiz kılacak ölçüde hegemonya kurduklarında bunu yapacakları, içki içenleri, bale seyredenleri, sokakta el ele tutuşanları, saç rüzgârda uçuşan ya da sokakta sigara içen kadınları Pastarlar'ıyla hizaya getirmeye çalışacakları, modern Amerikancı şeriat kanunları ve itaat kültürleriyle öteki toplumun üzerine yürüyecekleri kesindir.

Dünyanın gelmiş geçmiş bütün faşistlerinin ortak bir özelliği de büyük yapıları duydukları hayranlıktır. Onlar 'marka şehirler', devasa köprüler, tüneller, gökdelenler, finans merkezleri, yeraltında ve yer üstünde görkemli kongre merkezleri inşa ederler; Anadolu Selçuklu mimari üslubuyla inşa edilmiş haşmetli genel merkez binalarıyla övünürler. Bu tutkularından iktidarlarının son anına

kadar vazgeçmezler. Sovyet topçu ateşine maruz Reicshag binasının avlusundaki sığınağında Hitler, mimarı Albert Speer'le birlikte son ana kadar aşağı kattaki Berlin kent maketini incelemekten vazgeçmemiştir.

12 Haziran seçimlerinde AKP'nin karşısında ideoloji ve program farklılığı olan bir ana muhalefet partisi olmayacaktır. **CHP, geçirdiği dönüşümün ardından AKP'nin bir benzeri olarak, ABD'dekine benzer iki -belki iki buçuk- partili bir sistemde hegemonik gücün stepneliğine aday olarak ortaya çıktı. Sağcı solcu, dindar laisist bizim için fark etmez, biz herkesi kucaklıyoruz diyen bir insan topluluğunun, neden parti biçiminde örgütlendiğini sormak gerekir.** CHP'nin Kürt kamuoyuna ve dindar kesime şirin görünme çabaları oy kaybına uğramasına bile neden olabilir, çünkü gerçeği varken kimse taklidini seçmez. Dolayısıyla AKP'nin hegemonik gidişatının önünde siyasal bir engel görünmemektedir.

AKP'nin hegemonya çabası, bir yol kazasına uğramadığı koşullarda, anayasal sistemin değiştirilmesi ve güçlü bir başkanlık sisteminin kurulmasıyla tamamlanabilir. Şimdilik bu 'çılgin proje'nin önünde, beklenmedik dış dinamiklerin muhtemel etkisini bir yana bırakırsak, içeriden oluşabilecek siyasal, sivil ya da askeri bir engel görünmemektedir. **Ancak her çılgin projenin, çılgin muhalefetlere yol açması da kaçınılmazdır...**

Adalet ve Kalkınma Palavrası

Batı medyasında bizim Tayyip Erdoğan'dan 'İslamcı Başbakan' diye söz ederler. 2002'den beri böyledir bu. Bir kısım AKP yandaşı ve özellikle kendilerini liberal sanan sağcı palyaçolar bu tanımlamaya gıcık olur. Onlara göre Tayyip Erdoğan, gelmiş geçmiş en büyük liberaldir.

İşin doğrusu, ne yalan söyleyeyim AKP'nin ilk 4 yılında Başbakan'a İslamcı denilmesine ben de gıcık oldum. Özellikle Kanada'da yaşadığım yıllarda Türkiye siyaseti hakkında okuduğum hemen her yazıda ve TV'lerde Tayyip Erdoğan'ın zırt pırt İslamcılığının öne çıkartılmasına gönlüm razı olmazdı. Benimkisi biraz farklıydı. Sağcı bir palyaço olmaktan ziyade, benim anladığım İslamcılık ile Tayyip Erdoğan'ın birbirlerine taban tabana zıt olmalarıydı. Hatta **Ulusalıcı veya Kemalist kardeşlere tatlı tatlı kızardım. Çünkü Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'ye getireceği en son şeyin 'şariat' olduğunu düşünürdüm.** Günümüz şartlarında izafeten şariatın iyi bir yatırım aracı olmadığı aşıkardı. Para getirmeyecek işlere girmesi mümkün olmayan bir Başbakan'ın memleketi **sünnet-i seniyye** ile idare edecek kadar çılgın olmadığına inanırdım. Vahşi liberal yasalar dururken, o yasaların yanında evcilik oyunu kadar masum kalacak olan **şariat yasalarından yeterince para kazanmayacağı belli bir iktidarın bir gün Türkiye'yi İran'a çevireceğini** sanmak, bana göre saflıktı. Halen de öyle...

8000 yıllık çanak çömlekleri Marmaray'a engel sayan bir zihniyetin şeriatla işi mi olur kardeşim? Mübarek, zaten Başbakan'dan çok müteahhit maşallah. 8 yıl boyunca duble yol yaptı. Gerçi daha bir tanesine bile oturamadım ama yedi düvele *Toki-Moki* evleri yaptı. Kendisini bu kadar müteahhitliğe vakfetmiş bir Başbakan'ın işi gücü yokmuş gibi Ankara'ya şariat filan getireceği elbette yoktu. Gerzek bir korkuydu bana göre. Böyle bir Başbakan, alimallah susuz Ankara'ya deniz bile getirirdi. Fakat şeriatı getirmezdi. Çünkü bu şeriat işi, rantabl değildi. Fizibil değildi. Şeriat ile işi olmayan bir kimseye nasıl İslamcı denilmez ise bizim Başbakan'a da İslamcı denilmesi büyük bir haksızlıktı. Aslına bakılırsa Tayyip Bey kardeşim de bu 'İslamcı' tanımlamasından rahatsızdı. Zaten kendisini İslamcı olarak gördüğü de söylenemezdi. Hatta bir kaç defa kendisine İslamcı diyen Batı medyasını da bizim medya sanıp hacamat ettiğini hatırlıyorum. Nitekim aradan geçen 8-9 yıl Tayyip Erdoğan'ın ideolojik olarak İslamcılıkla zerre kadar ilgisi olmadığını gösterdi. İşte bu yüzden, başına ille de bir sıfat bulmak gerekiyorsa **"İslamcı Başbakan Tayyip Erdoğan"** yerine **"Müteahhit Başbakan Tayyip Erdoğan"** demek bence daha adil. Hem zaten Karadenizli.

sözde İslamcı Başbakanımız Tayyip Erdoğan kardeşim, son çılgınlığı ile beni şaşırtmadı dostlarım. Beni şaşırtan her zaman olduğu gibi meymenetsiz sosyal demokratlar, huzursuz Kemalistler ve kendilerini her şeye rağmen muhalif zannedenler oldu. Beni şaşırttılar. Çünkü en azından *Kanal İstanbul* projesi karşısında "Pes!" diyebilirler ve usta Başbakan Tayyip Erdoğan'ın dehası karşısında bir kez olsun, bir kerecik olsun saygı ile eğilirler diye bekliyordum. Lakin yine olmadı.

Ey bre güya okumuş aydın geçinen solcu kardeşler! Hadi gözünüz körmüş madem, kalp gözü diye bir şey de mi yok sizde kardeşim? Bu solcuların ve muhaliflerin kalp gözleri çok fena bağlanmış dostlarım. Allah ıslah etsin diyorum. Memleket iyi ki size kalmamış diyorum. Aksi halde, "Nah kalkınırımız yahu!"...

Boğaz'ı bile kayıklarla geçiyor olurduk size kalsaydık. Bakın nasıl kalkındık? 8-9 yıllık AKP iktidarı sonunda Boğaz'da 2 tane köprü var elhamdulillah. Birini Demirel, ötekini Özal yaptırdı. Elbet bir gün Tayyip Bey kardeşim de yapacaktır. Bi müsaade etmediniz ki... Yok *Ergenekon*, yok *Balyoz*... Rahat bırakmadınız ki adam! Siz Başbakan olsanız her Allah'ın günü, "Acaba bugün de darbe olacak mı?" korkusuyla İstanbul'a bir çivi bile çakabilir miydiniz? Köprü olmadı belki ama Boğaz'ın altını deldi adamcağız. Geri zekalı kahpe Bizanslıların çanak çömlekleri patlamasaydı şimdiye çoktan yerin dibini boylamıştık. Ama az kaldı kimse merak etmesin. Üçüncü AKP döneminde inşallah cümle İstanbul yerin yedi kat altına ineceğiz.

En çılgın proje: BOĞAZKÖY

Sevgili Çılgın Türk Tayyip Bey kardeşim, duydum ki bu Montrö denen antlaşma

*İstanbul*dan gemi filan geçmeyecekmiş. Bu sözde muhalif çevreler tutturmuşlar, Montrö'ye göre yabancı gemiler kayıklarını yelkenlerini sallaya sallaya Boğaz'dan geçip gidiyorlarmış. Ben doğrusu bunu ilkokulda öğrenmişim. Lakin şu son 8-9 sene zarfında AKP iktidarının yarattığı atmosfer nedeniyle unuttum bunu. Koskoca Ahmet Davutoğlu'nun stratejik dehası ile bu sorunu aştığımızı sanıyordum ben. Hele hele Davos'tan sonra tek bir komşu gavur gemisinin bizim Boğazları beleş su yolu yapacağına ihtimal dahi vermemişim. Bu can sıkıcı konuyu geçtiğimiz yıllarda AKP iktidarımızın hallettiğine emindim. Meğer ki halen çözülmemiş bu konu. Olabilir. AKP iktidarı da insanlardan oluşuyor. Beşeriz ve şaşarız. Hem bunca müteahhitlik hizmetleri sırasında unutulmuş olması da muhtemel. Egemen bir devlet olarak Boğazlarımızdan her önüne gelen geminin ve gemiciklerin geçmesini ben bir Türk olarak gururuma yediremiyorum doğrusu. Bu konuya 3. AKP döneminde bir hal çaresi bulunması gerek diye düşünüyorum. Zaten *Kanal İstanbul* projesinin bu amaca hizmet ettiğinden yana hiç şüphem yok. Çorbada naçizane bir katkımın olmasını istiyorum. Öyle Emre Aköz gibi *Kanal İstanbul*'un Montrö'yü tartışmaya açacak bir proje olduğunu düşünmüyorum. Ben bu kadar vizyonsuz değilim. **Montrö'yü tartışmaya açmaya gerek bile duymuyorum.** Daha kökten bir çözüm önerisi ile geliyorum. Zaten böyle bir proje açıklandığı zaman yapıcı olmak gerektiğini düşünüyorum. Kimi solcular ve muhalif çevreler gibi 'istemazük' demek yerine naçizane ama dahiyane bir öneri getirmek istiyorum.

Yandaşlar ve yalakalar gibi iktidara ait her ota boka, "Hurra yaşasın!"

demiyorum. *Sabah*, *Zaman*, *Star* vesaire gibi dalkavuk ve pişekar gazetelerinde yazan haramzadelerin tamamından farklı olduğumu bakın nasıl kanıtlayacağım. Onlar gibi sadece ve sadece 'şak şak' yapıp bir tek meseleye çözüm önermeyen dalkavuk köşe yazarlığı yerine bir kez daha yapıcı, akılcı ve hatta yapısalcı olmak istiyorum. Üstelik bütün bu gayretimi her zaman olduğu gibi gerçek muhalif kimliğim ve hatta üstünüze afiyet bir nebze solculuğum ile ifa edeceğim inşallah. Böylece dalkavuk ve yalaka medyamıza gerçek bir yandaşlık dersi de vermiş olacağım evelallah. Gerçek yandaşlık yeni öneriler getirebilmektir. İktidar ne yaparsa 'Hurra!' diye bağırarak değildir. Arada bir kafanızı çalıştırın. Alın size GHK'dan profesyonel bir destek.

Şimdi bu *Kanal İstanbul*'dan belli ki gemiler geçmeyecek. Gemileri zorla kışından tutup *Kanal*'dan geçirmek bir çözüm gibi görünse de uluslararası hukuk arenasında başımız derde girebilir. Hem böyle bir çözümü olsa olsa Engin Ardıç önerebilir. GHK'ya yakışmaz. Peki ne yapmalı? Bu çılgın kanaldan gemiler geçmeyecekse ne geçecek? 100 milyar TL masraf yapılacak. Coğrafya değişecek. İstanbul nihayet bir ada olacak. Dünyanın iki kenarı gökdelenlerle dolu en güzel kanalı yapılacak. Ama lakin gemiler geçmeyecek. Bu kanaldan bir şey geçirmemiz gerek bizim. Gemiler geçmeyecekse bu kanal neden yapılsın kardeşim? **Koskoca kanaldan sadece hamsiler mi geçecek?**

Çözüm basit. **Kanal hafriyatından çıkacak olan bütün toprağı orijinal boğaz olan İstanbul Boğazı'na dökelim bence sayın Başbakanım.** Başlangıç yeri de belli. Kız Kulesi'nden başlayarak Boğaz'ı dolduralım. Hem böylece 3. AKP döneminde Boğaz'a 3. köprü yapmaya da gerek kalmaz. Onun yerine çok sayıda duble yollar yapılabilir. İstanbul trafiği sorunu da bir çırpıda hallolmuş olur. Şimdi bu İstanbul'da trafik neden oluyor? Hepimiz biliyoruz ki bunun sorumlusu, İstanbul Boğazı'dır. İstanbul Boğazı olmasa ne metrobüslere gerek olurdu ne de köprülere. Trafik karmaşasına çözüm bulunduğu yetmezmiş gibi Boğaz'ın doldurulması ile kazanılacak alana yapılacak sayısız gökdelen, alışveriş merkezi ve *Toki-Moki* binalarını da hesaba katınız lütfen. Henüz bir hesap kitap yapmadım ama vallahi billahi inanılmaz bir sinerji oluşacaktır. Maliye bakanı verginin dibine vuracaktır. Hattı zatında İstanbul uzunlamasına yeni bir ilçe kazanacaktır ve adı da haklı olarak **Boğazköy** olacaktır. Böylelikle Montrö'yü bazı yandaş ve yalakaların hayal ettiği gibi tartışmaya açmamış, tamamen çöpe atmış olacağız sayın Başbakanım. İşte gerçek cesaret budur değerli Başbakanım. **Bu artık "van minüts" filan değil düpedüz global bir "fakyu" vakasıdır hatta.**

Bazı sivri aklıllar diyebilirler ki, "Kardeşim Boğaz'da akıntı var. nasıl dolduracaksınız Boğaz'ı?.." Bunu diyenler mühendis olmadıkları için bu tür endişeleri kaale almamak gerek. Çünkü bu devirde değil Boğaz, Pasifik Okyanusu bile doldurulabilir haberleri yok o gericiilerin.

GHK dostunuzun Boğazköy projesi ile bir taşla iki değil kuş sürüsü vurulmuş olacak sayın Başbakanım ve çok kıymetli muhalif dostlarım. Birincisi Montrö antlaşması tarihin arka odasında geyik malzemesi olacaktır. İstanbul Boğazı toprakla doluğu için ve bütün gemiler mecburen *Kanal İstanbul* dan OGS veya KGS ile geçmek zorunda kalacakları için her şeyden önce millet olarak, devlet olarak kendimizi egemen ve muktedir hissedeceğiz. Böyle bir ruhsal ziyafetin kısa sürede Türkiye'ye hentbolda Dünya Kupası'nı kazandırması bile mümkün. Böyle bir gurur ile **2123'te ilk Türk uzay dolmuşu ile Mars'a düzenli seferler** düzenlememiz işten bile değildir..

Çanakkale Boğazı'na tarihi çözüm ve Marmara sorunu

Benzer ama çok daha kısa ve ucuza mal olacak bir kanal elbette Gelibolu yarımadasına yapılabilir ve böylelikle ada yoksunu ülkemiz Gökçeada ve Bozcaada'dan sonra Gelibolu adında uzun ve sivri bir adaya sahip olabilir. Hem böylece İstanbul Boğazı'nın doldurulması ile kaybedilecek olan İstanbul adasının eksikliği giderilmiş olur. Çanakkale Boğazı'ndan geçişleri engellemek bence daha kolaydır. Ecdadımız bu konuda bizlere yeterince yol göstermiştir. Gelibolu Kanalı'nın açılmasını müteakip Çanakkale Boğazı mayınlarla Boğaz trafiğine kapatılmış olur. Bir daha hiçbir İngiliz ve Fransız gemisi bu Boğaz'dan geçemez. Böylece tarihe bir kez daha Çanakkale'nin geçilmez olduğu altın harfler ile yazılmış olur.

İstanbul Boğazı'nın doldurulup Boğazköy'ün meydana gelmesi ve Çanakkale Boğazı'na mayın döşenmesinden sonra bütün gemiler Gelibolu ve İstanbul kanallarından paşa paşa geçmek zorunda kalacaklar ve kuzu kuzu geçiş bedellerini ödeyeceklerdir. Her iki kanalın çevresine kurulacak yepyeni kentler ile Boğaz'ın doldurulması ile oluşacak Boğazköy'de yaşanacak rant sinerjisinin

getirilerinden bahsetmiyorum bile. Ben burada naçizane Montrö antlaşmasını çöpe atmakla meşgulüm. En yandaş ve yalakaların bir tanesinin bile aklına gelmesi mümkün olmayan – naçizane ama dahiyane- daha çılgın bir projeyi Türkiye gündemine taşımak istiyorum. Artık bunları tartışmamız lazım.

Bu coğrafya bize dar gelmeye başlamalı. "Yaşama Alanlarına" ihtiyaç olduğu aşikar. Aslında Montrö'nün Versay'dan bir farkı yok. Boğazlar bizim ama gelene agram gidene paşam diyoruz. Dünyanın en süper ülkesine yakışmayacak bir durum bu.

Aslına bakarsanız ben bir kere düşünmeye başladım mı dur durak bilmem. Bana kalırsa Marmara Denizi'nden de bizim millet olarak kurtulmamız lazım. Gereksiz bir deniz bu Marmara. Üstelik yedi düvelin bildiği üzere muhtemel bir yıkıcı depremin saklandığı bir deniz. Şöyle yapılabilir. Tıpkı İstanbul Boğazı gibi Çanakkale Boğazı da doldurulabilir. Hatta hazır başlamışken bütün Marmara denizi doldurulabilir. Karadeniz bir göl haline getirilir. Böylesine devasa bir projenin sonunda elbette Tayyip Bey kardeşimin çılgın Kanal İstanbul projesi çıkmaz sokak misali çıkmaz bir kanala dönebilir. Ama bunun artılarını da düşünmekte fayda var. Böylece asırlardır sıcak denizlere inme hayali kuran Ruslardan atalarımızın intikamı alınmış olur. Bir deprem sonrasında Marmara'nın yaratacağı tsunami felaketi ortada deniz meniz kalmadığı için ortadan kalkmış olur. Marmara Denizi çok geniş bir alan. Buraya en az iki tane İstanbul, üç tane Bursa, beş tane Kocaeli ve birkaç tane Tekirdağ kurmak mümkün. Öte yandan İmralı adası da karaya bağlanmış olur. Sonuçta küçük gibi görünse de koskoca bir alan ziyan oluyor. Sırf gemiler geçecek diye 11.500km2'lik bir alan atıl vaziyettedir.

Back-Up Plan

Elbette yukarıda bahsi geçen dev projeleri engellemek için kökü içeride ve dışarıda çok sayıda mihrak ellerinden geleni yapacaklardır. Benimkisi sadece bir öneri. Ama basın yolu ile ilan ettiğim için ve daha önemlisi noterden tasdikli olması nedeniyle 4 yıl sonra GHK'dan bahsedilmeden herhangi bir siyasi parti lideri tarafından araklanması olanaksızdır.

Önermiş olduğum rüya projeleri Tayyip Bey kardeşim bile gerçekleştirmeye cesaret edemeyebilir. O şimdi *Kanal İstanbul* a takmıştı kafayı ve Boğaz'ı öylece bırakıp *Kanal İstanbul* u yapacaktır büyük ihtimalle. Fakat **eninde sonunda görülecektir ki geçiş güzergahı olarak Kanal İstanbul'u sadece hamsiler kullanacaktır.** Belki arada bir istavritler, yunuslar ve camgözler. Hattı zatında koskoca kanal bir süre sonra sadece midyelerin ve denizanalarının konakladığı bir sayfiye yerine dönebilir. Bu arada bütün gavur gemileri Türk'ün gözleri önünde Türk'e beş kuruş para vermeden çatır çatır bizim sularımızdan, yani o doldurmadığımız Boğazlardan geçmeye devam edebilirler. Yahut Boğazların hafriyatla doldurulmasına uluslararası hukuk ve hatta NATO bile müdahale edebilir. Sayın Başbakanımız iki hat-hut edebilir ama Boğazlarımız ortalık malı olarak kullanılmaya devam edebilir. Peki bu durumda bir çare yok mudur? Elbette vardır. 3. Köprü'den istifade edilebilir.

İstanbul Boğazı'nı hafriyatla doldurmadan gemi geçişlerini *Kanal İstanbul* a yönlendirmenin bir diğer yolu 3. Boğaz köprüsünü alçak yapmaktan geçer. Öyle 50 metre yükseklikte değil de 5-10 metre yükseklikte çelik halatlara sahip bir köprü ile Montrö antlaşması bir kez daha tartışmaya gerek dahi duymadan kadük hale sokulabilir. Bu duruma Başbakanımızın kadim dostu Putin'in ses çıkaracağını ben şahsen zannetmiyorum. **En kötü ihtimalle bu alçak köprüyü de nükleer santraller gibi Putin'e versek bence idare eder gideriz.** Söz konusu köprü, çelik halatlardan yapılacağı için herhangi bir sarhoş kaptanın köprüye bindirmesi halinde köprüye bir şeycik olmayacaktır. Hatta bu köprü belki de eski Galata Köprüsü gibi dubalı da olabilir. Hem ucuza da mal olur. Biz de nostalji yaparız nitekim.

Gerici muhalefete can simidi

Biliyorum ki sözde İslamcı Tayyip Erdoğan Başbakanımız GHK'nın daha çılgın projelerini gölgede bırakacak yepyeni planlar peşinde. Peki ya burjuva demokrasi oyunumuzda iktidar namzedi olması gereken Kemal Kılıçdaroğlu neyin derinde?

Kemal Kılıçdaroğlu hiçbir ademoğluna nasip olmayacak biçimde apansız ana

muhalefet lideri olduğu halde görüyoruz ki halen yüzde 25-30 gibi değerlerde bir oy beklentisi söz konusu. Ben şahsen kendimi onun yerine koyuyorum ve ne yapardım diye soruyorum kendime?

Bir kere her bulduğum ipsiz sapsız aday yapmazdım mesela. Sonra da 1989'da Erdal İnönü'nün yakaladığı seçim başarısındaki sırrın peşine düşerdim. Tayyip Erdoğan'ın peşinden gideceğime ve hayali vaatler sunacağıma 1989'da SHP'nin kullandığı 'Limon' benzeri bir seçim propagandası ürettirdim. Görüyorum ki CHP'de aklı bu işlere eren pek kimse yok. Nerede vasat zekalı varsa hiç kaçırmamışlar ve aday yapmışlar. Dolayısı ile CHP ile hiçbir ilişkim olmadıkları halde GHK'dan CHP'ye veya isteyen tüm muhalif partilere benden altın bir kıyak...

Meydanlarda, "AKP'nin anlamı nedir biliyor musunuz ey ahali?" diye soracaksınız. Ahali, benim 2009'da *Leman*'da açıkladığım o anlamı bildiği halde hep bir ağızdan soracak... "Ne?"... Sonra siz de bir parti lideri olarak işbu yazının ana başlığını bas bas bağıracaksınız. Sonra bir bakın bakalım. Seçim gecesi ilk sonuçlar gelir gelmez heyecandan yemin billah düşer bayılırsınız. Ama bu önerdiğim propagandanın hediyesi de beleş değildir ona göre. Noter tasdikli olup basın yolu ile ilan edilmiş olup kullanmak isteyen muhalefet partileri ve hareketlerine seçim süresince hediye edilmiştir. Bununla beraber, bu sloganın veya propagandanın doğru kullanılması halinde seçim kazandıracağı garanti olması nedeniyle, işbu yazının ana başlığını kullanan siyasi parti, bir sonraki belediye seçimlerinde GHK'nın aday gösterilmesi şartını kabul etmiş sayılır. Tabii ki söz konusu adaylık muhtarlık filan değil. Kadıköy yahut Osmaniye gibi kallavi adaylıklardır.

Tayyip Bey kardeşim, neden şimdi durup dururken böyle bir öneride bulunduğumu merak edebilir. Maksat heyecan olsun. Seçim yarışı biraz adil olsun. Maksat, şu **evcilik gibi oynadığınız demokrasicilik oyununa limon sıkamak olsun.** Maksat, biraz memleketin entropisi artsın. Devrimlere biraz entropi gerek...

Fikir Demetim...

BİR DEĞİL İKİ DEĞİL

Oray Eğin denilen arkadaş Fehmi Kuru'ya hakaretler etti. Fehmi Kuru röportajı *Akşam*'da çarşaf çarşaf yayınlandı. Aynı Oray Eğin denilen şahıs GHK'ya hakaret etti. GHK, **RED**'de geçen ay Oray Eğin'i evire çevire çitiledi. Ardından GHK ile yapılan bir röportaj *Akşam*'da havlu gibi yayınlandı. Çekilen muhteşem foto ile en yakışıklı köşe yazarının GHK olduğu *Akşam*'da tescillendi. Birazcık mesleğine saygısı

olan birisi için travmatik bir durum. İnsana yazmayı bırakıracak kadar esef veren bir hadise hatta. Fakat mesleksiz olunca insan, yarabbi şükür...

KİBİR KUMKUMASI

Bütün ahlak ve soyluluk pantomimlerine rağmen Ahmet Hakan bu medyanın en kibirli yazarıdır. Kendisinden üçüncü tekil şahıs gibi bahsetmez. Daha kötüsünü yapar. Birbirleri ile ihtilaflı olan tarafları bildiğini sanır ve her defasında herkese gökyüzünden sakallı bir 'Zeus'muş gibi hakemlik yapmaya kalkar.

Arada bir otomatik ödemeye bağlamış gibi kendisi hakkında suya sabuna dokunmayan özeleştiriler yapar. Oysa bu durum, kibir suçuna ait delilleri karartma çabasıdır. Psikolojide bu tür vakalara 'münafık kibirli' adı verilmektedir. Literatürde olmaması mesele değildir. 'Kafir kibirli' GHK dediyse doğrudur.

EN İYİ GAZETE HANGİSİ?

İçinde birkaç safraya rağmen en başarılı gazete *Akşam* gazetesidir değerli dostlarım. Bu değerlendirmemin, inanın en son röportajımın *Akşam*'da olması ile

bir ilgisi yok. Mesela şu aralar en başarılı köşe yazarı Fehmi Kuru bana göre. Onun bu başarısının da GHK'dan köşesinde en son bahseden köşe yazarı olması ile bir ilgisi yok. Bu durum öyle bir şey ki yarın bir gün Engin Ardıç köşesinde GHK'dan bahsetse Engin Ardıç bile günün birinde başarılı bir köşe yazarı olabilir. Demem o ki, bu durum tamamen bir kader ve kısmet hikayesidir. Talihsiz kuşu bir gün sizin de başınıza konabilir değerli medyabaz dostlarım.

RED KIT

Onların ahlakı, bizim ahlakımız*

Edirneli Deli Selim Abimizin bir şarkısı var, *Üfleye Üfleye Mum Söndü* adı. Adına bakıp aldanmayın, Selim Abim memleketin en fazla ayırt edilen kesimine mensup bir esmer vatandaş oldu'una -bu kullanım Rumeli'ye özgüdür- öyle Alevi'ye falan ayrımcılık yapacak insan değildir. Hatta Deli Selim Abimize, "Alevi nedir ya da Sünni kime denir?" diye sorsanız, "Az mırıldan bakayım yakalayabilcem mi makamını?" diye soruyla karşılık verir. Şarkının sözlerini yazacaktım:

*"Maşa satarım, sipşi satarım,
Zilleri takar göbek atarım
Gacemi sarılıp yatınca
[Çaaat çaaat gibi koro sesleri var]
Mahalleye hava atarım."*

(Okuyan mutlaka Kadir Ürün)**

Edirneli Deli Selim, samimi ve gerçek bir insandır, emekçidir çünkü. Romanlığından önce gelir emekçiliği. Gogoculuğunu tartışmak bu saatten sonra haddimiz olmadığına göre kesinlikle de düzgün ahlaklı bir adamdır. Düğünlerde çalar, Edirne'nin Yıldırım semti sakinleri -geneli pek sakin değildir de- Selim'in düğün dönüşlerini bekler. Deli Selim, düğün sabahlarında -gece ya ayılamazmış, ya çalmayı bitiremezmiş- ellerinde poşetlerle mahalleye girer, kendi evine vardığında elinde bir paket sigarayla,

bir büyük kalırmış en fazla. Ne paraya tenezzül etmiş, ne iktidara, klarneti dışında değerli bir şeyi olmamış.

Şimdi Ata Demirer, milyonluk yapımlarda onun şarkılarını söylüyor da, bırakınız milyonlardan Yıldırım sakinlerine pay vermeyi, filmin jeneriğinde bir teşekkürü bile çok görüyor. Ve kimseyi rahatsız etmiyor, bütün bu şarkıların Deli Selim'e değil de akıllı Demirer'e mal edilmesi. İşte ahlak farklılığı budur.

Sınav ahlakı, iktidar ahlakı ya da kim uzağa işeyeceği ki?

Bütün kopan fırtınalara rağmen YGS sonuçları açıklandı. Sonuçların açıklanması daha ciddi tartışmaları

beraberinde getirdi. Matematik soruları ile ilgili istatistikler, şüpheleri güçlendirecek yöndeymiş. **Şüphelerinizin güçlenmesi için siz RED okurlarının bu açıklamalara ihtiyacınız var mıydı?** Elbette vardı, elbette, çünkü siz ahlaki ilkeleri olan insanlarsınız, bizim liselilerimizin ahlaki ilkeleri var, o yüzden sokağa çıktılar. Eğer biz o çocukları, sırf sansasyon yaratmak için sokağa salsaydık, biliyorsunuz çıkmazlardı, çünkü kesinlikle ahlaki değerleri var.

Bundan evvelindeyse Cumhurbaşkanı ve Başbakan arka arkaya tatmin oldular. Edirneli Deli Selim için tatmin olmanın yolu ne kadar açıksa, bu zatlar için de bir o

kadar karanlıktır. Tatmin olmalarını sağlayan ÖSYM Başkanı'nın karıştığı öğrenilen iki intihal skandalına da bakınca çok bir dirty hadiseler affedersiniz, hiç öyle, 'gaceyi sarılıp yatmaya' kıyaslanır türden değil.

Tatmin sözcüğünü bir düşünün lütfen. İkna olmak değil, tatmin olmak deniyor. Yani söylenildiği gibi bunlar kişisel açıklamalar, dolayısıyla kişisel izlenimlerin yansımaları değildir. Açıkça kendi kişiseliliklerinin ötesine taşan bir kitle adına karar verme imalarıdır, milyonların iradesinin ipoteke altına alınmasıdır. E suç teşkil eden kısmı da aşikâr; yargıya müdahale ediliyor falan. Ama ahlakını gözlerinin kapallılığı ile vurgulayan adalet simgesi bu sözleri elinde terazi ile değil, ibrikle karşılıyorsa, onun da ırzında sorun var demektir.

Siz tatmin oldunuz mu, yoksa karşınıza çıkarılacak daha tatmin edici 10 bin genç karşısında ilgisizleştiniz mi? **Hakkını arayanların karşısına dikilecek, sadece bir emirle saflarda yerlerini alacak on bin genç, sizce de acınası ölçülerde ahlaki ilkelerden yoksun değiller mi?**

Bütün iktidar sahiplerinin yıllar içinde edindiği bir nevrozdur, kendini tanrı sanma özelliği. Şu gün her şeye rağmen Kaddafi Efendi, halkının kendisini çok sevdiğini düşünüyorsa

KENDİ KENDİLERİNE TATMİN OLABİLEN KOCA KOCA ADAMLAR VE BİZ LİSELİLER...

Gözü Dönmüşler Ülkesi'ne hoş geldiniz! - Burada şaka yok! Her şey gerçek. Burada sehven dünyaya gelmiş, koca göbekli, badem bıyıklı birkaç 'abi'nin hazırladığı sınavlarla onların biricik öğrencileri sehven matematikten ful çekerken, bu takkeli takunyali 'abilerin' talebesi olmayı reddedenlerin ocağına yine sehven ateş düştü.

Talebelerine 'asıl sınav ahretteki sınav' felsefesini benimsetmek peşinde olan badem bıyıklı 'abi'lerin 'asıl sınav'dan kastı YGS, KPSS gibi sınavlar ve 'ahret'ten kastı da içinde yaşadıkları yatlar, katlar ve oğullarına aldıkları 'gemicikler'den ibaretmiş!

2011 YGS sınavından sonra sınavın matematik bölümünün çok basit bir şifre ile çözülebildiğinin ortaya çıkması, ardından ÖSYM başkanı Ali Demir'in Cumhurbaşkanı'nı ve Başbakan'ı tatmin etmesi ve akabinde gelişen, ülkemiz mizahı için bulunmaz nimetlerden sayılabilecek olayların bazıları;

- "Tatmin olduk!"

Abdullah Gül, RTE ve yandaşlarınca yapılan bu talihsiz açıklama YGS'ye giren öğrencilerin ırzına geçildiğinin en büyük kanıtı. (Bkz:Tatmin olan tek taraf var!)

- Tatmin olmayan ve hakkını arayan binlerce ebeveyn ve öğrenciye 'provokatör' yaftasını utanmadan yapıştıran Başbakan...

Tabii o ve yandaşlarının 'ideal öğrenci profili', 'acaba'sı olmayan, hayatlarını da fen bilgisi derslerinde 'ezberledikleri' formüller gibi yaşayan ve ülkenin bütün sorununu kadının başına geçirdiği türbandan ibaret gören zavallı tiplerdir. Ya böyle zavallı bir tip olup şifreyi kapacaksınız, ya 'provokatör' olacaksınız!

- Antalya Vali Yardımcısı Metin Borazan YGS'yi protesto eden öğrencileri

yuhalamış ve fotoğraflarını çekmişti...

İmanın Ordusu ve onların şaşakçılığını üstlenmiş İmanın Borazan'ı... Pensilvanya valisi olmaya aday Borazan, sözümüz sana; bu ülkede bizim gibi 'her şeyi bahane ederek ülkenin saygın siyasetçi ve din adamlarını kötüleyen' gençler oldukça ne yazık ki yuhalasan da ve hatta işaret parmağını uzatıp bizimle 'mızıkçıllaar, mızıkçıllaar, bütün dalaverelerimizi ortaya çıkardınız ama hâlâ 2 bin kişisiniz benim başbakanım sizin karşınıza 10 bin talebe çıkarır istese' diye alay etsen de o vali koltuğuna oturamayacaksınız.

- "Onlar 3-5 bin kişiye, biz de karşısına 10 bin kişi koymasını biliriz!"

Bu açıklamadan sonra anladık ki, RTE hâlâ lise yıllarında. Açıkçası '12 Haziran çıkışına gelin lan!' diye seçim sloganları atsa şaşırmayız. Üstelik

YGS'yi protesto amaçlı meydanlara dökülen gençleri **illegal örgütlerin maşası** olarak nitelendiren Çılgın Tayyip'in bu açıklamaları toplu tecavüz olayına karışan heriflerin, "**O kadın zaten kadın örgütlerine üye ve sosyalist**" şeklindeki 'savunmalarını' getiriyor aklımıza doğrusu.

Bu kadar insanın, ailenin ocağına ateş düşmüşken Başbakan olacak 'insanın' çıkıp "Ben tatmin oldum!" yok efendim "10 bin kişi koyarız karşınıza!" gibi açıklamaları çürüklüklerinin, kokuşmuşluklarının en büyük göstergesi.

Biz diyoruz ki, bu hırsızlardan hesap soralım!

Biz diyoruz ki, tatmin olmayalım!

DENİZ GÜZELER - ÖZGE ÖZKAN

-ve gerçekten öyle düşünüyor adam-
Başbakan üç beş hain dışında
memleketin kendine taptığına kani ise,
hep o nevrozun belirtileridir. Fakat bu
nevrozik sendromu yaşayan nice Louis
Bonapartlar geldi geçti dünyadan.

Toplumsal ahlakın diz boyu çürüyüşü

YGS'ye 1.5 milyona yakın kişi girdi.
Bir kısmının zaten umudu olmadığını
biliyoruz ama kalan kısmının açıkça
hakları yendi. Sokağa çıkanların
sayısının bunun neredeyse binde biri
olması sizi şaşırtıyor mu? Her şey
için söyleyin 'toplumsal mücadelenin
nesnel koşullarını' da, bu konuda
yetersiz kalacağını bilin. Üç yıl bir
sınava hazırlanıyorsunuz, bunun
geleceğiniz olduğunu düşünüyorsunuz
falan, sonra sizden daha iyi değil
de sizden daha ayrıcalıklı olduğu
düşünülen bir kısım sığa, sizinle aynı
soruları, sorulara bile bakınadan
yanıtlıyor. Ve susuyorsunuz öyle mi?
Gerçekten kabulleniyorsunuz, üstelik
tatmin de olmamışsınız, üstelik 10 bin
gençten biri haline gelmemişsiniz!

Ahlaki ilkelerinizi değilse bile, ahlaki
tutarlılığınızı yitirmişsiniz. Üzülün ve
hatta kahrolun bu duruma, fakat sizi
rahatlatıcaksanız eğer genel toplumsal
verilere uygun görünüyorsunuz.

Geçen ay Hakan (Gülseven), benim
için çok özel sayılabilecek bir giriş
yapmıştı yazısına: "Kul hakkı yememek
diye bir şey var, değil mi?" diyerek.
Çünkü öğretmen olan annesi babası
önce bunu öğretmişlerdi ona. Birkaç yıl
önce yine meslek hayatının neredeyse
tamamı sürgünlerde geçmiş bir emekli
öğretmen abimiz bize de benzer bir
ders vermişti. Oğlu eski arkadaşımdır,
Ali Osman Amca sürekli kafasını
şışırıyordu, bodrumdaki eski eşyaları
ne zaman götüreceği konusunda. Bir
pazar günü, şirketin arabasıyla taşımak
üzere dayandık eşyalara, ben tabii
işin hamalı, boşalttık bodrumu, epey
bir eşyayı, kamyonete yüklemiştik
ki Ali Osman Amca gördü. Çatık
kaşlarıyla, "Bununla mı taşıyacaksınız?"
dedi, haliyle onunla taşıyacaktık.
"Oğlum bu şirketin arabası değil mi?"
diye sordu, işin sıkı olduğunu sezince
benzinini cebimizden koyacağımızı
söyledik, "Kilometresi var bunun,
bakımı, masrafı var. Olmaz!" deyiverdi
Ali Osman Amca. Ne desek faydasız,
üç kuruşluk emekli maaşıyla ödedi
kiralık kamyonetin parasını. Enayilik
mi, hiç sanmıyorum. Bu kadar
kemikli tutumlara sahip oldukları için
değerliler onlar.

Fakat giderek inceliyor ve kopuyor
bu tutumlar. Belki de Sivas'ın bir
dağ köyünde Ali Osman Amca'nın
öğrencisi olmuş bir hoca, Uludağ
Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde
-üstelik etik dersi verebilen- bir hoca,

her yıl sınıfın tamamına yakını
dersten bırakıyor ve yaz okulunda da
herkesi geçiriyorsa, Başbakan'ın tatmin
olmasıyla tatmin olur o da. Hazzının
doruklarında, bir dahaki yıl için seçilen
öğrencilerinin zihni melekeleriyle
değil, müritlek mertebeleriyle gelmiş
olmalarıyla ilgilenmez. Sürekli montaja
gittiğimiz fabrikaların müdürlerinin,
satın almacılarının, hatta müdür
asistanlarının ne gârip haltlar
ettiklerini duyarız. İçeriden verilen
siparişlerin çok zaman verimlilikle bir
ilgisi yoktur. Hatta inanın hiç değilse
bizim sektörde artık herkesin bildiği
yüzde 3 artırım oranı temel alınarak
yürür bu iş, inanın herkes bilir. Çünkü
toplumun ahlakı, bütün hücrelerine
kadar çürümüştür! Herkes bunun bir
parçası haline gelmiştir.

Tek kutuplu dünya dedikleri tam
olarak budur, Yeni Dünya Düzeni
tam olarak budur. Yaşar Ustalar'ın
yerini alan, iktidarın hiçbir parçası
olmadıkları halde yolsuzluk ve
hukuksuzluğu hak sayabilen
emekçilerdir. Politik olarak her şey

**kırılıp dökülse de insanların içine
soktukları bu zehri söküp atmak hiç
kolay iş değildir.**

Ahlak bizim kuru ütopyamız bugün
sadece. Düşünün; bu sayfalarda
cemaatlerinin ve iktidarlarının
yolsuzluklarını, hukuksuzluklarını ne
kadar fazla yazıyoruz. Ve düşünün;
AKP'nin oyları hâlâ yerli yerinde
-burada da bin türlü hile olabilir,
diyalektik düşününce fark etmez-,
sizce de bu fütursuz alçaklığa alkış
tutanlar olması gerekmiyor mu? Biz,
çok saf düşünüyoruz hâlâ, sanıyoruz
ki ortada bir namussuzluk varsa ve bu
namussuzluk aşikâr olduysa, insanlar
tercihlerini değiştirirler. Kardeşler;
bu şakirtler gizliden gizliye bununla
gurur duyuyorlar, kendilerine sıranın
geldiğini düşünüyorlar, hinlikleri ve
güçleriyle kurbağalar gibi şişiniyorlar,
bunun propagandasını açıktan
değilse alttan alta yürütüyorlar.
Kardeşler; bunlar, hakka değil, kendi
üstünlüklerine inanıyorlar. Kardeşler;
bunlar, faizin bilmem kaç kere öz
anayla zina etmek kadar haram

olduğunu vaaz edip
kâr payına tapıyorlar.
**Hepinizi hak yolu
diye diye pislige davet
ediyorlar, pis ve güç
olmaya.**

Kardeşler; kederleneceğiniz asıl şey,
yağmaladıklarının memlekette sınırlı
kalmadığıdır, her gün biraz da bizim
ahlaki değerlerimizi yağmıyorlar.
Susuyorsak susmayı efendilik
anladığımızdan değil, üzüler
söylüyorum, susuyorsak bir şeyleri
çoktandır kaybedegeldiğimizdendir. Ve
kimseyi tenzih etmek elimden gelmiyor.

Bizim ma'alle çalgıcı ma'alle / sizin ma'alle gogocu ma'alle***

Çetecilerin, "Türkiye seninle gurur
duyuyor!" sloganlarıyla karşılandığı
zamanlardan geçtik. O zaman bunu
her duyduğumuzda "Eksi biiiiiir!"
diye kuvvetle bağırırdık. Bizim Murat
Karatağ bunu Ankara Adliyesi önünde,
tek başına, yüzlerce faşiste karşı
yapmıştır, tek Murat değil, hangimiz
olsa kendimizi tutamazdık. Ruhumuzu
kurtarır mıydı, emin değilim ama
mutlaka bağırırdık.

O vakitler bizimle bağırarlardan,
pek sevgili bir arkadaş, şimdi soruyor:
"Hâlâ inanıyor musun?", gülmekle
yetindim herhalde o an sadece. Şimdi
bu sayfadan yanıtlayayım kendisini:
**"Benim hâlâ ahlaki ilkelerim var,
tatmin olmuyorum."**

Karamsar bir yazı oldu bu. İçinizi
biraz açmak için Edirneli Deli
Selim'den bir iki nota dinleyebilirsiniz
-nota da bilmez ya kendileri, kesin
kopya çekmek sayar notadan üfleme-
ya da Walter Benjamin'i dinleyin
bir sefer olsun, hıncınızı taze tutun:
"Eğer elimizde umut diye bir şey hâlâ
kalmışsa, bu umutsuzluk adınadır."

* Lev Troçki'nin kitabının adıdır.
Daha çok bir siyaset metodolojisi
sayılabilir içeriği ama şu günlerde gene
de bir bakılmalıdır.

** Edirneli Deli Selim'in klarneti
muhteşemdir, albümlerinin bir
bölümünün teknik sıkıntıları olsa
da özellikle Kalan'dan çıkan ve
Amsterdam Konserleri'nden oluşan
iki albümü harikadır. Bu topraklarda
yaşayıp da bu müziği dinlemeden
ölmek büyük talihsizliktir. Eğer ki
okurlardan bu talihsizliği değiştirmek
isteyip de nasıl olacağı konusunda
sıkıntıları olanlar varsa, mail yoluyla
bana ulaşabilirler. Bir ekleme daha;
bin kere dinlemişim bu şarkıyı, 'gaceye'
'demiyor kesinlikle orada 'gaceyi'
diyor, bu gramerin sosyo-psikanalitik
çözümlemesini de Fromm Abimize
havale ediyoruz.

*** Edirneli Deli Selim, Bizim
Mahalle. Ayrıca birkaç şarkıda daha
Kadir Ürün Abimiz durduk yere bunu
nakarat gibi tekrarlar.

Devrim kelebeği terk ettiği coğrafya

İslam coğrafyasında kitleler sokağa çıktığından beri, liberal cenahta ve sol, devrimci ortamda, "Bu bir devrim mi, değil mi?" tartışması sürüyor. Liberallerle tartışmaya hiç gerek yok. Onlar bugün de tarihsel misyonlarını yerine getiriyor ve devrimin kaynaklarını kurutup, kuyularını zehirliyorlar. Ancak meselenin sol ortamda ele alınışı bir hayli ilginç ve tartışılmaya muhtaç duruyor.

Yürüyüş dergisi, 254'üncü sayısında, yaşanan süreci şöyle tarif etmiş: "Tunus'ta ve Mısır'da ortaya çıkan halk hareketlerinin en belirgin yanlarından biri, antiemperyalist sloganlara, antiemperyalist taleplere sahip olmaması, bir diğeri ise ekonomik-demokratik taleplere de sahip olmamasıdır." Peki ama durum böyle mi? Tabii ki hayır...

Nedir 'ekonomik-demokratik talepler'? Mesela açların aş, işsizlerin iş, evsizlerin ev istemesi ekonomik talep değil midir? Bir halkın meydanlara inip, eski rejimin politik kurumlarını -meclis, siyasi partiler, istihbarat örgütleri, vb.- tasfiyeetmesi demokratik kazanım değil midir? Mısır'da bağımsız işçi sendikalarının kurulması demokratik kazanım değil midir? Bunlara benzer pek çok örnek verilebilir. Şayet bunlar 'ekonomik-demokratik talepler' değilse, o zaman şu basit soruyu sormamız gerekir: Petrol rezervleri olan ama halkın yarıya yakınının yoksulluk sınırı altında, günde 2 dolara yaşamaya mahkum olduğu, işçilerin ayda 60 dolara çalıştığı, genç nüfusun yüzde 25'inin işsiz olduğu Mısır'da insanlar neden isyan etti? Ekonomik-demokratik talepleri talepleri yoksa, ne talep ediyorlar? Milyonlarca Arap niye isyan etti?

İsyanın nedeni rezil diktatörlükler ve dünyanın her tarafına nüfuz eden neo-liberal yıkımdır. Uluslararası kapitalizm ve emperyalist siyasi örgütlenmesi ağır bir krizle sarsıldı ve bu kriz atlatılabildiği değil. IMF ve Dünya Bankası yetkilileri gıda fiyatları konusunda hâlâ uyarılarda bulunuyor. 2008'deki gıda krizi, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'yu da kapsayan 30 ülkede isyanlara neden olmuştu. Arap isyanlarının bunun bir devamı niteliğinde olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Bu isyanların kitle tabanı ise işçiler, işsizler, kent ve kır yoksullarıdır. Politik, ekonomik ve demokratik taleplerle ayaklandılar. Tunus'ta Bin Ali işçilerin genel greviyle iktidarından oldu. Keza Mısır'da onlarca yıllık Mübarek diktatörlüğü işçi sınıfının genel greviyle yıkıldı...

Genel greve giden işçilerin lafının edilmediği medya değerlendirmelerini ve, "Devrim Facebook'tan örgütleniyor," türünden liberal zıvaları bir kenara koyarsak, isyanların derininde sınıf mücadelelerinin yattığını ve neo-liberal politikaların sonuçlarına karşı yükseldiklerini tespit etmemiz gerekir. Şayet devrimler *V for Vendetta* filmindeki gibi bir 'süper kahraman'ın işi değilse, toplumların bugüne kadarki tarihi sınıf savaşımının tarihidir diyen Marksizmi referans alıyorsa, İslam coğrafyasında yaşanan bu 'halk hareketleri'nin de bağrında sınıf savaşımının olduğunu görmek zorundayız. Kitleler ayaklanıyor ve zorba iktidarları deviriyorsa, bir devrim süreci yaşanıyor demektir. Ekonomik-demokratik talepler sınıf mücadelesine içkindir ve ayaklanmalar 'öz' itibarıyla emperyalist kapitalizme karşıdır.

Yürüyüş dergisinin Arap isyanlarında antiemperyalizm bulamaması konusunda ise, burada

uzun uzadıya bir emperyalizm tartışmasına girmeden, şunları söylemek mümkün: Soldaki genel alışkanlık, emperyalizmi sadece dışsal bir olgu gibi algılamaktır. Bu, antiemperyalizmi, "ABD defol, bu vatan bizim!" seviyesine hapsedmeye yol açar. Milliciler de konuyu bu seviyede algılıyor.

Oysa sermayenin uluslararası yayılımı, emperyalizmi aynı zamanda bir 'iç olgu' haline getirdi; ülkemizde özel sektöre ait bankaların neredeyse tamamı uluslararası mali sermayenin elinde. Üretim sektöründe de benzer bir yayılım var. Emperyalist sermaye, 'yerli' kapitalizme dönüşmüş. 'Türk' patronlar da yabancı büyük ortakları üzerinden Arjantin'de, Bulgaristan'da ya da dünyanın bir başka köşesinde 'yatırım' yapıyor. Bu yüzden emperyalizmi, kapitalizmden ayırmıyoruz. Antiemperyalizmi, "Bu vatan bizim," söylemine indirgemeyi doğru bulmuyor, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasını örme ve devrimci bir enternasyonal yaratma gereğine vurgu yapıyoruz. Başka deyişle, Atatürkçü Düşünce Derneği, TGB, İşçi Partisi, Tuncay Özkangiller ve bilmum millici kesimin posasını çıkardığı "Savaşımız bağımsız Türkiye için: Ya istiklal ya ölüm!" (Yürüyüş, 20 Mart 2011) sloganının ötesine geçmeli, emperyalizmi besleyen uluslararası kapitalizmin bu topraklardaki kalelerini de hedef almalıyız...

Her şeyi ABD belirleyemez

Yaşanan devrim sürecine solda başka bir yaklaşım da, ayaklanmaları ABD'nin fişeklediği tezine dayanıyor. "Yeryüzünde ne oluyorsa arkasında ABD var; bölgemizde de her şey ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) üzerinden gerçekleşiyor." Ulusalçı solun tek analiz yöntemi bu. TKP Politbüro Üyesi Kemal Okuyan da Arap isyanlarını aynı bakış açısıyla değerlendirmiş: "Mısır ve Tunus'ta emperyalistler de, kapitalizm de hiçbir şey kaybetmedi. Emperyalistlerin ve kapitalizmin hiçbir şey kaybetmediği bir gelişmeden hayır gelmez. BOP olmadı, şimdi başka bir şey deniyorlar. Emperyalizm, uzun süredir teklediği bir coğrafyaya yeniden müdahale ediyor, bugün için söylenecek temel gerçek bu. Ortadoğu'da gelişmeler doğrultu itibarıyla devrimci değildir." (sol.org.tr, 25 Aralık 2010)

Öncelikle bunun içeriğinden boşaltılmış bir tahlil olduğunu söylemek lazım. İkincisi, daha önce vurgulandığı üzere, emperyalizmi ulusal kapitalizmlerden ayırarak birbirine dışsal olgularmış gibi değerlendirmeye yanılgısına düşüyoruz. Üçüncüsü, emperyalizm yedi kat gökte oturan kadiri mutlak bir tanrı mertebesine yükseltiliyor, mutlaklaştırılıyor. Dördüncüsü, iç olgular ve sınıfsal dinamikler göz ardı ediliyor. Beşincisi, hem devrimin güncelliğine, hem de kitlelerin devrimci gücüne inançsızlık vazediliyor. Altıncısı, daha derinlerde yatan, İslam toplumlarına karşı Avrupa merkezci, aydınlanmacı alerjinin yansımalarıyla karşılaşıyoruz...

ABD emperyalizminin 'BOP' olduğu herkesin malumu. Dünyada bir yeniden sömürgeleştirme süreci yaşanıyor ve tüm emperyalist odaklar kendi planlarını yapıyor. Fakat emperyalizmin planlarının farkında olmak ve bunları deşifre etmek başka şeydir, yaşanan her şeyi bu planlara dayandırmak ayrı şeydir. **RED**'de emperyalist planları deşifre etmeye çalışıyoruz ama gökkubbe altında yaşanan

her şeyi 'tıkır tıkır işleyen' bu planların muntazam sonuçları olarak görüp, mesela Arap isyanlarından sosyalizm çıkmayabileceği üzerinden, isyan dalgasını önemsizleştirmek gibi bir sonuca varmıyoruz.

ABD emperyalizmi elbette Ortadoğu'da teklıyor, işler istedikleri gibi gitmiyor. Afganistan bataklık oldu, Irak ortada, İran'ın etkisizleştirilmesi başarılamıyor. Peki işler böyle kötü giderken ABD neden en güvenilir adamlarını alaşağı edecek ayaklanmalar örgütlesin ki? Latin Amerika'yı anca sol görünümü popülist hükümetlerle idare edebilen, pek çok taviz vermek zorunda kalan ABD, Ortadoğu ve Afganistan'da pislğe batmışken, Kuzey Afrika'yı niye belirsizliğe itsin? İsrail'i neden daha riskli hale getirsin? Petrolü, doğalgazı ve Süveyş Kanalı'nı niye riske atsın? "Böyle riskler hiç olmadı, her şey emperyalizmin kontrolü dahilinde gelişti," demek hiç gerçekçi değil. Yoksa, bedenini tutuşturarak isyanların fitilini ateşleyen genç CIA ajanı mıydı? Elbette hayır...

Emperyalizm, hiç beklemediği gelişmelerle, ABD Dışişleri Bakanı Clinton'un tabiriyle 'kusursuz bir fırtına' ile yüz yüze kaldı ve şimdi elbette kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye çalışıyor. ABD eski Başkan Yardımcısı Dick Cheney, Mübarek için, "İyi adam, ABD'nin çok iyi dostu, İsrail-Mısır barışına katkısı unutulmaz," dedikten sonra, "Müslüman Kardeşler'in güçlenmesinin barış getirmeyeceğini" vurguluyor ve kaygılanıyordu. İsyanın en kritik günlerinde, Mübarek ile görüşmesi için ABD'nin Mısır'a gönderdiği özel elçi Frank Wisner, "Mübarek geçiş sürecinde kalmalı," diye rapor vermişti. Ki işçiler genel greve gitmese, ABD 'geçiş süreci'ni Mübarek'le birlikte tasarlama yollarını arıyordu. Yine o günlerde İsrail'den Mübarek'in kalması yönünde endişeli sesler yükseldi. Keza Obama, Ulusal İstihbarat Kurumu Başkanı James Clapper'ı Ortadoğu'ya ilişkin yeterli istihbaratı alamadığı için fırçalayıp, "Göstericiler interneti kullanıp örgütleniyorken, bir kişi de internete neler olduğuna bakamıyor muydu?" diye soruyordu. (İnternete bakan olmuştur da, muhtemelen CIA'cılar da 'Allah'ın Arabı'dan devrimci bir kalkışma

beklememiştir!) Tony Blair de isyanın en şiddetli günlerinde CNN'e verdiği mülakatta şöyle söylemişti: "Bugün Mısır'da istikrarlı değişim sadece iktidar çemberini biraz daha genişleterek, Mübarek güçlerini uzlaşma anlamına gelir."

Aktarımlardan anlaşılacağı üzere, Arap isyanları hiç de emperyalizmin planladığı, "BOP olmadı, COP olsun," dediği bir süreç değildi. (Aman ha! COP diye bir ABD planı -bildiğim kadarıyla- yok, kafalar karışmasın. Lafın gelişi. POP da diyebiliriz, HOP da!)

Tarih evine dönüyor

Kemal Okuyan'ın yaşanan halk hareketlerinde devrimcilik bulamaması daha temel bir soruna dayanıyor aslında. Okuyan, yeteri kadar 'okumayan' Müslüman Arapların kalkışmasında 'tarihsel ilerleme' bulamıyor, o yüzden 'gerici' olduğu sonucuna varıyor. Bu yaklaşımın temelinde, geri Doğu toplumlarını 'tarihsel ulus' kategorisinde görmeyen Batı merkezli modernist bakış açısının olduğunu söyleyebiliriz. Ne var ki, Batı merkezli modernist yaklaşım pratikte iflas etti. Müslüman Arap ezilen yığınların isyanı ne radikal İslam, ne Arap milliyetçiliği üzerinden gelişti; ezilenler yoksulluğa, açlığa, işsizliğe ve sefil diktatörlüklere karşı isyan etti.

Kapitalizme geçişle birlikte Batı'ya taşınan tarih, ilk çıkış yerine, kadim medeniyetler yatağı Doğu'ya, yani terk ettiği coğrafyaya geri dönüyor. Ve dönefen devrim kelebeğini de beraberinde getiriyor. Bunu uzunca bir zamandır vurguluyoruz. Bu anlamda, İslam coğrafyasında gelişen kitle mücadelelerini küçümsemeden, kitlelerin devrim coşkusunu emperyalist projelere bağlayıp içini boşaltmadan, heyecan duyuyoruz. Ama saf 'romantik'ler de değiliz; başsız deve misali, devrimci liderlikten yoksun her toplumsal hareket, egemenlerin programları dahilinde sistemin restorasyonuna altlık olmaya mahkumdur. Arap isyanlarında devrimci bir liderliğin doğamaması demek, politik devrimlerin sosyalist devrime dönüşmemesi, sosyalist devrimin geleceğe devrolması demektir. Ama bu gerçek ne isyanların önemini azaltıyor,

ji coğrafyasına geri dönüyor...

eklememiştir) Tony Blair de isyanın en şiddetli ünlerinde CNN'e verdiği mülakatta şöyle söylemişti: Bugün Mısır'da istikrarlı değişim sadece iktidar emberini biraz daha genişleterek, Mübarek güçleriyle zlaşma anlamına gelir."

Aktarımlardan anlaşılacağı üzere, Arap isyanları iç de emperyalizmin planladığı, "BOP olmadı, COP lsun," dediği bir süreç değildi. (Aman ha! COP iye bir ABD planı -bildiğim kadarıyla- yok, kafalar arışmasın. Lafın gelişi. POP da diyebiliriz, HOP da!)

Tarih evine dönüyor

Kemal Okuyan'ın yaşanan halk hareketlerinde evrimcilik bulamaması daha temel bir soruna ayanıyor aslında. Okuyan, yeteri kadar 'okumayan' Müslüman Arapların kalkışmasında 'tarihsel ilerleme' ulamıyor, o yüzden 'gerici' olduğu sonucuna varıyor. Bu yaklaşımın temelinde, geri Doğu toplumlarını tarihsel ulus' kategorisinde görmeyen Batı merkezli modernist bakış açısının olduğunu söyleyebiliriz. le var ki, Batı merkezli modernist yaklaşım pratikte las etti. **Müslüman Arap ezilen yığınların isyanı e radikal İslam, ne Arap milliyetçiliği üzerinden elişt; ezilenler yoksulluğa, açlığa, işsizliğe ve efil diktatörlüklere karşı isyan etti.**

Kapitalizme geçişle birlikte Batı'ya taşınan tarih, k çıkış yerine, kadim medeniyetler yatağı Doğu'ya, ani terk ettiği coğrafyaya geri dönüyor. Ve dönerken evrim keleşini de beraberinde getiriyor. Bunu zunca bir zamandır vurguluyoruz. Bu anlamda, İslam coğrafyasında gelişen kitle mücadelelerini üçümsemeden, kitlelerin devrim coşkusunu emperyalist projelere bağlayıp içini boşaltmadan, heyecan duyuyoruz. Ama saf 'romantik'ler de eğiliz; başsız deve misali, devrimci liderlikten oksun her toplumsal hareket, egemenlerin rogramları dahilinde sistemin restorasyonuna ltlık olmaya mahkumdur. Arap isyanlarında evrimci bir liderliğin doğamaması demek, politik evrimlerin sosyalist devrime dönüşmemesi, sosyalist devrimin geleceğe devrolması demektir. Ama bu gerçek ne isyanların önemini azaltıyor,

ne de heyecanımızı... Yol açılmış, kitleler isyan deneyimini yaşamıştır. Bu gelecekteki Arap devriminin öncü sarsıntısıdır...

Sonuç olarak, egemenlerin programlarının farkında olmak ve uyarılarda bulunmak doğrudur ama Kemal Okuyan bunu yaparken kitlelerin isyanını hiçleştiriyor, daha da ötesi 'gerici' diye yaftalıyor. Tabii neye göre 'gerici' olduğunu belirtmiyor. Kime ve neye göre? Arjantin'de isyan eden Katolik halk 'ilerici' olurken, Müslüman Arap niye 'gerici' oluyor?.. Umarım Okuyan bu dostane eleştiriyi de 'Sorosçu saldırı' olarak görmez!

Tony Blair, yukarıda aktardığımız mülakatın sonunda, gelişmelerin seyri için, "Ya her şeyin aynı kalması için bir şeylerin değişeceği kozmetik bir değişiklik olur ya da gerçek bir kırılma yaşanır," demiş. Devrimci süreç sona ermiş değil; Blair'in korkularını gerçek kılacak bir kırılma olur mu, bilinmez. Politik dengelerin altüst olduğu, eski yapının kitleler tarafından sorgulandığı, yönetenlerin yönetemez hale geldiği bir süreç bu. Böylesi devrimci süreçlerde, daha örgütlü olan sınıf programını, taleplerini kitlelere daha kolay taşıyacak ve kabul ettirecektir. Devrimci süreçlerde işçi sınıfının küçük bir devrimci örgütü bile, eğer sağlıklı bir siyasal hatta sahipse ve doğru adımlar atabilirse, hızla büyüyebilir. Bu ihtimal bile heyecanımızı korumaya yeterlidir. Öte yandan, Blair'in dediği gibi, **emperyalizm kozmetik makyajla, göstermelik 'reform'larla 'istikrar' sağlayabilir, karşıdevrim duruma hakim olabilir. Ama her halükarda İslam coğrafyasında psikolojik eşik aşılmış oldu ve isyanların kapısı aralandı...**

Bundan sonra neler olabileceğine dair hurafe üretmek, fetva vermek bizim işimiz değil. Ancak belli tespitler yapabiliriz:

1. İslam coğrafyası, sınıf mücadelelerinin meydanlara indiği bir süreç yaşıyor. Elbette, "yönetici bir parti olmaksızın, kitlelerin enerjisi pistonlu bir silindir içinde sıkışmayan buhar misali uçar gider." Sürekli bu noktaya vurgu yapanlara ise, şu iki noktayı anımsatmak lazımdır: Yönetici bir partinin olmaması kitlelerin günahı değildir ve "hareket, silindir ya da pistondan değil, buhardan ileri gelir."

2. İslam coğrafyasında devam edegelen süreç yerinde saymayı sürdürürse, emperyalizm, devrim tarafından başı uçurulan devlet aygıtlarına liberal burjuva başlar geçirmekte tereddüt etmeyecektir.

Devrim süreçlerinin işçiler ve yoksullar lehine başarıya ulaşması için sıçramalı ve sürekli bir nitelik taşıması, kapitalist sistem içindeki rejim değişiklikleri anlamına gelen politik devrimin, kapitalist sistemin tahrip edilmesi anlamına gelen toplumsal devrime dönüşmesi gerekir. Tıpkı 1917 Şubat'tan, 1917 Ekim'e varan süreç gibi...

3. Ortaya çıkan halk hareketlerinin bu bağlamda zaferi önemlidir; aksi halde, muhtemel büyük yenilgilerin önü açılacak ve kitlelerin mücadele azmi kırılacaktır. Bu kırılma uzun süreli olabilir.

4. Lenin'i çağdaşlarından ayıran ve bir devrim önderi yapan özelliklerinin başında, bir devrimci yönetim sanatına sahip olması ve en kritik anlarda, daha geniş perspektiften bakması gerekse bile, kitlelerin sesine kulak vermesi, o sesi duyması geliyordu. Kitlelerin 'geri' taleplerini, 'İngiliz emperyalizminin bir planı' diye yaftalamıyordu mesela...

Türkiye: Rol modeli...

Arap isyanları dolayısıyla tartışılan bir başka konuya, Türkiye'nin İslam coğrafyasına rol modeli olma meselesine dair birkaç noktayı da vurgulamak gerekiyor... Roma'da, NATO komutanlarını yetiştiren **Savunma Koleji'nde** hazırlanan bir rapor, Mısır'ın krizden çıkışı için en uygun model olarak Türkiye'yi gösteriyor. Raporda, Türkiye'deki rejimin şüphe götürmez biçimde **cumhuriyet ve demokrasi** olduğu vurgulanmış ve Mısırlı siyasetçilere, "Türk modelinden ilham alarak İslam ve Batı'ya açık ve Kipti Hristiyanları koruyacak dengeli bir rejim oluşturmaları" tavsiye edilmiş.

Bu 'model'in birbirine entegre üç ayağı var: **Birincisi**, 'Batı tipi' cumhuriyet ve demokrasi; **ikincisi**, coğrafyanın tarihsel gerçeği olan İslam; **üçüncüsü** ise, neo-liberal ekonomiye açık olmak. AKP, bu modelin Türkiye'deki kristalleşmiş hali. Peki, AKP olmazsa model yürümez mi? Yürür. Bu programı yürütmeye hevesli her parti iktidar adaydır. Mesela egemenler -ABD, AB, İsrail, Türkiye burjuvazisi- bloğuna, "Müslüman laik bir ülke olarak Türkiye bütün İslam ülkeleri için rol modeli olabilir. Ama bizim şöyle bir sorunumuz var: Bizim yöneticilerimiz onlara benzemek istiyor, onların halkları da bize benzemek istiyor. Böyle bir paradoks var," diyerek mesaj yollayan **Yeni-CHP lideri, yürütücülüğe adaydır.** Belki haklıdır, daha iyi yapar bu işi. Emperyalizm açısından da, AKP'nin etkileyeceği Müslüman Kardeşler, Hamas gibi örgütlere güvenmektense, **İslam'la seğretilmiş Kemalizmi** piyasaya sürmek daha mantıklı olabilir. Öyle ya, Müslüman Araplar özgürlük ve demokrasi isterken, polis devletine dönen bir Türkiye nasıl rol modeli olabilir ki?

Sonuç: Durum harikal

1. İslam coğrafyasında yaşananlara, daha ötesi dünyanın neresinde olursa olsun ezilenlerin kalkışmalarına sofistike aydın tavrıyla, "Şu devrimdir, bu değildir," diye yaklaşmayı doğru bulmuyoruz. Toplumların ve sınıfların analizi, Arap ülkelerinde 'Şubat Devrimi' süreçleri yaşandığını gösteriyor;

bunların 'Ekim Devrimi'ne dönüşüp dönüşmeyeceği üzerine bahis oynamak, yaratıcı 'iddaa' bayilerinin ilgi alanına girer...

2. Ezilenlerin memnuniyetsizliklerini tutucu aklın cenderesinden kurtarmak ve kitleleri isyana sürüklemek için, kişilerin veya partilerin iradesinden bağımsız, son derece istisnai koşullara gerek vardır.

3. Devrim sokağa inmek için fırsat kollar ve böylesi istisnai anlarda sokağa iner. Marksist devrimciler açısından devrimde 'beklenmedik' olan tek şey, devrimin ne zaman başlayacağıdır.

4. Devrimci liderlik, başlayan devrime katılan sosyalistlerin kitle içindeki örgütlülüğü oranında gelişebilir ve mümkünse devrimi yönetmeye talip olur.

5. Kitleler ayaklandığında ellerinde mükemmel planlar yoktur. Kitleler planlarıyla değil, eski rejime olan tahammülsüzlüklerini gösteren yıkıcı duygularıyla girerler bu işe. Planlar -tabii mevcutsa- sınıfın devrimci partisinde olur.

6. Devrimci bir krizin en temel özelliklerinden biri, bilinç ve toplumsal ilişkilerin eski biçimleri arasında şiddetli bir çelişkinin ortaya çıkmasıdır. Yani yönetenler yönetemez hale gelir, yönetilenler de yönetilmek istemez.

7. Böyle anlarda birikmiş toplumsal çelişkiler infilak eder. Infilak ortalığı temizler. Göğüs göğse mücadele olur. Kan akar. Bunun iyi mi, kötü mü olduğunu tartışmak ise ahlakçıların işidir.

8. Mücadelenin yangını kitlelerin bilincinde sayısız hurafeyi, eski inancı ve korkuyu kül eder. Sokaklara çıkan kitleler eskiden içlerinde sakladıkları şeyleri yüksek sesle dile getirmeyi öğrenir.

9. İslam toplumlarının geri iktisadi-sosyal yapılara sahip olması, sürecin karşıdevrimin zaferiyle sonuçlanmasına yataklık etme potansiyeli taşımaktadır.

10. İslam toplumları, Irak balçıklarında kurulan Sümer rahip devletlerinden bugüne devraldıkları ağır tarihsel katman altında kaplumbağa hızıyla ilerleyen bir evrime sahiptir. Bu yavaşlık, gelişkin kapitalist ülkelerin maddi ve ideolojik kazanımlarına geç tarihsel koşullarda sahip olmayı getirdi. Bu böyledir diye coğrafyanın isyanlarına burun kıvrırmak değil, bölgesel sosyalist devrimin geleceği açısından son derece ciddiye almak zorundayız.

11. Bölgesel bir sosyalist devrim için gereken, sınıfsal nitelikten azade 'yurtsever'-'vatansever' 'cephe' programları değil, Marksizmin devrimci geleneğinin işçi sınıfının omuzlarında yükselen programı ve devrimci bir enternasyonal örgütlenmedir.

12. Süreç devam ediyor. Nerede duracağını yaşıyor göreceğiz. Biz, Ortadoğu'nun devrimci Marksistleri, İslam toplumlarının devrimci sürecine müdahil olamamanın utancını yaşıyoruz. Ama asıl utanç, ezilen Müslüman Araplar, hem Batılı emperyalist kapitalizmi, hem de kendi abdestli kapitalizmlerini alaşağı ettiklerinde yaşanacak. İşte o zaman, yerimizi, isimlerimizin önüne taktığımız sıfatlar değil, nesnel olguları nasıl ele alıp, nasıl hareket ettiğimiz tayin edecek. Ya işçi sınıfının ve ezilenlerin safında yer alacağız ya da 'soylu' burjuva gericiliğinin kampında... Doğa boşluk tanımiyorsa, hayat tanıır mı?

Bugün için söylenecek son söz Mao söylemiş zamanında: "Cennette bile büyük bir kaos var. Durum harikal"

Cami duvarına işeyenler...

BİR ÖNERME: İçinde bulunduğumuz zaman dilimi ne geçmişin kabaca bir yinelenmesi -tekerrürü-, ne de geçmişten tamamen bağımsız olaylar dizisidir. Tarihi ilgilendiren her olay geçmiş bir temele ve geleceğin bir tasarımına dayanır. Anlamlı olaylar, geçmişle yaşadığımız günlerin bir bileşkesi olup, kimi zaman birisi belirleyici olabilir; ama mutlaka diğerinden de izler taşır.

ABD'nin Türkiye Büyükelçisi F. J. Riciardone, ODA TV'nin basılıp üç yöneticisinin tutuklanması üzerine demokrasi ve basın özgürlüğüne vurgu yaparak, "...Muhelif olsa da basın özgür olmalıdır. Türkiye'de hükümet özgür basını desteklediğini söylüyor. Bir taraftan özgür basından söz ediliyor, diğer taraftan gazeteciler nasıl gözaltına alınıyor, anlamıyorum," demişti. Bu sözlerle hükümetten sert tepkiler geldi. **Büyükelçiye 'acemi' diyenler oldu, "Bize karışma, sen işine bak!" diyenler de...** Hatta bir bakan Türkiye'deki basın özgürlüğünün ABD'den daha fazla olduğunu savladı. (Basın özgürlüğü konusunda dünyadaki 178 ülke arasında 138. Olduğumuzu, ibrenin aşağı yönlü olduğunu anımsatalım.)

Büyükelçi birkaç gün önce gazetecilerle bir sohbetinde de Ahmet Şık'ın henüz basılmamış kitabının yasaklanması konusunda hükümeti gücendirmemeye çalışarak, "Anlamaya çalışıyoruz, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu?!" diyerek önceki sözlerinin ardında durdu. Tepki bu kez Başbakan'ın danışmanı, 'tecrübeli diplomat' olarak sunulan Fuat Tanlay'dan geldi. Danışman çitayı yüklebileceği en son yere çıkararak büyükelçi için, "Madem kendisi Türkçe'yi öğrenmeye bu kadar meraklı, o zaman bizde bir tabir daha vardır, cami duvarına işemek. Bunu da öğrenirse iyi olur," dedi. Sözün aslını bilirsiniz, "Eceli gelmiş it, cami duvarına işer." Bu sözün dolaylı olarak Başbakandan Obama'ya yapıldığını düşünmek yanlış mıdır, bilmiyorum. Başbakan ise her zaman yaptığını yaptı; konuyu büyükelçinin söyledikleriyle hiç ilişkisi olmayan başka bir yana, kızının vize sorununa getirdi.

Büyükelçi, Ortadoğu'yu ve ülkemizi çok iyi tanıyan biri. CIA 'istasyon şefleri'nden biri. **İncirlik üssünde danışmanlık yapmış, Irak'ın işgalinde aktif çalışmış.** ABD'nin tüm büyükelçileri gibi ülkesinin dünyadaki genel ve özel politikaları konusunda

donanımlı ve deneyimli. ABD'nin tüm büyükelçileri bulundukları ülkelerde ABD Başkanı'nı temsil ederler. Büyükelçi'nin yukarıya aldığımız sözlerine Beyaz Saray'dan anında destek gelmesi bundandır...

Peki, ülkemizde ve dünyada apoletli ya da kravatlı tüm diktatörlerin ardında duran ABD'ye ne oldu da birden demokrasi havarisi kesildi? Başına taş mı düştü? ABD'nin kendi deyimleriyle 'dostça uyarı'larına iktidar kanadının her türlü diplomasi inceliğini bir yana bırakarak hoyratça efelenmesinin altında yatan nedir?

ABD'yi anlamak için biraz geriye gidelim isterseniz.

1951. İran'da seçimi kazanarak başbakan olan Musaddık, İngilizlere ait petrol şirketlerini millileştirince CIA ve yerli işbirlikçilerince devrilerek yerine Şah Rıza Pehlevi oturtulur. Obama darbedeki rollerini itiraf etmiştir. Mollaların iktidarı almalarının önu böylece açılmış oldu.

1960. Belçika'nın bir sömürgesi olan Kongo (Zaire), Afrika'da bağımsızlığını kazanan ilk ülkelerden. Bağımsızlık mücadelesinin lideri Patrice Lumumba serbest genel seçimleri kazanarak Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı olur. Afrika'daki bu bağımsızlık hareketi tüm dünyadaki antiemperyalistleri sevince boğar. Albay Mabutu, CIA ve Belçika'nın ve hatta BM'nin yardımı ile darbe yaparak daha üç aylık başbakan olan Lumumba ve arkadaşlarını hunharca öldürür. Mabutu, ABD'ye yaptığı iyiliklerin karşılığını IMF aracılığıyla tahsil eder...

2002'de ABD hükümeti, CIA'nın bu darbedeki rolünü açık etmiştir.

1973. Dünyada seçimle işbaşına gelen ilk sosyalist başkan Allende, ABD'li şirketlere ait bakır madenlerini ve yabancılara diğer işletmeleri millileştirdi. Sosyalist uygulamalara başlayan başkan ve yakın arkadaşları CIA güdümündeki General Pinochet tarafından başkanlık sarayında katledildi. Dönemin ABD Dışişleri bakanı olan Henry Kissinger, bu faşist darbedeki rollerini böbürlenerek anlatmış ve ABD'nin dış politikalarını tarihe geçen şu ünlü sözleriyle özetlemiştir: "**Vaziyet, Şilili seçmenlerin kendi kararlarına bırakılamayacak kadar önemlidir.**" Yani seçimle de gelse sosyalizme hayat hakkı tanınmamalıydı.

Yukarıya aldığım örnekler, ABD yöneticilerinin dünyada daha birçok benzerini yaptığı zulümlerin küçük bir bölümü. Bizdeki 12

Eylül darbesini geçiyorum. Kuzey Vietnam'da yaptıkları zalimlikler hâlâ filmlerin konusu oluyor. Kamboçya'da bombalarla 700 bin dolayındaki insanı katlettiler. Endonezya diktatörü Suharto'ya Doğu Timor'da soykırım uygulattılar. 500 bin insan!.. Anlatmakla bitmez...

ABD'nin darbelerde kullandıkları yöntemler üç aşağı, beş yukarı aynıdır. Darbe yapılacak ülkede önce üst düzey generaller, kimi iş adamları bir şekilde satın alınır. O ülkenin kaymak tabakasının çoğu zaten işbirliğine her zaman hazırdır. Önce karışıklıklar çıkarılır, ardından askeri darbe gelir.

ABD'nin Irak ve Afgan halkına yaptığı zulmü hiçbir yerel diktatör, radikal İslamcı vb. yapamazdı.

ABD neden öper?

Demokrasi sicili bu kadar bozuk olan ABD ve onun büyükelçisi bizi ve antiemperyalist olan Ahmet Şık'ı niçin öptü? Bayram değil, seyrân değil demeyeceğim; zira bizde olmasa da komşularımızda, yani Ortadoğu'da bayram var, isyanın bayramı. Büyükelçi bundan dolayı öper durur bizi. Bu öpücüklerin arka planında kirli geçmişini karartmak ve Ortadoğu'daki isyanlar var. İsyân olmasa öpmezdi, kirli geçmişi olmasa öpme gereksinimi duymazdı.

Ortadoğu diktatörlerinin çoğunun ardında ABD ya da başka bir emperyalist ülke olduğu herkesçe bilinen bir şeydir. Kimilerine birkaç emperyalist ülke birden babalık yapar. Bu diktatörler ve etrafındaki bir avuç asalak, uluslararası şirketlerle el ele, ülkelerinin yer altı ve yer üstü zenginliklerini talan ederler, halkın kanını, iligini emerler. Halk, yarı köle durumunda dev bir düdüklü tencereye benzer çarpık bir kapitalist sistem içine sıkıştırılmıştır. Ama işte düdüklü tencerede basınç arttı, düdük çaldı. Tencerenin patlamaması için ABD bir taraftan tencerenin güvenlik kapacını açarken, bir yandan altta yanan ateşi düşürmeye çalışıyor. Adamına göre; kimi diktatörlere 'çekil' derken, kimilerini reform yap diye sıkıştırıyor. **Arada bir bizi öperek, bizim üzerimizden demokrasiyi ne kadar çok sevdikleri mesajını gönderiyor** onlara; aslında ahlaksız düzenlerini sürdürmek için oralarda kendilerine temiz yüzlü yeni işbirlikçiler, yeni generaller, yeni hainler bulmak derdindeler. Büyükelçinin bizim iktidara verdiği demokrasi dersi

olta ucundaki yem gibi sırtıyor.

İktidarın, Büyükelçi'nin sözlerine karşı efelenmesinin gerekçelerinden birisi Nedim Şener ve Ahmet Şık'ın tutuklanmasıyla ortaya çıkan 'suçüstü' durumudur. Bu olay, bizdeki neoliberal solcular ve Batı'daki kimi demokratlar için bir 'ayrac' oldu; yani AKP'nin niyetini açık etti. Bunun öfkesi var. Buna Anadolu'da 'üste çıkmaya çalışmak' derler. Başbakan'ın AKPM'de yaptığı konuşmayı da böyle değerlendirmek gerekir. Geri adım atmak yerine ne düşündülerse bilemiyorum; belki de emir öyledir yukarıdan, gürültü koparmayı yeğlediler. Aynı taktiği YGS skandalında da sürdürüyorlar.

Obama Beyaz Saray'dan, Büyükelçi Türkiye üzerinden ne mesajı verirse versin, Ortadoğu halkları emperyalizmin ne menem bir şey olduğunu biliyor. Bunu iyi bilen **AKP, emperyalistlere sert çıkarak unutulmaya yüz tutmuş 'One Minute(s)' olayını tazelemek istiyor.**

Ve en önemlisi AKP, kimi dindar kesimlerle ile solcular tarafından iktidarlarının ABD'nin Ortadoğu taşeronluğu yaptığı eleştirilerinden gocunuyorlar. Hele Başbakanın Libya'da NATO'nun ne işi var deyip, arkasından çevir kazı, yamasın tavrından sonra... İşte tüm bunları unutturmanın, üstünü örtmenin, kafa karıştırmanın yolu büyük elçinin üzerinden ABD'ye hakaret olarak yorumlanabilecek çıkışlar yapmak. Seçimleri de düşünürsek haksız sayılmazlar hani.

1950'lerden beri içimizde olan, en mahrem yerlerimize girip çıkan ABD ve 'Tecrübeli' danışman, neyin, kimin üzerine, ne zaman, ne kadar işeneceğini pekala çok iyi bilir. Büyükelçi'nin bu konularda kimsenin aklına gereksinim duyacağını sanmıyorum...

Ürkünce fincanı katırları...

Nasreddin Hoca merhum, bir gün mezarlığa dolaşmaya gider. Orada gezerken boş bir mezar görüp içine ölü gibi yatar. Mezar bu neticede... Bizim Hoca: Bakalım sorgu melekleri gerçekten gelecekler mi? diye düşünür. Vakit bir hayli de geçer, gece olur, hoca sabırlı bir merakla yatıyordu. Derken bir fincanı kervanı kabristanının yanındaki yoldan geçmeye başlar. Hoca, şakır şukur giden bu şey de neymiş diye başını çukurdan çıkarıp bakınca katırlar aniden karşılarında bir şeyin belirmesi ile ürkerler ve kaçışmaya başlarlar. Katarlardaki bütün fincanlar kırılır, hayvanlar birbirlerine girer. Kervanın sahipleri, ki ciddi bir zarara uğramışlardır, hocayı yakalarlar ve,

"Bre kimsin, in misin, cin misin?"

Bu saatte ne işin var senin burada?"

diyerek sıkıştırmaya başlarlar. Hoca, **"Ben ölüyüm, aman etmeyin eylemeyin!"** dese de dinlemezler, güzel bir dayak atarlar. Başı gözü kan içinde kalan hoca eve gece geç vakit gelir.

Karısı kapıyı açtığına şaşırır, **"Yahu be Hoca bu hâl ne?"** diye sorar. Hoca, **"Öldüm de mezardan geliyorum. Başıma bu hâl ondan geldi,"** der.

Hocanın hanımı, saf saf, **"Vay Hocam, peki öbür dünyada ne var ne yok?"** diye sorunca Hoca şöyle cevaplar: **"Vallahi Hanım, fincanı katırlarını ürkütmezsen hiç bir şey yok!"**

Kara mizah ne olabilir? Olağan insan hallerinden hazin vaziyetler çıkarmak olabilir mi? Güleceğine ağlayacak gibi olmak, belki ağlamak... Mizahın karası... Ayır bir beceri ister, her yiğidin harcı, her kalemin işi değil. Yapanına gıpta ederim.

Üniversite zamanlarında, evde Murat'la Selahattin tavlâ oynardı. Selahattin kahvehane nedir bilmez bir adam. Hani tavlâda **'değdiğin pulu oynayacaksın'** geyiği var ya, Murat da Selahattin'i kızdırmak için abartıp, **"Baktığını da oynayacaksın!"** derdi. Tabii, Selahattin küplere binerdi; olur mu öyle şey? Arkadaşlar da muhabbetine, **"Kahve kuralı böyle Selahattin, baktığını oynayacaksın"** diye devam ettirirdi mevzu. Eğlenceli günlerdi...

Şimdi Selahattin acaba o zamanları hatırlar mı? **"Baktığını yapmak, aklından geçen pulu oynamak..."** Nereden nereye yani...

Yayımlanmamış bir kitap, olmayan bir şey, bir tahayyül belki veya kâğıt tomarı, bir bilgisayarda birkaç bin kelime, ama kitap olacak/ken bir gece baskınıyla... Hani bir suikast veya soygun veya ihtilal ya da devrim daha

ne bileyim taslağı, şablonu, projesi, kurgusu vs de değil, bir kitap, araştırma inceleme kelimelerinden...

Abdülhamit döneminde baskının, jurnalin, gözaltıların, sürgünün bini bir para... Yasak kelimelerle boğuşur millet, yazar, gazeteci...

Döndük mü hazretlerin hep hasret duydukları zamanlara!..

Yeni suç tanımları

Şimdi yeni suç tanımları ve önlemleri yerine illa ki önerileri olacak:

F ve Tıp ses simgeleri bir tamlamaya dönüştürülüp belli bir ima için kullanılmayacak, Orhan Veli'nin "Düşünme arzu et sade, bak böcekler de böyle yapıyor" dizeleri bir hicivden bir idare tarzına dönüştürülecek. Bıyık, bademinden olacak. Güneşli havalarda gölgeler kalabalık yapmayacak, mümkünse gölgesiz dolaşılacak ya da sadece gölgeler salınacak ki sureti aslı olacak. Bir kültür devrimiyle Elif, Cengiz, Şamil, Hasan, Mehmetler okunacak; Nihat Doğan dinlenecek, Mahzun izlenecek, İbo sevinecek, Sezen övülecek, Müslüm... Vah be Müslüm Baba, sen de mi teşne olacağın bu düzene, bir isyan temasından çıkıp tevekkül kapılarında mı yatacaydın? Sana da neyse? Yolun açık ola...

Zaten o kitap tutuklamasında bir gözdağı da veriliyor, tehdit mi desek; elinde kitabın kopyaları olan bunları teslim etmezse gözaltına alınacak. Vay be... Yani? Kitabın içeriğini düşünen soruşturulacak, kitap adını telaffuz eden tutuklanacak, aklından geçiren itelenecek, **'yetmez ama yeter'** diyen ötelenecek, **'lan oğlum şimdi ne oldu'** diye içinden geçiren kovuşturulacak, adaletten kuşku duyan araştırılacak, güvenmeyen karıştırılacak, inanmayan kalmayacak, direnen yanacak...

Adam ne anlattı da bunca ürktü fincanı katırları?.. Ne ola ki o kitapta?

Yayını durdurma ve basma yasağı verilmiş imamın alperenlerine dair kitap taslağına. Belki bir tahayyüle, imgeye, bir bulut parçasına veya aradan sızan güneşe, pencere önündeki saksıya; birkaç damla suya karanfile, nergise, begonyaya; sigara ve rakıya zaten, ama sarımsaklı bir süzme yoğurta, zeytinyağı ezme salataya, dürümün üzerine sıkılacak limona, üç beş adamın bile değil bir iki cümlemin, üç beş tamlamanın, sekiz on kelimenin bir araya gelmesine kontrol, memleketi üzerinde bir iç korku ile otokontrol, sonrası sonra... **Ama Mısır'a, Libya'ya, Tunus'a buradan ileri demokrasi ayarları... Zaten milliyetçi muhafazakâr cephenin bir kol kolalığı da söz konusu işte; Ozan Arif ile Esat Kabaklı bir konser turuna da çıkmış. Ula ben ne diyorum? Yahu, ben ne dediğimi biliyor muyum, yazıyorum işte, bir öbek kelimedenden öyle anlamlar oluşturmaya çalışmadan, bir yamalı bohça, bir düzensiz çeşnileme... Ya, düşer miyim tongaya!**

Vaktiyle *Devekuşu Kabare*'nin bir seri oyunu vardı, bunlardan biri de *Yasaklar*'dı. Zeki/Metin başrolde... Enteresan yasaklar vardı orada da, ayrıca 12 Eylül dönemini de veletlerini de hicvedeninden, 80'lerden; ama o bir seyirlik oyundu, yani oyundu işte bre, eğlencelik bir şeydi... Şimdi geldik mi post modern 12 Eylül günlerine, yav tam da 12 Eylül referandumlaşırken... miş iken... yapmış gibi olup... Acı hakikatin kendisine geldik, geliverdik mi?

Benim şu yaptığımı ne demeli? Yaz sade suya tirit şu futbolu be, bak gündelik işine, siyaset de ne demek, değil mi ki bize bir tatlı huzur gerek...

Ama ondan önce Goethe'nin çekip

gitmeden az evvel dediği gibi: "Işık, biraz daha ışık..." Bulutsuz havalar, ışıltılı güzelim turunculu günler, evlerde pencere aralamalar, oda havalandırmalar, tül perdeler, efkârlı türküler, güzelim şarkılar, balkon oturmaları, sokak muhabbetleri, sebepsiz yolculuklar, asabi kargalar, gezgin kırlangıçlar, evcimen serçeler, yıldızlı geceler, pamuk prenses ve yedi cüceler de alınmadan... gözaltına...

Zeyl

Başbakan, Cidde'deki konuşmasında Suudi Arabistan kralına, **"İkili görüşmemizde, Türkiye'de biz en büyüklere ağabey deriz, size de ağabey diyebilir miyim?"** diye sormuş, o da yani Harameyn Melikin Şerif Abdullah da, **"Ne demek canım, tabii ki diyebilirsiniz,"** demiş.

Ne güzel bir samimiyet sahnesi...

- Ama Başbakan Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanı iken,
- O makama sahip iken, üstelik
- -- ne kadar uzun sürerse sürsün, önünde sonunda -

- Geçici olarak o sığata sahip iken,
- Türkiye üstelik bir ileri demokrasi ülkesi iken,

- Her ne kadar seçim sürecine dair kaygılarımız olsa da,

- Eşit koşullarda bir seçim yarışı yaşanmıyor olsa da,

- Seçimler referandumlar bir seçme özgürlüğünü işaret ediyor iken, ülkemizde...

- Ülkemizin Başbakanı,
- bir Suudi şeyhinden krala,
- üstelik bir Amerikan adamı olana,
- bu ülkenin Başbakanı olarak,
- ikili ilişkilerinde bile 'ağabey' dememeli, demesin, diyemesin,

- bir his ona engel olsun,
- ne bileyim bir iç güç onu durdursun Başbakanımız veya Akp Başbakanı bir Arabistan kralına 'ağabey' filan demesin.

- En kalbi duygularımızla rica ediyoruz.

- Yoksa burada bizim içimiz eziliyor, gururumuz kıvrılıyor.

Hayır, başbakan bir gün vakti gelince bırakır bu görevi; hacdır, umredir o esnada kime nasıl isterse öyle hitap eder, izinli veya izinsiz... Karışan namerttir...

Ama hal böyleyken...

Topa bir bassak bre...

[Ama ülkemizde 'bu tür İslamcı davranışların' nasıl bir Suudi veya büyük ya da ağabey algısı olduğu da bizden çok daha iyi biliniyordu... Hikmetyar meselesi de unutulmuş değil hani...]

SEHVEN-İ ŞER!..

Gavur icadıdır deyu matbaayı ikiyüz sene bu coğrafyadan uzak tutmuş zihniyetin doğal uzantısı bir anlayışın zamana bu kadar uyum sağlayacağını kim bilebilirdi ki? **Şimdi klavye başına oturan her yaş ve konumdan yüzde kırkyediye dahil milyonlarca iman ehli beyin fırtınası estiriyor sanal alemde.** Cumhurbaşn başkan dahi ülkesinin meselelerine dair 'tweet'ler tuşluyor her fırsatta. Bakmayın siz kimi art niyetlilerin, **"Tatmin oldum,"** ifadesini dil esnekliliği ile değerlendirip Kasımpaşa'ya doğru çekme çabalarına, hazret bu tatmini ö-se-ye-me başkanının açıklamasına yönelik yaşadığını beyan etmiştir. Yani şu yeni tanıştığımız kavram **'mod medyan'** ile ilgili iddiaların asılsız olduğu, cevap anahtarındaki sıralamanın kasten değil sehven yapıldığına ikna olduğunu açıklamış sayın başkan. **Tabii en üstte yer alan kimse tatmin olunca, hiyerarşik manada altta kalanların da tatmin olması kaçınılmaz hale gelmiş bizim payımıza da kaçamadığımızdan zevk almaya çalışmak düşmüştür.** Biraz zorlayıp pozitif yaklaşırsak mevzua, bizim de onlar gibi tatmin olmamız bile mümkündür.

Hem bi elinizi vicdanınıza koyup cevap verin ha bu ö-se-ye-me başkan sizce böyle büyük bir organizasyonu tertip edecek gibi duruyor mu hiç? Bütün bu iktidarın kadrolaşma faaliyetleri içinde arada bu gibi **nerede, neyle meşgul olduğunun farkında olmadığını bakışlarıyla anlatan** örnekler de çıkabiliyor işte. Dilimizin, gayet manidar bir deyişi vardır hani; "Yağmurlu havada iki tavuğa su veremez," şeklinde, işte bu abi kanlı canlı örneği olduğunu size de bağırıyor mu görüntüsüyle? Efendim sınavlar birer birer patlıyormuş, ehliyet sınavından ka-pe-se'sine her tür testin cılkı çıkmış da bilmem ne. Bal gibi sehven işte, yerseniz... Bilgisayar faresinin nasıl kullanılacağını çözebilse sosyal paylaşım sitelerinden, bloglardan, hatta resmi siteden açıklama üstüne açıklama yağdıracak on kaplan gücü var aslında da, dediğim gibi teknolojik yetersizlikler elini kolunu bağlıyor bence.

Bakin, sanal ortama vakıf kimseler nasıl meram anlatıp içyüzü ifşa ediyorlar, görüyorsunuz. Saltanat terimlerine pek aşina değilim, onun için titrini tam olarak bilemeyeceğim ama prenses diyesim var kendilerine, başvekilimizin kerimeleri hanımefendi nasıl açıkladı şu tiyatro meselesinin aslında ne olduğunu. Oturup bloguna yazdı bi güzel yaşananın arka planını.

Hazret-i prenses emerialarda okumuştur, bir tiyatro oyununun interaktif öğeler barındırdığını çözemeyecek değildir takdir ederseniz. Bir oyuncunun seyirciler arasından gözüne kestirdiği birisiyle al

takke ver külah laf değiş tokuşu yaparak oyunu her temsilde farklı bir mecrada ilerletmesi hadisesine dayalı teknik şekile herhalde sadece bizim orta oyununda rastlanmaz değil mi? Tiyatro denende akla gelen ilk merkez koskoca emirakanın bu bahiste geri kalması mümkün mü? **Bittabii sayın prenses de tahsil hayatı içerisinde 'pensilvanya'nın çeşitli kültürel etkinliklerine iştirak etmiştir.** Hiç öyle densiz bir aktörün sakızı bahane edip kendisine, daha da önemlisi başörtüsüne takmasını yutacak gözde değildir. Gayet yerinde bir davranışla kalkıp oyunu terk etmiştir. Kendisinin hemen peşinden salonu terk eden yüzelli polis namzetinin kendisiyle, polis okulu öğrencilerinin de prenses hazretleriyle ilgisi yoktur. Onlar henüz resmi sıfatları yetmediğinden kargaşaya müdahale edememe, biber gazı, cop, su panzeri ile asayışı sağlayıp oyunun kaldığı yerden devamını sağlayamamanın hüznüyle ortamdan uzaklaşmışlardır.

Bidon kafa!

Buraya kadar anlattığım benim kendi fikrimdir. Prensese hamfendi işin öteki boyutunu, yazdığı bir elektronik postayla açıklamış. Mesela **yoldayken ağzına attığı sakızı dalgınlıkla salonda çiğnemeye devam etmesinin** ne kadar masumane olduğunu belirtmiş yazısında. Sonuçta bir şey yiyip içmediğinden gerek şer'i açıdan, gerekse tiyatro seyretme adabı ile ilgili bir sıkıntı yaşaması söz konusu değildir. Aymazlığı kılık kıyafetinden ve göbek atmasından kolaylıkla anlaşılacak oyuncu müsveddesinin sakıza gibi gösterdiği tepkisinin tabii ki başörtüsüne olduğunu süzebilmiştir gayet net. Yok yok **göbek atma** ifadesini bilerek kullanmıştır, yahu dedim ya koskoca 'Batı medeniyeti'nin zirve kurumlarından birinde eğitim görmüş birinin hangi dans figürünün neye denk düşeceğini bilmemesi mümkün mü? Hem de **yer kalmadığı için protokol**

koltuklarına oturup oyunu en önden seyreden birinin. Zaten bu oyuculuk ahlakından nasipsiz kimsenin de ne ilk ne son vukuatıymış. Aynı terbiyesizliği başka başka nedenlerle her akşam başka bir seyirciye yöneliyormuş. Hadi onu da geçsinmiş bir de oyunun, "Halkın çoğu aç, azı toksa..." gibi abes ve günümüzle alakası olmayan sözler içeren şarkısının toklarla ilgili kısmında bariz bir şekilde hanımefendiyi işaret etmiş eliyle. Bu şekilde sayın prensese 'başörtülü yobaz' ve sosyal adaletsizliğin temsilcisi olma hakaretlerini yöneltmiş, kendi deyimiyle.

Yetmiş mi? Tabii ki yetmemiş. Üstüne üstlük oyunu kesip kendisine sormuş ağzının devinmesinin nedenini, mimikler yardımıyla. Burada prensesin tiyatroya aşinalığı vurgulanıyor dikkat! Dünyanın neresinde profesyonel bir oyunda, profesyonel bir oyuncunun seyirciye hareket çekmesinin karşılıksız kalacağı sorulmakta. Biraz da sitem var tabii. Alenen satılan bir hatun kişiye yalnız olmadığını hissettirecek şövalye ruhlu bir vatan evladının çıkıp, "Sana ne kardeşim?!" demeyişinden yakınıyor mahcubiyetle. Arada bilet parası ödediğini de vurguluyor pekala. Ne yani, daha dün sizin-benim hayatımız boyu bir arada göremeyeceğimiz bir sermaye mukabilinde kendisini bir şirkete ortak eden kişi otuz Allah kuruş bilet ücretinden mi kaçınacak? Arada oyun esnasında sakız çiğnemenin olmaması gereken bişey olduğunu düşünebilecek kimselere de, **"Biraz dünya görmenizi tavsiye ederim,"** diye ayar vermekte. (Yolla bacım uçak biletlerini, dünyayı görmeyen ne olsun!)

Sonra elbette öfke bölümü geliyor kompozisyonun. Soruyor prenses: "Bu nasıl bir şımarıklık, nasıl bir kabalık, nasıl bir cahillik?!" diye ve bunları art arda sıralarken klavye sürçmüş galiba, bir de, "Nasıl bir faşistlik!" demiş. E be gözümün nuru, insan bu kadar mı anadiline yabancılaşır gurbet elde tahsil görürken? Sorulmaz

mı ataya Baba'ya, "Faşist ne demektir, kime faşist denir?" diye etrafıca? Çünkü az aşağıdaki satırlarda kendin çeşitli halk öbekleri yaratacaksan **göbeğini kaşıyan, köyliü, kılı, bidon kafalı** diye ve canım memleketimin insan potansiyelinin yüzde seksenini bu öbeklere dahil edeceksen inceden çelişecek gibisin anlattıklarınla. Hepsini sil bir kalemde de kullanılan bir **'bidon kafalılar'** ifadesi var, o ne demek meçhul. Acaba bu; prensesin kendi gözünden uydurduğu bir tabir midir, yoksa daha önceleri birisi tarafından kullanılmıştır da küçükhanım ona mı atıfta bulunmaktadır? 'Sanatçılar' diye ayırtıldığı ve sahnedeki ile kişileştirdiği kesimin halktan pek haz etmediğinden dem vurmuş, onları görmeye bile tahammüllerinin olmadığından şikayet etmiş kendini betimlediği tarafa katarak.

İlerleyen kısımda da evvela kendinin hobi olarak değerlendirse de sanatla ne kadar haşır-neşir olduğunu vurgulayarak, olup biteni bir başörtüsü tahammülsüzlüğünün sınırlarına hapsedmiş. Yanlış anlaşılmasın, başörtüsü dediği de bildiğin türban işte. Aradaki farkı kendisi de biliyordu; başörtüsünde amaç başı örtmekken, kendi resimlerinden anladığımız kadarıyla ve yıllardır abuk bir biçimde tartışıldığı gibi türbandan maksat kafayı hem içeriye hem dışarıya kapatmak aslında. **Bir de yukarıda bahsettiğimiz öğrenim hayatı devam ederken paparazzilere yakalattığı bir resmi var ki, altı kaval üstü şişhane, baş örtük ama baştan aşağıya 'tikky-girl' olmayı özlediğini belirten cümlelerle final yapmış.** Vurgulanan yer de; "Kendi dinlerinden olmadığım halde beni kabullendiler," ibaresiyle dışarı. Biraz da cemaatin cemiyetine özlem mi var ne? **Malum alemin leş kargaları kendi hayatlarını 'cemiyet hayatı' diye değerlendiriyor biliyorsunuz.** Prensesein medyadan takip ederek bilebildiğimiz kadar lükse ilgisi biraz bu yönde sanki.

Görüyorsunuz ayarsa ayar, savunmaysa savunma, yandaşlara gazsa gaz, bir taşla kaç tane kuş düşürmeyi başarıyor. Gözünden öpülesi nazır-ı harsiyeye'mizin olayın hemen akabinde topyekun devlet tiyatrosunu kapatmayı düşünmesi bile bu sanal muhabbetlerin ne kadar etkili olduğunu gösteriyor. Siz hâlâ, "Su üstüne yazı yazmak," diye küçümseyin klavye bağımlılığını. Her yana yorum yetiştiren internet acullarını hafife alın. Çatır çatır fikir yayılımı işte beğenseniz de beğenmeseniz de.

Not: Kültür bakanımız daha önce de bahsini ettiğimiz alışkanlığı doğrultusunda sonradan; **"Kapatırım demedim, aksayan tarafları tartışılın dedim,"** yollu açıklamalar yaparak kıvrımda sınır tanımadığını kanıtlamıştır merak buyurmayınız.

Sokakları kapatamazsınız!

Barikatın gücü'nü ancak, onu gördüğünüz, ona dahil olduğunuz anda anlıyorsunuz. Dışarıdan bakınca, "Üç-beş taştan ne olacak ki?" diye düşünebilirsiniz. Ama az yaklaşın, dahil olmuyorsanız bile, seyredin; o taşların neler taşıdığını, neler anlattığını anlayacaksınız.

Kaldırım taşları, halkın elinde, en üst teknolojiyle donanmış silahlardan dahi daha etkili hale gelir. Hiçbir silah, onlar kadar korkutamaz düşmanını. Hiçbir öfke, bir silahla bu denli buluşamaz. Çünkü bu silah, ayrıcalıklı bir askerî tabakanın elinde değildir; **bilcümle halkındır!** Öfkeye, umuda dahil olmak, isyan etmek isteyen herkes, biraz cüret ve cesaretle yere doğru eğilip, bir taş alabilir eline. Ve o andan sonra, karşısındakinin panzeri, copu, gaz bombası kaybeder hükmünü. Bir süre sonra kaçsa dahi, taş atan halk, hiçbir zaman yenik hissetmez kendini. Ama atılan her taş, kudurtur, kalkanlarının ardına gizlenenleri... Her taş, yenilgidir onlar için. İşte bu yüzden, **Filistinlinin taşı**, İsrail'in tankından, topundan, uçağından daha güçlüdür. İşte bu yüzden, **Kürd'ün eli uzandı m taşta**, teyakkuza geçer devlet. **"Kadın da olsa, çocuk da olsa"** saldırır; kurşun sıkır. Panzerini sürer, **8 yaşındaki Enes'in** üzerine. Elinde sadece taş olanların karşısına, askerini diker.

Geçen yazıda, 2006 Mart Serhildanı'nı anlatmıştım sizlere. Kürdistan'dan bildirene, hep serhildanları yazmak kısmetmiş! Bu yazıda da, **2011 Nisan Serhildanı'nı** anlatacağım.

Serhildanın bir kokusu vardır; bilen bilir. Şehre yayılır o koku. Yüzlere kaygıdan öfkeye, korkudan isyan coşkusuna değin, envai çeşit ifade yayar. Herkes kıvılcımı beklemeye koyulur. Kimi evine kaçıp dünyayı kapısının ardına 'kapatmak' için; kimi öfkesini, umudunu haykırmak, bir taşla yükleyip, umudun düşmanlarının suratında patlatmak için...

İşte öyle bir hava vardı Diyarbekir

Ayın 'qirix'ı

Bu ayın 'qirix ödülü' için öyle çok aday yarıştı ki, aralarından birini seçmek acayip zor iş. Ama değil mi ki, ödülümüzü yalnız bir kişi alabilir; o halde bir seçim yapmak zorundayız. Diğer yarışmacıların da, **"Önümüzdeki sayılara bakacağız,"** demek suretiyle, eşsiz bir hoşgörü göstereceğinden, neredeyse eminiz...

Ve işte açıklıyoruz!

Bu ayın qirix ödülü, gaz bombalarına, panzerlere, çevik kuvvete, elindeki Molotov

sokaklarında... 7 milletvekili adayının YSK tarafından veto edilmesinin hemen ardından, BDP il binasının önü, halkın coşkulu tepkisiyle doldu. Saat sekizde gelmişti haber; saat onda, on bine yakın insan, **davet beklemeksizin** oradaydı. Bu, açık bir irade beyanıydı.

Halkın tepkisini kadınlar yönetiyordu üstelik. Evet, bugüne değin töre cinayetleriyle, kara çarşafı anılan Kürt kadınları, isyan ateşiyle aydınlanmış, erkeklere öncülük eder hale gelmişti.

kokteyliyle delilo oynamak suretiyle karşı koyan, adını vermek istemeyen gence gidiyor! Diyarbekir'in **Alipaşa** veya **Xançepek** mahallelerinin namılı qirixlarından olduğunu yoğun araştırmalar sonucu öğrendiğimiz bu genç, qirixlığı yozlaştırarak, **'eyleme gitmeyen qirix'** gibi bir tanımın doğmasına yol açan diğer bütün qirixlara da eşsiz bir örnek olmuştur!

Qirix mansiyon ödülümüz ise, BDP il binası önüne barikat kurarak panzerlerin geçişini engelleyen iş makinelerine!..

Yürüyüş başladığında, kahvelere girip, oyun oynayan erkekleri kaldırdılar yerlerinden; yürüyüşe kattılar. Serhildanın diğer günlerinde de, sokaklarda onların feryadı, öfkesi ve isyan çağrısı yankılanıyordu. Onların yanındaysa, gençlerden daha fazla, orta yaş ve üzeri Kürtler vardı. Çocuklar daha sonra katıldılar kervana.

Biber gazlarıyla, tazyikli sularla vurdular xalolarımızı, dayelerimizi... Ama onlar, taşları kalkanlarıyla savuşturmaya çalışır ve halkın iradesi karşısında kaçışıp, uzaktan

silahlarına sarılırken; bir çul çaputtan gayri elbisesi olmayan xalolar, dayeler, düştükleri yerden kalkıp, üzerlerine yürümeye devam ettiler.

Xalolar, dayeler, cesaretin, onurun, insanlığın çul çaput giymiş anıtları; onlar ise, barbarlığın, caniliğin modern kalkanların ardına gizlenmiş timsalleri oldular.

En nihayetinde bir genci, **İbrahim Oruç'u** katlettiler. **Katledilen Kürt halkıydı.** 23 yaşında, lise üçte okuyordu hâlâ! Kim bilir kaç yaşında sökebilmişti Türkçeyi. Kim bilir kaç yaşında atmıştı ilk taşı, umudun düşmanlarına... Kim bilir, o da avukat olmak istiyordu belki de; karşılaştığım liseli Kürtlerin yarısından fazlası gibi. Katledilen veya mahpusluk çeken ablasının, abisinin, amcasının hesabını sormak için... Belki de dağın yolunu tutacaktı öldürülmeseydi. Kim bilir...

Bu coğrafyada çocukları, **gelecekte kuracakları düşlerden** korktukları için öldürürler; hapse tıkarlar; işkence ederler. Utanıp sıkılmadan, kameralar önünde, kendilerine taş atan kolunu kırdıkları Kürt çocukları için, **"Bunu kullanıyorlar işte bunu!"** derler. Sonra da devletin savcısı, ayan beyan videoyu, **'asılsız'** addeder. Hatta videoyu çekenin de yargılanmasını ister.

Bunca zulüm, bunca acı yaşayan bir coğrafyada yaşıyorsanız, hayatın zorlayıcı yüzüyle de karşılaşmak zorundasınız. Sokaklarında barikatlar kurulan, barikatın bir tarafındakilere ölüm kusulmuş bir coğrafyada yaşıyorsanız, **bir tercih yapmak zorundasınız.**

Halkın umudun düşmanlarıyla karşılaştığı yerde, 'tarafsızlık' yoktur! Barikatın ardı ve önü vardır. Ortada kalmak isteyene ise, ancak **şamar oğlanlığı** yakışır!

Bu yazıyı okuyunlar, sorum sizeder: **Barikatın hangi tarafındasınız?**

Cesaretin, onurun, insanlığın çul çaput giymiş anıtlarının yanında mı; yoksa modern kalkanların ardına saklanmış canilerin, barbarların yanında mı?

'Kravatlı devrimciler' ve halkın patlayan öfkesi...

Efendim, söz sırası Diyarbekir halkında. Ben sadece bir garip elçiyim şimdi. 'Sivil itaatsizlik' eylemleri kapsamında, biri Diyarbakır'da olmak üzere, tüm 'bölge'de **Demokratik Çözüm Çadırı** kuruldu.

Her türlü baskıya, **isot gazına**, Apê Osê'nin ayakları altında çiğnenen panzerlere rağmen ayakta kalmayı başaran Diyarbakır çadırı, doğa ananın karşısında, ne yazık ki çaresiz kaldı. Yoğun sağanak yağışa bir süre itaatsizlik gösteren Diyarbakırlılar, yağmur sularının çadırın her yanında göletler yaratmasının ve rüzgarın çadır bezini uçurmasının ardından, "Devlete tamam da, Allah'a sivil itaatsizlik olmaz!" diyerek, çadırı bir

süreliliğine kapattılar. Panzerin karşısında oturup, **"Kalkmıyem ulaa!"** diye bağırarak kolay da, yağmurun altında aynını yapınca, fena oluyor insan.

Şimdi biz, çadır kaldırılmadan evvelini konuşalım... Çadırdaki, **Halk Ağızları Sözlüğü'ne** bir yeni sözcük daha kazandırıldı: **'Kravatlı devrimciler!'** Biz de bunu, devrimcilerimizin bir kısmına **ibret-i alem** olur diye, bu sayfaya taşımayı uygun gördük.

Peki nedir kravatlı devrimci? Halkımızın kullanımından harekete geçerek, bir sözlük anlamı yazmaya çalışalım:

Kravatlı devrimci: 1. Mitinglere, yürüyüşlere ve her türden nümâyîşe (hatta

bazen 'korsan' eylemlere bile) kravatını takıp, jilet gibi takım elbisesiyle katılan, mesleği sorulduğunda, "A partisinin şu ilçe yönetim kurulu üyesi," diye cevap veren, kendini devrimci olarak tanımlayan kimse.

2. Katıldığı eylemlerde (kış kış olsun!) çatışma çıkarsa, "Arkadaşlar sakın olalım!", "Arkadaşlar provokasyona gelmeyelim!" gibi, önceden hazırlanmış cümleleri birbiri ardına sıralama yeteneğine nail olmuş kimse.

3. Birilerine mutlaka, "Başkanım," diye seslenen ve başka birilerinin de kendisine, "Başkanım," demesinden pekâlâ keyif alan, katıldığı her mitingde, adının kürsüden, "A partisinin şu il/ilçe başkanı da aramızda,"

diye anons edilmesini isteyen, mitinge kendisinin katılımının kitlede coşku, heyecan, umut yaratacağını düşünen tanımlanamayan cisim.

4. Bu türün, kravatını Meclis mikrofonuna asan cinsi de vardır ki, kravatlı olandan daha tehlikelidir. Rakibini gülücüklü yüzüyle kandırıp, beynine ilmek ilmek işlenmek suretiyle nakavt edebilir. Hemencecik, "Madem kravat bu denli yoğun olumsuz anlamlar içeriyordu, Meclis kapanana kadar niye hiç çıkarmadın?" deyin, gider.

Şimdi de, çadırdaki xalo'nun ağzından, bahse konu sözcüğü bir cümle içinde kullanalım: **"Bu kravatlı devrimciler de hiç çekilmiyor haa!"**

"Kadın-erkek eşitliği safsatadan ibarettir"

KOBİDER (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Derneği), faaliyet alanı artık neyse o alandaki işlerini tamamen bitirmiş olsa gerek ki kadın-erkek eşitliği üzerine vaazlar vermeye başlamış:

"Fiş prize eşit değildir. Ama hangisi daha üstündür? Bir hüküm verilebilir mi? Ya da ikisinin görevi de aynı mıdır? Kadının, hayatın zorluklarına tahammül edecek, ağır işleri görecektir, makineleri ve yükleri indirip bindirecek gücü var mıdır? Bu işler **kadına yaptırılırsa**, fitrata, yani tabii ve doğal olana karşı çıkmış olunmaz mı? Zarafette, duygusallıkta, nezakette, şefkat ve merhamette erkek kadına yetişemez. Soğukkanlılıkta kadın erkeğe yetişemez. **Bazı kadınların erkeklere ait bazı işleri başarıp birçok erkeği geride bırakması, tamamen istisnai durumlardır.** Ayrıca öne geçmekle öne geçirilmeyi birbirine karıştırmamak gerekir. **Erkeklerin bir kadına ileri bir görev verip de, bakın işte, kadınlar da bu makamlara yükselebiliyor demeleri, kandırmadır."**

Yukarıda kısa bir bölümünü koyduğum yazının geri kalan kısmı da farklı değil, tamamını okuyunca insan lafa neresinden gireceğini, neresine itiraz edeceğini şaşırıyor; kadın-erkek eşitliği konusunda kavram karmaşası var deyip caka satarak lafa giren vatandaşın bir kavram olarak eşitlikten ne kastedildiğinden bihaber olması mı; kadın ile erkek eşit değil demek kadını aşağılamak anlamına gelmez deyip sonrasında genel algıda erkek işi olarak görülen işlerde başarılı olan kadınların aslında kendilerinin öne geçmediğini, öne geçmelerine göz yumulduğunu ima etmek mi; kadına kendi biçtiği, efendim bunlar

zariftir, duygusaldır, şefkatlidir, bunlar şu işleri yapınlar gibisinden kendi kafasında biçtiği kalıba sokmaya çalışması mı; düşüncesini kanıtlamak için ortaya attığı ikisi ilkököl seviyesinde, diğeri yapış yapış salyalı bir erkeklik kokulu **fiş-priz metaforu** olan 'kanıt'larının alâkasızlığından mı dem vursa insan şaşırıyor.

Eşitlik mekanik düzeyde algılanmaz, mekanik düzeyde doğada eşit olan, bırakın kadınlı erkeği iki tane aynı şey bulunmaz.

Ne erkekler ne de kadınlar kendi aralarında eşittir, herkesin kendi biyolojik, fizyolojik, psikolojik vs. özellikleri vardır. Sübjektiflik kavramı da zaten buradan kökenini alır. Kişi bir şeyi kendisini merkez alarak algılıyorsa buna sübjektif olma, geneli merkez alarak algılıyorsa objektif olma denir.

Kadınların fiziksel olarak erkeklerden güçsüz olması onların örneğin ev içi ücretsiz işçi olarak çalışmalarını gerektirmez ya da erkeklerin kadının fiziksel güçsüzlüğünü temel alıp onun nasıl yaşaması, ne yapması gerektiğine karar verebilme hakkına sahip oldukları anlamına da gelmez. "Kadınların fitratı böyle, biz buna uygun davranmazsak o zaman eşitsizlik olur" gibi bir tez ortaya atmak işine geldiği gibi davranmaktır. Zaten herhangi bir tartışmada 'fitrat'tan dem vurmak, sistemin o anki işleyişinden memnun olduğunu, değişmesinin istenmediğini işaretidir, İslamcıların da bir

numaralı argümanıdır. Böyle gelmiş böyle gider demenin az biraz mistik halidir.

Örneğin bir matematik profesörü olmak için yük kaldırıp indirebilme yeteneğinizin ne düzeyde olduğunun bir önemi var mıdır? Ama siz kadınları önce evlere sonra

da örtüler altına hapsedeceksiniz, bu şefkatlidir deyip bir erkeğe mal gibi verip onun hizmetini görmesini bekledikten sonra bu kadın matematik profesörü olabilir mi? Ondan sonra matematik profesörlerinin hepsi değilse de

çoğu erkek diye erkeği kadından üstün görüp, fitrat böyle biz ne yapalım abi diyeceksin, hadi ordan!

Dünyadaki işlerin yüzde 66'sı kadınlar tarafından yapılıyor kadınlar dünyadaki gelirin sadece yüzde 10'una sahipmiş! Yüzde 56'sı bir şekilde ellerinden alınıyor. Kadın ile erkeğin fiziksel olarak denk olmamasının bu istatistik ile bir alakası var mı? Yok. İşte eşitlikten dem vuracaksın bundan bahsedeceksin. Bu noktada iste eşitliği, herkes emeğinin karşılığını alsın de, zor mu geliyor?

İçinde yaşadığın toplumda binlerce bedenini satarak yaşamaya çalışan kadın varken, erkeklerle konuşuyor diye gencecik yaşında **bir kümeste canlı canlı toprağa gömülüp, ciğerlerine toprak dola dola ölmüş bir kadın** varken, yolda, otobüste her an her yerde taciz tecavüz korkusuyla

yaşarken kadınlar bunlardan bahsedeceksin ki lafının bir kıymeti olsun.

Kadının fiziksel güçsüzlüğü onu erkek egemen toplumların kolay hedefi haline getiriyor. En kolay sömürülebilen, üstünde tahakküm kurulabilen birey kadın oluyor. Öyle olmasa **kobici** bu vatandaş böyle rahatlıkla kadınları aşağılar bir dille üst perdeden konuşamazdı.

Marx, **aç karınla felsefe yapılmaz** demiş. Kadınlara bilgi ve becerilerini geliştirme fırsatı tanımayacak, sürekli birinin kızı, birinin eşi olarak tanımlayıp kadını sürekli bir erkeğin mali seviyesinde görüp, kadının ürettiği ekonomik değeri elinden alıp onun kendi hayat dinamiklerini, şartlarını oluşturmasının önüne set çektikten sonra kadının bu şartlar altında doğal olarak toplumdaki geri kalmışlığına mazeret olarak kadının kendi 'fitrat'ını öne süreceksin. Yavuz hırsız misali... Nasıl aç karınla felsefe yapılmıyorsa olmayan imkanlarla da kadın ya da birey kendisini geliştiremez, bu bireyin değil toplumsal sistemin sorunu ve suçudur.

Kadınların toplum içerisindeki geri kalmışlıklarının önlenemesinin tek bir yolu vardır o da her türlü iktidarın toplumlar bünyesinden sökülüp atılmasıdır. İktidar pratiği varlığını korudukça özellikle fiziksel güç iktidar olmanın önemli belirleyenlerinden biri olacaktır. Kadın da erkek de kendi öznitelikleri ölçüsünde üretime katkıda bulunabilir ve ihtiyaçları ölçüsünde tüketebilirler, ancak böylesi bir ortamda kadınların kendilerini gerçekleştirebilmelerinin önü açılabilir. Bunun dışındaki her tür toplum yapısında birçok toplum katmanını olduğu gibi kadını da sömürmek için bin türlü bahane bulunmaya devam edecektir.

Burjuva siyasetçilerini genelevde çalıştırmaya karar verdik!..

Şimdi size utanç verici birkaç istatistik vererek konuya direkt gireceğim zaten üstüne fazla laf söylemeye gerek yok: **İstanbul, İzmir ve Ankara'da toplam 60 bin kadın genelevde çalışmak için vesika sırası bekliyormuş. Toplamda ise Türkiye'de vesikalı ve vesikasız olarak çalışan 'hayat kadını' sayısı ise resmi rakamlara göre 100 bin!** Sadece İstanbul Karaköy'deki meşhur geneleve girmek için başvuru yapan kadınların sayısı 6 bin. Bu Karaköy'deki genelevde 120 kadın çalışıyor, bir günde 5 bin kişiye 'hizmet' veriyormuş. Yani çok afedersiniz ama **bir kadın bir günde ortalama 41 kişiye 'hizmet veriyor' hesaba göre!** Resmi olmayan genelevlerde çalışan 18 yaşın altında çalışan kadınları söylemiyorum. Karaköy'deki genelevin içindeki bir evin değeri 3 milyon lira -eski parayla 3 trilyon! Bu memleket çok muhafazakar ya hani, ondan en çok para eden gayri menkuller genelevler, değil mi? Eskiden bu piyasanın hakimi 24 ev ile Matild Manukyan imiş.

Bu Manukyan denen kadın Türkiye'de 6 defa vergi rekortmeni oldu, bazı densizlerin kadınların gururu olarak gösterdiği Tansu Çiller bu sıralarda Başbakan'dı ve Cumhurbaşkanı da, "Genelevleri kapatalım da millet bizi mi şey yapsın?" diyen Süleyman Demirel'di. Bu devlet Manukyan'a çok ödül verdi, çok!

Şimdi insan düşünmeden edemiyor? Hani muhafazakardık lan biz?! Hani mukaddesatçıydık?! Nasıl göz yumuyor bu 'muhafazakâr' toplum bu işe? Başımızdaki muhafazakârlar neden ses çıkarmıyor hiç? Millet neredeyse İş Bulma Kurumu'ndan önce vesika almaya gider olmuş...

Marx *Manifesto*'da ve birçok yerde bu konuya da değinmiş. Burjuvaların, Komünistleri kadınları 'ortak mülkiyet' yapmak istemekle suçladıklarını ama bunu asıl burjuvaların yaptıklarını, mevcut mülkiyet biçiminin tanımladığı geleneksel aile biçiminin sadece burjuvalarda mevcut olduğunu, mülksüzlerin aile

ilişisini ise sadece para ilişkisine indirgeyerek fuhuş'u yaygınlaştırdığını söylemişti. İşte bu memleketi kim, nasıl bu hale sokmuş Marx 150 sene önceden söylemiş.

Hakan Gülseven **RED**'deki bir yazısında, "Artık bu memleketin en namuslu yeri Karaköy genelevidir,"

demişti. Hakikaten öyleymiş. Birileri, hakaret için, "O.. çocuğu!" diye küfür eder ya, milleti bu hale getirenlerde genelevde çalışan kadınlarındaki namusun milyonda bir yok.

Aslında bizim memleketimiz açık hava genelevine dönmüş onun farkında değiliz. Vesika için binlerce kadın sırada bekliyor, ama asıl namussuzluğu yapmak istersen sana her kapı sonuna kadar açılıyor. Bunu bilmek için ayrıca bir kumazlığa da gerek yok, artık daha lise yıllarında çocuklarımızın kafasına sokuyorlar bunu. Kopya çekip kısa yoldan üniversiteye cemaat yardımı ile girmek isteyen her sınavda ayrı bir şifre icat ediliyor, diğer yandan Başbakan buna karşı duran namuslu öğrencileri karşısına

10 bin yandaş çıkarmakla tehdit ediyor.

Bütün bunları yapanların ağzından 1 dakika olsun 'muhafazakâr' kelimesi düşmüyor. Artık kim muhafazakâr, kim namuslu ona siz karar verin.

Bundan önceki seçimde eski bir 'hayat kadını' milletvekili aday olmuştu. Açtığı bir pankartta siyasi parti liderlerini geneleve davet etmişti. Benim de böyle bir hayalim **var aslında! Siyasi liderler genelevde çalışmaya başlasın.** Bu ülkede gencecik kadınların genelev sırasında beklemek zorunda olmadığı, ortalık bizi bu hale getiren namussuzlardan temizlendiği zaman, zulüm müzesi olarak hizmet veren genelevlerde müze görevlisi olarak çalışınlar, ortalığı süpürsünler... Bugüne kadar namussuzluktan, hırsızlıktan başka iş yapmayanlar açlıktan ölmek için genelevlerde ilk kez alinteriyle çalışınlar...

Belki Engin Ardıç'a da öyle bir iş verir devrimci işçi iktidarı. Hem korkmasına gerek yok, nasılsa kimse 'öpmez' onu!..

ONUR DALAR

Bir oportünistin oto-portresi

Bir profil üzerinde duralım bu yazıda, kendisinin birkaç yazısından alıntılarla 1970'ten bugüne nasıl evrilmiş olduğuna bakalım. Bakabildiğimiz kadar bakalım. (Kaynak: *Tiyatro 70* dergisi, Sayı:6-7-9, Temmuz-Ağustos-Ekim 1970)

'Popülizm Üzerine'

Temmuz yazısının başlığı şöyle: *Popülizm Üzerine* ve Nejat Uygur ile tiyatro üzerine bir söyleşi yapıyor. Arada şöyle bir soru yöneltiyor Nejat Uygur'a: "**Devrimci politik tiyatro üzerine görüşleriniz?**" Uygur da böyle yanıtlıyor kendisini: "Tiyatro ve politika birlikte bulunmaması gereken iki kavramdır." Zannedirim ki o yıllarda bu cevap adamımızı hoşnut etmiyor.

Yazının devamındaki içerik şu şekilde sahne alıyor kendisinin analizinde:

"Bu tür tiyatroların tümü halka inmekle, halka yakın olmakla övünmektedirler. Aslında oynadıkları topluluklar ne işçi, ne köylü, ne de küçük esnaf ve bürokratlardır. **Kültür ve beğenisi gelişmemiş, burjuvaya dönüşmekte olan garip bir orta sınıf buldular, ona oynuyorlar...** Sonuç olarak sözünü ettiğimiz tiyatro türü belli bir siyasal düzene ve yapıya bağlıdır; belli sosyal şartlar içinde ortaya çıkmıştır. Elbette ki bir süre sonra değişen yapı ve şartlarda kendiliğinden ortadan kalkacaktır."

(Bence burada devrime işaret ediyor adamımız; devrim olacak ve bu köhne topluluklar tiyatro tarihinin çöplüğüne gidecek diyor. Böyle derdi de, hatta ağırları da söylerdi, fakat o zaman içinde bulunduğu siyasetin terbiyesi buna müsaade etmiyor veya terbiyesi henüz bozulmamış. **Şimdi ise kendisi 'kültür ve beğenisi gelişmemiş, burjuvaya dönüşmekte olan garip bir orta sınıf' buldu, ona oynuyor...** HT)

'Devrimin Doğruları'

Aynı derginin bir sonraki sayısında *Devrimin Doğruları mı Güner Sümer'in Doğruları mı?* başlıklı yazısında, yine bir söyleşiden sonraki tahlil bölümünde bakalım ne diyor:

"Bir sendikanın, toplu sözleşme görüşmeleri emekçiden yana sonuç vermeyince, üyelerinin çalıştığı işyerinde greve gitmesi onun en doğal hakkı ve görevidir. Bir anlamda **grev, emekçi gücünün somut ifadesi olan sendikanın kendi kendini doğrulamasıdır.**"

Alıntılarla gidiyorum bu yazılardan, hepsini buraya taşımanın bir anlamı yok. Fakat okuru yanıltmak için dokuyu bozacak, adamın demek istemediğini dedirtecek makaslamalar da yaptığımız yok. Genel fikir içinde en çarpıcı olan noktaları paylaşıyoruz. Şöyle:

"Asıl üzücü olan, son zamanlarda moda olan 'birbirini karşıdevrimcilik ve işbirlikçilikle suçlamak hastalığının' AST grevi gibi bir

"Gazeteciler gurubunda dikkati çeken ve bugün de (1970) Küba'nın etkili politikacılarından olan Carlos Rafael Rodríguez'in tutuklu Rivero'ya verdiği şu cevap oldukça anlamlıdır: **Dünya, oportünistlerin değildir! O, savaşılmaya hazır olanlarındır!**"

eyleme bulaşmış ve bulaştırılmış ya da bulaştırılmış olmasıdır. Bu tür suçlamalar yalnız ve yalnız devrimci cepheyi ufalayıp bölmekten, **asıl karşıdevrimci faşist sürülerinin** de bir kat daha güçlenmesini sağlamaktan başka bir şeye yaramamaktadır."

Doğru söylüyor...

"Şüphesiz, hiçbir devrim hükümeti, karşıdevrimcilere böyle adil bir duruşma ortamı sağlamamıştır"

Yine aynı derginin 9. sayısında, bir tür başyazıda Hans Magnus Enzensberg'in *Havana Duruşması* adlı oyununu değerlendiriyor. Önce olayın tarihsel yanı hakkında bilgi veriyor, okuyalım:

"Amerikan Gizli Servisi CIA, 17 Nisan 1961'de Küba'nın Giron Sahiline bir çıkartma düzenledi... Harekâtın amacı 1959 yılından beri devam eden Küba Devrim Yönetimini devirmek ve yerine Küba'daki Amerikan çıkarlarını koruyacak bir rejim getirmektir. Bu iş için ABD'ye sığınmış 1500 Kübalı karşıdevrimci kullanılmıştır."

Bu arada Nazım Hikmet'ten bir alıntı yapıyor yazısına:

"...Küba'nın havasında ağır çiçek kokularıyla karışık leş kokusu dağıldı yani Birleşik Amerika Devletleri kokusu..."

Devam ediyor:

"Bu harekât dünya kamuoyunca 'Domuzlar Körfezi Çıkartması' diye bilinir. **'Domuzlar Körfezi Çıkartması' karşıdevrimciler ve CIA için kesin bir yenilgi ve acı bir hüsrana sonuçlandı.** 72 saat içinde 1500 saldırganın 1133'ü tutuklandı, geri kalanları ise Zapata Batakıkları'nda öldürüldü..."

(Tutuklular) **'Vencimos - Patria O Muerte' (Yeneceğiz - Ya Vatan Ya Ölüm)** yazılı büyük bir yaftanın asılı olduğu tiyatro salonunda sorguya çekildiler. Silahlı milis askerlerinin denetiminde yapılan sorgular dört gece sürdü. Salonun aldığı ölçüde halk

da sorguları izledi. Televizyon kameraları ve mikrofonlar, sorguları dakikası dakikasına bütün dünyaya iletliyordu..."

"Nitekim dört gece süren sorgu sonunda hepsi barakalarına döndüler. Şüphesiz, hiçbir devrim hükümeti, karşıdevrimcilere böyle adil bir duruşma ortamı sağlamamıştır. Bu koşullar altında her tutuklu inandığı düşüncüyü rahatça savunmak olanağını buldular. Buna karşılık gazeteciler onların savunmalarını çürüttüler ve gerçeği onlara ve kamuoyuna bir kez daha açıklayıp ispatladılar."

"...Değişik köken ve inançlara sahip bu adamların (karşıdevrimci tutuklulardan bahsediyor) birleştikleri tek nokta **Küba Devrimine ve Sosyalizme ihanettir.** Sorgularında takındıkları tavır genellikle inatçı bir idealizmdir. Hepsinin kendine göre idealleri vardır, madem ki Başkan Castro 'İnsanın ideali uğruna çarpışması gerekir,' demiş işte onlar da bunu yapmışlardır... vb... vb... **Yenilginin en hayvanca ifadesi olan mutlak inkara sığınan katil Calvino** bir yana içlerinde çoğu burjuva değerlerine göre kültürlü ve ilerici kişilerdir."

"Ve Komünizmi yenecek tek ideoloji Hristiyanlıktır"

İlerleyelim yazıda, bir başka alıntı:

"Rahip İsmail De Lugo'nun yazmış olduğu halka çağrıda geçen şu cümle özellikle ilginçtir: 'Savaşımız komünizme karşı demokrasinin savaşıdır... Ve komünizmi yenecek tek ideoloji Hristiyanlıktır.' (Ama hakikaten ilginç, değil mi? HT) De Lugo, İspanya İç Savaşı'nda da Frankistlerin yanında çarpışmıştır... Amacının toprak ağalarını ve milyonerleri kurtarmak değil Meryem Ana'yı komünistlerden korumak olduğunu belirtmişti. Okuyucunun kolaylıkla sezinlediği gibi, tutukluların kafa yapılarıyla **Türkiye'de onlarla aynı paralelde olan kişilerin kafa yapıları** büyük bir uyum içindedir... Gerçekten de karşıdevrimcileri yalnızca

yobaz ve faşist sürüsü olarak nitelemek, büyük bir yanlışlığa düşmektir. **Devrim öncesinin bulanık ortamında 'ilerici' vb olduklarını ileri süren bazı çevreler, artık kesin bir tavır takınmaları ve devrime katılıp katılmamaları söz konusu olunca, kolayca devrimin karşısına düşmektedirler.** Bu Küba'da da böyle olmuştur, dünyanın birçok ülkesinde de..."

"De Lugo'nun sözleri zaten ufak değişiklikler **'Uhuuvet, Fütüvvet, İçtihat'** gibi birtakım paçavralarda her dakika okunduğunda artık kanıksanmıştır..."

"Özellikle bu açıdan, Havana Duruşması her devrimci tarafından büyük bir dikkatle ve ibretle okunması gereken bir metindir. Kübalı **karşıdevrimciler ve onların başka sütkardeşleri arasında kurulacak her paralellik, devrimci cephenin gözünü biraz daha açmalı, devrimci safların biraz daha sıklaştırılmasını sağlamalıdır.**

Gazeteciler gurubunda dikkati çeken ve bugün de (1970) Küba'nın etkili politikacılarından olan Carlos Rafael Rodríguez'in tutuklu Rivero'ya verdiği şu cevap oldukça anlamlıdır: "Dünya, oportünistlerin değildir! O, savaşılmaya hazır olanlarındır!"

Nedir?

Ne ki adamımızın 1970'ten bu güne değindiği ve eleştirdiği noktalarda ve vaktiyle durduğu yerde değişen bir şey olmamıştır, sorun ve çözüm aynılığıyla cascavlak ortadadır.

Küba Devrimi yine oradadır, Amerikan tezgâhları yine yanı başımızdadır, tiyatronun dramı Kültür Bakanlığı düzeyinde aşikârdır, burjuva cahilliği aynı derttir, karşıdevrimciler hâlâ vardır ve daha güçlüdür, grevler yine grevdir ve oradaki amaç bir oportünizme tenezzül etmemiştir, devrimin doğruları değişmemiştir. En büyük düşman orada hâlâ komünizmdir ve fikirlerince mücadele şekli şümülü kendisinin yazdığı gibi **"Uhuuvet, Fütüvvet, İçtihat menşeli birtakım paçavralarda her dakika okunmakta"**dır, işbirlikçilik, döneklik tavandadır. Yahu mesele, yine meselenin kendisidir!

Değişen?

Değişeni biliyoruz, değişmenin niçin olduğunu da... Bir boyutuyla kendisi yazmış yukarıda zaten, bir daha alalım: "Devrim öncesinin bulanık ortamında 'ilerici' vb olduklarını ileri süren bazı çevreler, artık kesin bir tavır takınmaları ve devrime katılıp katılmamaları söz konusu olunca, kolayca devrimin karşısına düşmektedirler. Bu Küba'da da böyle olmuştur, dünyanın birçok ülkesinde de..."

Kim mi idi bu cevval devrimci, yani devrimin devrimcisi? Engin Ardıcı! Şimdinin bir nevi uhuuvetçi fütüvvetçi içtihatçı Rahip İsmail De Lugo'su ya da Domuzlar Körfezi'nin karşıdevrimcisi Rivero'su!..

'Tezgahtar' yerine 'satış danışmanı', 'sekreter' yerine 'yönetici asistanı', 'keyfiyete dayalı sömürü' yerine 'esnek çalışma saatleri'... Tezgahtar olabilmeniz için ilk şart tezgahtara 'tezgahtar' dememek ve tezgahtarlık denen 'ayıp' şeyi yaptığınızı bildiğiniz halde 'satış danışmanı' vakarına sahip olabilmektir...

'Euphemism' ve 'insan kaynakları'

Euphemism' lafının Türkçesi 'örtmece' yahut 'edebi kelimeler' diye geçiyor lügatlerde. Zehri şekere bulamanın pek ustalıkla yapıldığı bir memlekette bu kavramın var olmuyor olmasının ironisi bir yana; tercümesi de pek bir zayıf, acemice sanki. Bu kaba çevirinin sorumlusu TDK mı, emin değilim ancak öyleyse TDK'nın aciz kaldığı Türkçeleştirmelerde işi ehline danışmamasından şikayetçiyim. Bir işin ehlini kim bilir; elbette insan kaynakları, mevzu 'euphemism' ise daha uzağa gitmek de gerekmez zaten, hepimizin bildiği gibi insan kaynakları uzmanlarının -'ehil'in Türkçesi- en iyi bildiği işin ehliyse, en temel meşgalesi de 'euphemism'dir. 'Tezgahtar' yerine 'satış danışmanı', 'sekreter' yerine 'yönetici asistanı', 'keyfiyete dayalı sömürü' yerine 'esnek çalışma saatleri'... Daha saymaya bilmem gerek var mı? İnsan kaynakları departmanlarının dolaşıma soktuğu sözcüklerin başarı oranı belki TDK'yı aşmıştır bile kim bilir. Tabii insan kaynaklarının bu başarısında emek pazarına hakim çiğnenemez kanunların katkısını göz ardı etmemek gerekir. Tezgahtar olabilmeniz için ilk şart tezgahtara 'tezgahtar' dememek ve tezgahtarlık denen 'ayıp' şeyi yaptığınızı bildiğiniz halde 'satış danışmanı' vakarına sahip olabilmektir. 600 lira

maaşla çalışan bir 'tezgahtar' düpedüz 'loser'dır fakat bir 'satış danışmanı' parlak geleceğinin arifesinde bir kariyeristtir. Laf deyip geçmemek, insan kaynakları uzmanlarını - euphemism değil alınteri- takdir etmek gerekir; 'euphemism' böyle yapılır.

Bir limondan farksız...

Öte yandan 'terzi kendi söküğünü dikemezmiş' prensibi gereği, 'insan kaynakları' lafında değil 'euphemism', 'örtmece' olmayı hak edecek kadar dahi maharet gösterilememiştir. 'İnsan kaynakları' lafı tüm o 'tezgahtar' değil satış danışmanı' sahtekarlığını ayan eder, mızrak çuvala sığmaz bir yerde. Hak dağıtmakta nekes, paye dağıtmakta cömert sistemin gözünde namımız ister danışman ister uzman olsun aslında bir limondan farksız olduğumuzu anlarız; 'esnek çalışma saatleri'nin sıkıp attığı bir limon. Denizi, ağaçları, dereleri bizim refahımız, insanlığın refahı adına birer kaynağa indirgeyenler 'insan' ismini de bir 'örtmece'ye indirger. 'İnsan kaynakları' kelamı ne insandan, ne de insaniyetten zerre taşır içinde.

Bu beceriksizliğe rağmen, kapitalizmin kurduğu dil, hegemonyasını borçlu olduğu o sihirli kelimelerdeki ustalık hayran olunasıdır. En başta geleni 'verimlilik'tir bu kelimelerin. 'İnsan kaynakları' denen

meşgale varlık nedenini bu kelimeye borçludur misal. Hatta asıl iştigal etmesi gereken iş, edebi kelimeler değil, doğru işe doğru insan bulmaktır insan kaynakları departmanlarının. Eh, insanlar bir kilo patlıcan değildir ve insanları en verimli olacakları işlere yerleştirmek de patlıcanları yemeklik yahut kızartmalık olarak ayırmaya benzemez. Ama neticede onlar da kaynaktır, elbet bir yol bulunur; tabii yeni sihirli kelimelerle!.. Günümüzün Türkiye'sinde bunlar, kendine güven, iletişim yeteneği, yaratıcılık, vb. gibi herkesin içini istediği gibi doldurabileceği kavramlardır. Bu neo liberal amentü kutsanır ve 'ikci'ların ekspertizine bırakılır; kendine güven nerede biter küstahlık nerede başlar kimse sormaz, yaratıcı sayılmak için müzik kulağı yeterli midir yoksa deneysel bir performans mı beklenir bizden, kimse düşünmez. Sahi, Orhan Pamuk'tan iyi satış danışmanı olur mu? Neyse ki 'ikci'lar ilmin en hakiki mürşit olduğunu bilirler ve tedariklidirler. Size doldurtacakları sayfalarca kişilik testleri vardır ve sevdiğiniz renkleri sıralamanızla alacanızı içinizden çıkartıverirler. Tabii 'ikci'ların hiçbirisi psikiyatri eğitimi falan almamıştır ama zaten eğitim üstünde durulması gereken bir şey değildir pek; kendine güven, iletişim yeteneği, prezentabl olmak gibi hasletlerin yanında

esamisi okunmaz. Açıkçası doğru işe doğru insan şiarı bile manasızdır, bu özelliklere sahip her insan her iş için doğru insandır. Üst pozisyonlarda istihdam edilecek insanlar için belki ayrıca bir Rorschach testi de uygulamak faydalı olabilir. 'Pseudo-science'in açık denizinde yüzmeyi seven 'ikcılar', niteliklerimizi bir kenara koyup kapitalizme imanımızı yarıştırırlar, riya bu yarışta serbesttir. Maaş sormak ayıptır, işe heves en başta gelir, bu hevese sahip insanları sabahın altısında metrobüsleri doldurmuş halde görebilirsiniz.

Peki verimlilik? 'İnsan kaynakları' adıyla vaftiz edilmiş bir neo-liberal insan sarraflığının verimliliğe katkısı nasıl olur da ölçülebilir? Hangi müspet dayanakla, neo liberalizmin önyargılar derlemesinin üretime katkısı belirlenir? Ya kapitalizmin o çok böbürlendiği; 'Sol'u, 'Sosyalizm'i yoksunluğuyla suçladığı rasyonelliği nerededir? Sahiden bu soruları sormak gerekli mi? Yoksa kapitalizmin bir toplumsal kanun, insan tabiatının bir gereği olmadığını; varlığını sürdürürebilmek için kültürel angajmana, bir tür imana ihtiyaç duyduğunu bilmek yeterli mi? 'İkci'lar işte bunun için, verimliliğe katkı olsun diye değil, işsizlik cehennemiyle terbiye edilen bizlere iman ettirebilmek için varlar ve var olacaklar o sihirli kelimeleriyle...

Bekaretini yitirmiş!..

Dışarıdan bakanlar için çağdaş sanat dünyası oldukça parıltılı görünür: Gıpta edilecek yaratıcılıkta **sanatçılar**, yaratılan eserleri gözde mekânlarda, parlak kataloglar eşliğinde izleyicilerle buluşturan **galericiler**, eserleri felsefi boyutta analiz ederek yüksek perdeden tartışan **eleştirmenler**, sanatı tüm dünyada görünür kılmak için uluslararası dolaşıma sokan **küratörler**, sanatçılara hak ettikleri değeri vermek ve onların elinden çıkan nadide eserlerin gelecek kuşaklara kalmasını sağlamak için servetlerini feda eden **koleksiyoncular**, koleksiyonlardaki eserlerin -daha da- hak ettikleri değeri bulmalarına yardımcı olmak için gece gündüz didinen **müzayede evleri** ve nihayetinde topladıkları sanat eserlerinin, her Allah'ın günü, kuru bezle tozunu alan **müzeler**... Yazımın başlığı, bir tespit olmaktan ziyade, hayatımızı daha anlamlı hale getirmek amacıyla üretilen eserlerin aslında hangi dalaverelerle dolu bir dünyanın oyuncakları olduklarını bilmenize yardım etmek için, yazıyı okutma tuzağına düşürmek umuduyla atıldı. Kullandığımız resim de aynı amaca hizmet ediyor. Siz yine de 'köprüden önce son çıkışı' kullanarak okumaya burada son verip ruhunuzun en büyük gıdası olan sanattan zevk almaya devam edebilirsiniz. Ya da, buyurun siz de bekâretinizi yitirmeye...

Çek defteri sanatı

Sıraya tersten başlayalım. Müzeler sanattan ne bekler? Kapitalizmde değer fiyatla ölçüldüğü için, bir müze bünyesindeki sanat eserinin olabildiğince pahalı olmasını ister. Ne kadar yüksek fiyat telaffuz edilirse, müzenin tanıtımı için temel şart olan basında hakkında çıkan haber sayısı da o kadar çok olacaktır. O halde bu durumu kibarca yönlendirmenin bir sakınca olmasa gerek. New Yorklu kozmetik imparatorluğu vârisi **Ron Lauder**, aynı şehirdeki galerisi **Neue Galerie** için 2006'da **Gustav Klimt**'in *Adele Bloch-Bauer'in Portresi I* adlı eserine 135 milyon dolar ödedi. Bir Klimt resmi için tahmin edilenin dört katı olan bu miktar dünyada o güne dek bir tablo için müzayedede ödenen en yüksek fiyattı. Benzer bir olay Türkiye ölçeğinde rekor bir fiyatla satılan **Osman Hamdi Bey**'in *Kaplumbağa Terbiyecisi* adlı tablonun başına gelmişti. Resim 2004'teki bir müzayedede, yeni açılan **Pera Müzesi** tarafından 5 Milyon TL'ye satın alındı. Koç ailesi, eğer **Eczacıbaşılar** müzayededen çekilmeseydi daha

fazlasını da gözden çıkarmıştı. Bu resimler artık sanatsal nitelikleriyle değil, sadece fiyatlarıyla anılıyorlar. **Don Thompson**, "Fiyat, sanat tarihinin artık bir çek defteriyle ne kadar kolay yeniden yazıldığını göstermektedir," der.

Müzayeciler sanattan ne bekler? Bu saçma bir sorudur. Müzayeciler beklemez, harekete geçer. Son 30 yılda sanat ekonomisiyle finans kapital arasındaki bağları kurma tiyatrosunun baş aktörü olan müzayede evleri bir yapıtın değerini spekülâtif olarak yükseltmek için gerekirse yüksek fiyattan kendileri satın alırlar. Bu durum, yatırımcılara sanatın ne kadar verimli bir yatırım enstrümanı olduğunu göstermek için gereklidir. Müzayeciler için ne sattığı değil satıştan karşılıklı olarak ne kadar gelir sağlandığı önemlidir.

Akbabalar ve cenazeler

İlk Amerikan müzayede evleri uzun yıllar koleksiyonculara aynı celsede hem tablo hem de köle satın alma imkânı sunmuşlardı. Günümüzde yaklaşık 7 milyar dolar olan müzayedelerdeki -en üst segmentin tahminen yüzde 40'ı sahte eserlerden oluşan- sanat pazarının yüzde 95'i iki İngiliz şirketi olan **Christie's** ve **Sotheby's** tarafından kontrol edilmektedir ve ilginç çalışma yöntemleri vardır. Örneğin, iki şirketin sekreterleri her gün *The Times*'in ölüm ilanlarını kesip ilgili yöneticilere iletir. Büyük bir koleksiyoncunun ölümünden sonra müzayede evinin üst düzey yöneticileri cenaze töreninde hazır bulunur ve vârislere terekenin kendi aracılıkları ile satılması karşılığında cazip teklifler sunarlar. **Doğada akbabaların izlediği yöntemin bunun yanında oldukça masum kaldığı** söylenebilir.

Sanattan en fazla beklenti içinde olan koleksiyonculardır. Çuvalla parayı sadece kendilerine saygınlık sağlaması için dökmeyeceklerine göre, öncelikle kapitalin büyütülmesini hedefledikleri açıktır. Bu beklenti tacirler ve müzayeciler tarafından alındığının yüzlerce katı fiyata satılan bir kaç eser binlerce kez örnek gösterilerek oluşturulur. Ancak koleksiyonlardaki zarar eden eserlerden hiç söz edilmez.

Birçok koleksiyoncu satın aldığı eserlerin yüzde 60'ının değerini kaybettiğini veya yerinde saydığını gizler. Toplamda sanat eserlerinden edinilen kâr ve zararın bilançosu, aynı süre içindeki -yine hayali bir yatırım aracı olan- hisse senedi yatırımının getirisinden farklı değildir. Kısaca sanatın mutlaka yüksek kâr getiren bir yatırım olduğu efsanesi tamamıyla hurafedir. **Julian Stallabrass**'ın ifadesiyle: "Koleksiyoncular için sanat piyasası sanat eserlerinin, yatırım, vergiden kaçınma ve kara para aklama gibi çeşitli amaçlar için kullandıkları ikincil bir spekülasyon piyasasıdır." Bundan 15 yıl önce meydana gelen **Susurluk Kazası**'nın ardından içeri alınan mafyozlara destek olmak için, dönemin Galerici Derneği Başkanı, televizyonda, "**Koleksiyoncularımız hapiste, resim satışlarımız düştü,**" demişti, şaşırtıcı değil...

Hiç kimsenin dikkate almadığı, piyasanın 'fasulyeden' piyonları konumundaki eleştirmenlerin, eski güçlerini kaybetmiş olmanın bilinciyle sanattan beklentilerini makul düzeylere indirdiklerini görüyoruz. Bundan on yıl önce kendisine bir resim hediye edilmeden övgü veya tanıtım yazısı düzmeyen kalemler, şimdi **Nevizade**'de bir akşam yemeğine, ya da bir-iki yüzlûge fit oluyor. Biraz ihtiraslı olanları ise, sessizce, özel

üniversitelerde kadro kapabilme ya da kurabildikleri ilişkiler sayesinde küratörlüğe soyunma hayalini besliyor. (Küratörlerin de alımlar ve sponsorluk aracılığıyla çağdaş sanatın denetimini ele geçirmiş olan uluslararası tekellerin gözüne girerek ve daha yüksek kazanç elde edebilmeyi umduklarını söyleyebiliriz.)

Çoğu eleştirmenin yazarken vicdanlarının değil de paranın sesine kulak verdiğini iyi bildiğinden, en gerçekçi tespit deneyimli eleştirmen **Robert Hughes**'dan geliyor: "Eleştirmenlerin bu kültürde üstlenmeleri gerektiği düşünülen rol bir genelevde piyanist olmaya benziyor, üst katta olup bitenler üzerinde hiçbir kontrolünüz yok."

Batı'ya yaranmak...

Özünde birer ticari işletme olan galerilerin de, doğal olarak sanatçılarıdan bazı beklentileri olacaktır. Kimi galericiler kendilerini dürüstçe 'tacir' olarak adlandırırken, kimileri kulağa daha saygın gelen 'galerici' adını tercih etmektedir. Bence tacir olarak adlandırılmalarında bir sakınca yoktur çünkü onlar sanatçılardan dünya pazarında -yani Batı'da- satılma şansı olan işler üretmelerini beklerler. **Batı dışında bir ülkede üretilen bir sanat eserinin Batı'da alıcı bulma şansı içerik olarak uluslararası tekellerin beklentilerini karşılaması, biçim olarak da Batı'ya ait dille üretilmiş olmasıyla doğru orantılıdır.** Eser **Çin'den geliyorsa 'politik baskıları, ekonomik büyüme ve tüketimciliği, kadınların ezilmesini ve nüfus denetimini'** eğer **Türkiye'den geliyorsa baskıcı ulus-devleti, yükselen radikal İslamı, Kürtlerin ve eşcinsellerin sorunlarını, kentsel dönüşümü ve devletçi ekonomik yapının hantallığını** yansıtmalıdır.

Sanatçılar sanattan ne bekler? Sanatın (*İnsanlık Anıtı* ve *Emek Sineması*) ve sanatçının (**Bedri Baykam**) alenen saldırıya maruz kaldığı günümüz Türkiye'sinde bence artık sanatçının bekleyecek zamanı kalmadı.

Ya siz? Yazıda sözünü etmediğim tek kişinin siz izleyici olduğunuzu fark etmişsinizdir. Evet, asıl sorum size: Durum böyleyken SİZ çağdaş sanattan ne bekliyorsunuz?

Not: Metindeki alıntılar İletişim Yayınları'ndan çıkan *Sanat A.Ş.* (**Julian Stallabrass**) ve *Sanat Mezat* (**Don Thompson**) adlı kitaplardan yapılmıştır. Çağdaş sanat dünyasının kapsamlı bir fotoğrafı için iki kitabı da okumanız şiddetle tavsiye edilir.

Anne ben izole oldum!

Bilmem sıkça rastlıyor musunuz hiçbir ideolojik temeli olmadan 'teori' ve çözüm yolları üreten insanlara? Sanırım içinde bulunduğum ortam gereği her gün fazlasıyla gözlemleme imkanı buluyorum öylelerini. Bu küçük örneklerden yola çıkarak, 1980 sonrası uygulanan siyasal izolasyonun genç kuşaklara yansımaları daha iyi görebiliyorum. Bu izolasyonun en basit ve sığ örneği, ebeveynlerimizin üniversiteye gitmeden önce bize sık sık tembihlediği, Aman okulunda anarşiklere karışma evladım, dikkat et!" mealindeki replik değil midir? Özünde bir annenin ve babanın masum bir endişesi gibi görünebilir. Ama tabloya iki adım geriden bakıp, büyük resmi görmeye çalıştığımızda, toplumumuzun 1980 öncesi ve sonrasında nasıl bir siyasi izolasyona tabi tutulduğunu ve beyinlerin nasıl

iğdiş edildiğini görürüz.

Geldiğimiz bu noktada, uyanmış, teknolojiyle donatılmış ve bilgiye anında ulaşabilen bir gençlik profili çiziliyor olsa bile, bunca iğdiş operasyonlarına direnen bir üniversite öğrencisi olarak baktığımda, değerlerin ve değer yargılarının içinin boşaltılıp yerine, 'internet ve bilgi gençliği' adı altında tek tiplendirilmiş bir gençlik yaratıldığını görmem zor olmuyor. Beğeniler aynı, bakışlar aynı, yorumlar sığ ve kuru... Tükettikçe yaşayan, tüketmek için yaşayan bir insan güruhu var karşımızda, o pahalı etiketleri kaldırdığımızda...

Beğeniler tek tiplendiriliyor, fabrika üretimi oyuncaklar gibi insanlar yetiştirip, toplumda beğenileri ve düşünceleri farklı insanlar sivriltilip, günah keçisi ilan edilmeye çalışılıyor. 30 yıl önce mahpuslarda gün ışığı arayan gözler unutturulmaya

çalışılıyor. Değerlerin içi boşaltılıp, ideolojilerin temelleri çürütülüyor. Bir ideolojiden kurtulmak için, zıt ideolojiyle melezlenip sakat çocuklar dünyaya getiriliyor: Liberal sol!..

Deve ve diyar...

Olaylar mantık süzgecinden geçirilip bakıldığında, ideolojilerin önemini yitirdiğini, beğenilerin, zevklerin, düşüncelerin tekleştiğini görmek hiç de zor değil. Küçükken anlamsız ritüellerle okullarda başlayan izolasyon süreci, büyüdüğümüzde medya ile, internet ile, o da olmazsa polis copu ve biber gazı ile devam ettiriliyor. Yani bizim kim olduğumuz, ne umutlar taşıdığımız önemli değil. Olay tamamen 'Ya bu deveyi güdersin ya da bu diyardan gidersin' olayı.

Çok değil bundan 30 yıl öncesine kadar baskıya, zulme direnen, ellerinde bahar kokulu hediyeler sunmaya

çalışanlar şimdi çoğumuzun dilinde sadece isim ve soy isim olarak anılmaktalar. Tabii onlar işbirliği yapmadıkları için, direndikleri için, Brütüs kılıklı dost müttefiklere çuvaldız batırıp, kocaman bir 'Nah!' çektikleri için, 'asi'ydiler, 'demokrasi düşmanı'ydılar.

Velhasılıkelam, bu ülke hangi kanattan olursa olsun çok kahramanlar yetiştirdi kanayan bağrından. Fakat sonra yetiştirdiği evlatlarını yine kendisi yedi. Kirli bu ülkenin elleri. Bu ülkenin vicdanında hâlâ sesi otuz yıl önceki gibi mahpushane duvarlarında yankılanan insanların ahı duruyor.

Evet, gelin siz yine annenizin babanızın sözünü dinleyin ve o bahsettikleri 'anarşikler'e katılmayın. Gidin evinizde televizyonunuzu seyredip, reklamlarda gördüklerinizi tüketip, mutlu bir hayat sürün. Belki de hayat öyle daha kolay... Esen kalın!..

**Okurlarından başka
kimsenin satın alamayacağı
haftalık gazete
16 SAYFA
13 MAYIS'ta çıkıyor!**

16 Sayfa

HAFTALIK MUHALIF

www.16sayfa.com

Yerli dizi gereksiz uzun...

Bir dizi düşünüyorum; herkesi TV'nin başına oturtan, reytingleri tavan yapan bir dizi. Muhteşem bir dizi olsun istiyorum, BBC'de bile yayınlanabilsin. Neymiş ki Arap kanalları? Önemli olan Avrupa'da, Amerika'da yayınlanması. Öyle bir dizi olmalı ki, Spartaküs yanında halt etmeli. Bu dizi var ya bu dizi, halkımızın beğenisiyle en az totalde yüzde 58 olmalı. AB'de 15, 'shaer'de 5 olsa yeter. Önemli olan, halkımızın geneli tarafından kabul görmesi.

Dizinin konusuna gelince, dizi hem hak'tan, hem halktan bahsetmeli. Zengin de olmalı, fakir de ama paranın nereden geldiği belli olmamalı. İkide bir Allah'ın adı anılmalı, sonra bol bol cami sahneleri ve bayrağımız yan yana görülmeli.

Değil mi ama? Yıllarca Amerikan filmlerinde kilise, Amerikan bayrağı görmekten, bir hal olduk. Zaten, bütün sevdiklerimiz Amerika'ya kaçtı, şey pardon gitti...

Biz ülkemizi çok seviyoruz, bunu dizimizde belirtmeliyiz. Sonra, esas oğlan ve esas kız olmalı. Birbirini severler ama kavuşamazlar. Vadide geçmeli olay, kurtlar kuzular olmalı. Esas aşkın dışında, en az on tane daha, kavuşamayan 'yan aşk hikayeleri' olmalı. Çünkü halkımız aşkı bilmediğinden, başkalarının aşkında, kendini yaşıyor. Bunu Yeşilçam'da öğrenmiştik...

Dayı yeğen olmalı, ama eziyete dönüşmeyen pasajlar olmalı. Sonra azıcık solculuk olmalı. Mesela, solcu mahallesinde bazı bölümler çekilebilir, misal bir atölye sahnesi olabilir, tekstil atölyesi iyi fikir. Bir de, mutlaka çok zengin ve iyi yürekli bir amca olsun -Hulusi Kentmen öldü, onun yerine geçecek biri olmalı. Zaten zenginler hep iyi yürekli, varsılığı nereden geliyor değil mi ama. Yoksullar olmalı... 'Tembel oldukları için yoksullar', bunun mutlaka altı çizilmeli. Kolay kadın olmalı, 'su testisi su yolunda kırılır' kıvamının altı çizilmeli, üstüne ünlem konulmalı. Yakışıklı erkek, bu kolay kadınla birlikte olsa da, esas kızı sevmeli. Esas kız da, evimizin kızı, mahallemizin namusu kıvamında fazla cıvımayan, fazla da sert olmayan, herkesin evlenmek isteyeceği bir hanım kızımız olmalı ve evlenmeden önce bu hanım kızımızın eli kimsenin eline değmemeli... Her bölümde ağlasa

iyi olur, halkımız ağlayan kadını sever.

Ağla ağla bir hal olan kadının, aslında çok zengin olduğu çıkmalı. Kavağın yeli, asmanın konağı, yaprağın dökümü konu başlıklarında toplanan ve 'uyu Türkiye halkları uyu' diye kısaca özetlenebilecek bu 'dizi dizi diziler' furiasında yerimizi alabiliriz artık.

Cemaat işlerine bulaşmış bir başrol

gerekli. Senaryo arada 'Ergenekon'u, 28 Şubat'ı irdelerse, tadından yenmez. Hatta konsept danışmanları liberalinden bir 'solcu', bir sağcı bir de orta yolcu olursa, dizinin inandırıcılığı artar. Zaten okumayan halkımız, gerçekleri de, bizim dizimizden öğrenir. Yani hayırlı bir iş yapmış oluruz. Sektördeki insanları istihdam ederiz. En az, birkaç sezon

Laz Marks yeniden Avrupa'da!

Laz Marks Emice Avrupa da maçlara devam ediyor.

1 Mayıs Meydanı'nda coşkulu bir kutlamanın içinde olan Laz Marks Emice, işçilerden emekçilerden yana bir dünya için maçlara devam edip oligarşiye, finans kapitale goller atmaya çalışıyor. 212. maçını İşçi Filmleri festivali'nin İstanbul etkinliklerinin açılışında yapan Laz Marks Emice'ye turne öncesi düşüncelerini sorduk;

"Bacular uşaklar cördüğünüz cibi maçlara devam edeyruk. İki buçuk yılda 212 maç bitti, ha bu maçlardan dolayı dört, rakamla da 4 dava açılmış bulanayl, Orantulamaya baksarsak gayet iyi bir demokrasi var ülçemizde, hatta ileri olduğu da söylenebilir. Aranuzda diyenler nerden çıktı eñrice bu ileri demokrasi yorumu, şöyleki ha bunlar doksanlardaki bin operasyonlarda ki cibi yargusuz sorgusuz katletmiyiler en azından sadece mahkemeye kadar tutuklayiler. Biraz mahkemeler uzun süreyi, beş on yıl kadar, oda olur artık. Her şeyin şeyi var yani değil mi ama...

Ben sizé deyrum çi, habu demokrasi oyununa celmeyun, Bu oyun sermayadarların liboşları beraber ettuğu bir oyundur, kanmayun. Gerçek demokrasi, emeğin özgürleştiği, ücretli kölelik düzeninin ortadan kalтуğu zaman yaşanabilir ancak. Ne demişler, sermayadarlar satamadukları analarını bile

keserler, satılabilecek her şey satılır ama para ediyorsa, etmeyenler cördüğünüz cibi denize atılayı, ha bu Bin Ladin de olduğu cibi... Neyse efendum biz maçlara devam edeyruk, her şeyi güllünebilecek hale getireyruk, çimse alınmasun. Başumuzdan eksik olası kapitalist devletilen bile kafa bulayruk, cördüğünüz cibi. Neyse yeni davaya konu olmadan konuşmalarına burada son vericene, Avrupa'ya daha doğrusu Almanya'ya göçün ellinci yılını yaşayan gurbetçilerle bu konuda dahil olmak üzere bir çok konuyla muhabbete cideyrum, herçesleri beklerum. Celun ki habu emperyalist kapitalistlere bol bol col atalum..."

Avrupa Maç Programı:

11 MAYIS/ Çarşamba 19:00

Bühne der Kulturen (Arkadaş Tiyatrosu)

Platenstr. 32, 50825 Köln

15 MAYIS/ Pazar 15:00 SALZGITTER irtibat

tel:00491571440877

20 MAYIS/ Cuma 19:30

Nachbarschaftszentrum Niedergirmes Wetzlar,

22 MAYIS: PARIS (FRANSA)

29 MAYIS: ENSCHEDE (HOLLANDA)

Yazan: Yılmaz Okumuş Oynayan: Haldun

Açıksöz/ Desen: Tuncay Akgün

Koordinator: Alper Küçükdevlet

0 554 738 36 90

kucukdevletalper@gmail.com

süründürecek, şey sürececek demek istedim, hikaye olmalı. Varsa çocuk, birkaç kez kaçırılabilir, çocuk yoksa esas kız kaçırılabilir da olur.

Töre işine girmeli ama oradan çıkılmamalı, mümkünse. Birde, tabii paranın nereden geldiğini, göstermenin anlamı yok. Ne önemi var? Bak, kriz bizi teğet geçti, ülkemize dolarlar aktı, biliyor muyuz nereden geldiğini?! Demokratik bir tutum olsun dizide ama kimin ne söylediği de anlaşılsın. Düğün sahnesi olsun ama evlenemesinler ya da evlenecek gibi olsun, evden çıkmasınlar. Sonra silahlar konuşsun ama insanlar ölmesin. "Figüranlar niye var?" demeyelim, onlar da aksiyona katılsın. Kan revan içinde, kalınsın ama boğaza nazır, çay içmeyi unutmayalım. Şu rakılı, biralı küfürlü Behzat, tiplerinden vazgeçmeli. Halkımız içmiyor, kuru üzüm yiyor. Mutlaka, bir Cuma namazı sahnesiyle huzur bulan, refaha kavuşan, aklanalar olmalı. Cami gölgesinde ülke sorunları konuşulmalı, hareme girilmeli, harama el uzatılmamalı. Uçkuruna düşkün Osman dizi konusu yapılmamalı, ceddimizden bahsederken baltacılar, çadırlar ve haremde neler olduğu konuşulmamalı...

Yeter... Ben de, bu diziyi çok uzattım ve sıkıcı olmaya başladı. Of, içim daraldı...

13-14 yaş grubuna, yazılan dizilerle uyutulan halkım; artık bu sündürülmüş melodramlara, son verme zamanı gelmedi mi? Sanki bir dizinin içinde yaşar gibiyiz, zenginlerin yazdığı bu senaryoda başrolü hep onlar kapıyor, çünkü sermayeleri var.

Figüranı, ışıkçısı, kameramanı, dekorcusu, makyözü hatta bir ilişki ile yan rol kapmış sanatçı abi, bir araya gelelim de işçilerin ezilenlerin başrol oynadığı 'işçilerin dünyası' adlı filme, hem de sanatsal içerikli toplumsal filme geçelim, ne dersiniz?

Solcular olsun misal dizide ama bunlar vatanına milletine saygılı solcular olsun. Yani komünist bir dünya isteyenler olmasın. Bayrak sallasınlar her fırsatta. Bazen, "Vay sizi ırkçılar!" diye eleştirebilelim hakiki solcuları, bazen de, "Bak onlar da büt vatanı sahip çıktılar zamanında, çünkü onlar da bu emperyal gelirden paylarını aldılar boğaza nazır yerlerde," diyebilelim...

Bir devrim hamalı: 'İbo'...

“..hamallara karşı çok derin bir sevgisi vardı. Parti kadroları içinde en çok hamalları seviyordu. Diyordu ki bu adam bu kadar çalışıyor ama bu çalıştığını bakışlarıyla, sözleriyle, davranışlarıyla hiç açığa vurmuyor. Bu korkunç bir şey. Bu, peygamberlik gibi bir şey.”

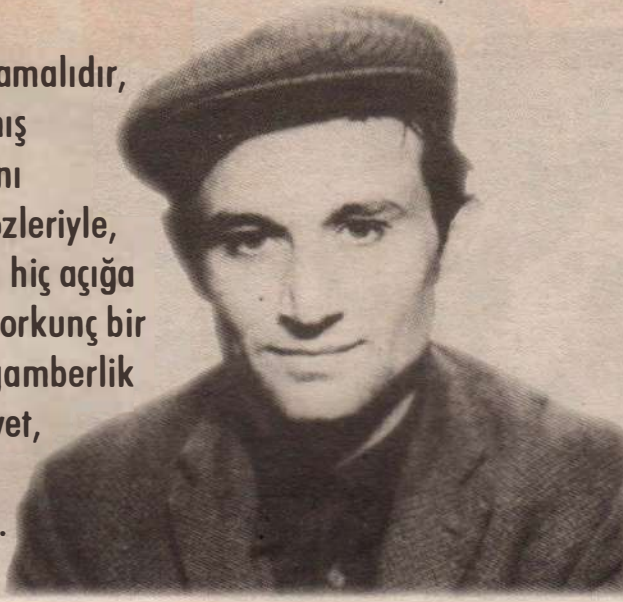
Yoldaşı Muzaffer Oruçoğlu'nun anlatımıyla İbo...

İçinin güzelliği yüzüne yansımış insanlar vardır. Peygamber gibi, 'nur yüzlü' insanlar... Gösterişin, sahteliğin, egonun zerresi yoktur edalarında. Bir yanıyla son derece sıradan, bir yanıyla da müstesna bir şey vardır yüzlerinde. Görür görmez kanınız kaynar, seversiniz, güvenirsiniz. Bakışlarındaki, duruşlarındaki sıradanlığın, o zorlama olmayan, o hakiki sıradanlığın altında hakiki bir tevazu yatar. Kesilen bir poz yahut takınılan bir maske olarak tevazu değil, yoksul bir köylünün, bir amelenin, bir hamalın hakiki tevazuudur bu, bilirsiniz. Eziklik, mağduriyet, küçüklük kompleksi değildir asla. Kendi yoksulluğunda, ezilmişliğinde, mazlumluluğunda, mahzunluğunda başka türlü bir cevahir gören, bunu sırtında bir yük olarak değil çıkınında azık olarak taşıyan, oradan beslenen bir tevazudur. Erdemin sıradanlığıdır bu, erdemiyle sivrilmeyi değil, o erdemi içinden çıktığı topluluğa mal etmeyi, erdem olmaktan çıkartmayı, sıradanlaştırmayı amaçlayan bir erdemin sıradanlığı... Hakiki bir yiğitliğin, gürültüsüz, gösterişsiz bir kahramanlığın tevazusu...

İşte İbo'nun suretinde gözümüze çarpan bu tevazu, bu mahzunluk, bu sıradanlık onun aslının yansımasından başka bir şey değildir. Bu resimde sahtelikle ilgili tek şey resmin sahte kimliğe yapıştırmak için çekilmiş olmasıdır, zaten başka resmi de yoktur bugüne ulaşan. İsmiyle, cismiyle, resmiyle değil yaptığı iş ve bıraktığı eserle var olmayı seçmiş, 24 yıllık kısacık yaşamına destansı bir mücadele ve direniş, kahramanca bir ölüm ve binlerce sayfalık yazılı eser sığdırmıştır. **O bir devrim hamalıdır, 'o kadar çalışmış ama o çalıştığını bakışlarıyla, sözleriyle, davranışlarıyla hiç açığa vurmamıştır. Korkunç bir şeydir bu, peygamberlik gibi bir şey. Evet, o bir devrim peygamberidir.**

Bıraktığı teorik eserin elbet sınırlılıkları, eksikleri, hataları vardır. 24 senelik kısacık ömrünü, döneminin çetin yaşam ve kavgaya koşullarını, ulaşabildiği, okuyabildiği kaynakların

O bir devrim hamalıdır, 'o kadar çalışmış ama o çalıştığını bakışlarıyla, sözleriyle, davranışlarıyla hiç açığa vurmamıştır. Korkunç bir şeydir bu, peygamberlik gibi bir şey. Evet, o bir devrim peygamberidir.

kısıtlılığını göz önüne aldığımızda dev bir eserdir yine de. Türkiye solunda Kemalizmle hesaplaşmaya girişi, ulusal soruna o güne dek olmadığı biçimde Leninist kendi kaderini tayin hakkı perspektifinden bakması pek çok hareketin bugün bile ulaşamadığı bir noktadır. Fakat İbo'nun Türkiye devrimci hareketine bıraktığı esas miras, Deniz'ler ve Mahir'lerle birlikte **devrim için kavgaya atılmakta gösterdikleri cesaret, devleti karşılarına almakta gösterdikleri cüret ve bu kavgada sergiledikleri kahramanlıktır.** Tarihimizin en müstesna yerinde bulunan, devrimci geleneğimizin yapı taşlarından birini teşkil eden '71 devrimci kuşağının bütün bu olumlu özelliklerine ek olarak **İbo'da daha fazlası vardır.** Kendi kuşağı içinde de apayrı bir kişiliktir o.

Ticareti yapamaz!

Hücrelerine kadar bu toprağın insanıdır, kendi kuşağı içinde de en 'yerli', en 'bu toprağa ait', en 'yabancılaşmamış' adamdır. Yoksul bir köylü çocuğudur. Kökleri Orta Anadolu bozkırının derinlerindedir. Can suyunu, gıdasını, edasını oradan alır. Sabrını, çalışkanlığını, bilgeliğini, inadını, tevazuunu, gösterişsizliğini, sıradanlığını oradan alır. Safi hakikattir o, ve hakikatinden ayrı bir imgesi yoktur şükür ki. **İkonlaştırılmaya hiç de müsait değildir bu yüzden. Tişörtlere, çakmaklara ve sair tüketim nesnelerine basılamaz sureti.** Film, dizi kahramanı yapılamaz, reklam arası devrimci hatıra tüccarlığına konu edilemez. Pazarlanamaz. Gösterişsizdir zira, 'romantik devrimci', 'haylaz çocuk', 'parlak delikanlı' değildir. Hakikattir o. Ser verip sır

vermez iken bile öyle gürültüsüz, öyle gösterişsiz, öyle mütevazidir ki, kahramanlığı öyle hakikidir ki o hakikatten ayrı bir sureti yoktur. Dolayısıyla suretini çıkartmak için, hikayesini anlatmak, resmini, filmini yapmak için hakikatine dokunmak gerekir. Zibidi artistlerin, ruhunu piyasaya satmış sanat simsarlarının, ticaret erbabının harcı değildir bu da. İşte ifadesi:

“(...) savunduğumuz görüşleri işçiler, köylüler ve gençlik içerisinde yaymaya çalıştım. Yine bu arada Trakya'daki topraksız köylülerin, ellerinden toprağı jandarma gücüyle gaspetmiş büyük çiftlik sahiplerinin topraklarını işgal etmesi eylemlerine, İstanbul'da Demir Döküm, Sungurlar, Horoz Çivi, Pertriği, Ege Sanayi, EAS Akü, Gıslaved, Gamak, Singer ve Derby fabrikalarındaki işçilerin haklı grev ve direnişlerine yardımcı olmak için elimden geleni yaptım. 15-16 Haziran büyük işçi yürüyüşüne katıldım ve fırsat buldukça da faşistlerin üniversitelere yaptığı saldırılara karşı savunma mücadelesi veren devrimci gençliğin bu mücadelesine ve diğer demokratik eylemlerine katkıda bulunmaya çalıştım. Ben buraya kadar anlattığım şeyleri söylemekte bir mahzur görmüyorum. Bütün bunlar, o dönemdeki legal ve kanunen de suç olmayan faaliyetlerdi. Ben de, bir devrimci olarak bu faaliyetler içerisinde yukarıda anlattığım çerçeve içerisinde yer aldım. Bu çalışmalarımı, Marksizm-Leninizme inanan bir komünist devrimcinin halkın kurtuluşu için yapması gerekli çalışmalar olduğu kadar, devrimci gençliğin örgütü DEV-GENÇ'in üyesi olan bir devrimci gencin halka ve gençliğe karşı sorumluluğunun gereği olarak da sürdürdüm.

Ancak şahsımı ilgilendiren konular ve hakkımdaki isnatları taşan hususlardan gayri, gençlik örgütü ve çalıştığım devrimci gruplar içinde başkalarını etkileyebilecek bir beyanda bulunamam. Anlatmış olduğum şeyler, gençlik ve içinde bulunduğum devrimci gruplar saflarında kendi çalışma ve düşüncelerimle ilgili bulunmaktadır. Başkaları hakkında beyanda bulunmayı, kişisel sorumluluk sahamı aşan bir hareket sayarım. (...) Gizlendiğim yer ve bu devredeki ilişkilerim konusunda herhangi bir şey söylemeyi gereksiz buluyorum. (...) Bu devredeki çalışmalarımı ilgili herhangi bir şey söylemeyeceğim. Çalıştığımı söylememin şahsi sorumluluğum açısından yeterli olduğu görüşündeyim. (...) Yalnız bu örgütlerin saflarına katıldığımı ve onların illegal üyesi ve tarafı olduğu bulduğumu saklamıyorum ve bu örgütlerin üyesi olmaktan büyük kıvanç duyuyorum. (...) Ben bu görüşler doğrultusunda devrimci mücadele vermek üzere 1973 Ocak ayı başlarında, faşist güçler tarafından şehit edilen yiğit arkadaşım Ali Haydar YILDIZ ile Tunceli'ye gitmiştim. Köylüleri devrim için, halk ihtilali için örgütlemek amacıyla köylere gitmiştim. Buradaki çalışmalarımız 24 Ocak 1973 günü, kalmış olduğumuz Vartınik Mezrası'ndaki köyün basılmasına kadar sürdü. Bunlar dışında başka bir açıklamaya gerek görmüyorum.

Esasen biz komünist devrimciler, prensip olarak siyasi kanaatlerimizi ve görüşlerimizi hiçbir yerde gizlemeyiz. Ancak örgütsel faaliyetlerimizi, örgüt içinde bizimle birlikte çalışan arkadaşlarımızı ve örgüt içerisinde olmayıp da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açıklamayız. Kişisel sorumluluğum açısından gerekeni zaten söylemiş bulunuyorum. Ben buraya kadar anlattıklarımı samimiyetle inandığım Marksist-Leninist düşünce uğruna yaptım. Ve sonuçtan asla pişman değilim. Ben bu uğurda her türlü neticeyi göze alarak ve can bedeli bir mücadeleyi öngörerek çalıştım ve neticede yakalandım. Asla pişman değilim. Bir gün sizin elinizden kurtulursam gene aynı şekilde çalışacağım.”

Böyle söylüyor katledilmeden önce verdiği ifadede. **Düşmana meydan okuyor, ama onu bile sıradan bir şey yapar gibi yapıyor. İşte İbo'yu büyük yapan budur. Kahramanlığı sıradanlaştırması, onu yeryüzüne fanilerin arasına indirmesidir...**